

MÉRLEGEN AZ ÁLLAM 2025-BEN

POLICYSOLUTIONS

MÉRLEGEN AZ ÁLLAM 2025-BEN

Budapest, 2025

Impresszum

MÉRLEGEN AZ ÁLLAM 2025-BEN

© Policy Solutions, 2025

Felelős kiadó és szerkesztő: **Bíró-Nagy András**

Szerzők: **Bíró-Nagy András** (Policy Solutions, HUN-REN TK PTI)

Csontos Tamás (Policy Solutions, HUN-REN KRTK VGI)

Molnár Kristóf (Policy Solutions)

Varga Attila (Policy Solutions)

Kiadó: **Policy Solutions, Budapest**

Adatfelvétel: **Závecz Research**

Grafikai tervezés és tördelés: **WellCom Stúdió**

ISBN 978-615-6974-00-6

A kiadványt megalapozó kutatás elkészítését a Friedrich-Ebert-Stiftung (FES) támogatta. Ezen kiadvány a szerzők saját véleményét tartalmazza, mely nem feltétlenül tükrözi a Friedrich-Ebert-Stiftung (FES) hivatalos álláspontját.

Tartalomjegyzék

Bevezetés	4
Vezetői összefoglaló	5
1. A közszolgáltatások színvonalának megítélése Magyarországon	17
1.1. A közszolgáltatások színvonalának általános értékelése	17
1.2. A közszolgáltatások színvonalának változása az elmúlt 15 évben	30
1.3. Kormányváltás hatása a közszolgáltatások működésére	40
2. Oktatás	43
2.1. A magyar közoktatás legégetőbb problémái	43
2.2. Oktatáspolitikai javaslatok megítélése a magyar társadalomban	48
3. Egészségügy	53
3.1. A magyar közegészségügy legégetőbb problémái	53
3.2. Egészségpolitikai kérdések megítélése a magyar társadalomban	57
4. Közlekedés	64
4.1. A közlekedés legégetőbb problémái	64
4.2. Közlekedési fejlesztési irányok megítélése a magyar társadalomban	70
5. Szociális ügyek	77

Bevezetés

Az elmúlt években a Policy Solutions számos kutatásából kiderült, hogy a magyar társadalomban jelentős az igény az aktív állami szerepvállalásra, és ennek részeként az állam által nyújtott színvonalas közszolgáltatásokra. A 2020-as évek egymásra rakódó válságai – a koronavírus-járvány egészségügyi válsága, a nyomában járó gazdasági válság, az orosz-ukrán háborúval együtt nagy erővel megérkező energiaválság, az elszabaduló infláció és megélhetési válság – különösen hangsúlyossá teszik a kérdést, hogy a magyarok milyen mértékben tudnak az államra számítani, és milyen minőségű szolgáltatásokhoz juthatnak akkor, amikor baj van. A közszolgáltatások minőségének kérdése ráadásul az utóbbi két évben nagy erővel érkezett meg a politikai napirendre is: a megszokott politikai viták mellett nagy visszhangot váltottak ki az egészségügyi és oktatási intézmények állapotával, a közösségi közlekedés problémáival és a gyermekvédelem helyzetével kapcsolatos hírek is. Időszerű tehát áttekinteni, hogy a magyarok milyennek látják a közszolgáltatások színvonalát, milyen változásokat tapasztaltak azok minőségében az Orbán-kormányok 15 éve alatt, és miként látják egyes kiemelt közszolgáltatások főbb problémáit és a lehetséges reformok irányait.

Kiadványunkban mérlegre kerül tehát az állam, mint szolgáltató. Bemutatjuk, hogy a magyarok mely közszolgáltatásokkal elégedettek és melyekkel kevésbé. Ezt követően részletesen áttekintjük, hogy a hazai közbeszédet folyamatosan foglalkoztató három területen, az egészségügyben, az oktatásban és a közlekedésben melyek a legégetőbb problémák a magyarok szerint, illetve a gyakran felmerülő közpolitikai javaslatoknak milyen a társadalmi támogatottsága. Az egyre súlyosbodó megélhetési válság okán külön fejezetet szentelünk néhány olyan lehetséges szociális intézkedés támogatottságának, amelyek az emberek terheit érdemben csökkenthetik. Összességében a közszolgáltatásokkal kapcsolatos véleményeket vizsgáló kutatásunk célja, hogy ráirányítsa a figyelmet azon területekre, amelyeken a magyarok jóval többet várnának az államtól, és hozzájáruljon olyan közpolitikák megalapozásához és kidolgozásához, amelyek azokon a pontokon javítják a közszolgáltatásokat, amelyekre egyben a legnagyobb társadalmi igény is van.

Az elemzés megalapozásához 2025. március 16–25. között közvélemény-kutatást végeztünk, melyben a Závecz Research volt a partnerünk. A személyes megkérdezéssel készült felmérés során elért 1000 fő életkor, nem, iskolai végzettség és településtípus szerint az ország felnőtt népességét reprezentálta. A politikai bontásoknál azokat a táborokat tüntetjük fel, amelyek nagysága a választási részvételüket ígérők körében (és egyben a 2024-es EP-választáson is) elérte az 5 százalékot. Az egyes politikai és szociodemográfiai csoportokon belüli bontások az arányok érzékeltetésére alkalmasak, ezekben az esetekben a megnövekvő hibahatár miatt a pontos számok tájékoztató jellegűek.

Vezetői összefoglaló

A legszínvonalasabb közszolgáltatások a magyarok szerint: energiaszolgáltatás, katasztrófavédelem és tűzoltóság, szemétszállítás

Kutatásunk első részében a megkérdezetteknek 17 különböző közszolgáltatás színvonalát kellett egyenként értékelni. **A közszolgáltatások közül a magyarok 2025-ben a legpozitívabban az energiaszolgáltatásról (49%), a katasztrófavédelemről és a tűzoltóságról (48%), a szemétszállításról és hulladékgazdálkodásról (47%), a víz-ügyről (46%), valamint a szennyvízelvezetésről és -tisztításról (45%) vélekednek.** Három évvel ezelőtt ugyan-ezen közszolgáltatások foglalták el az első öt helyet, de a sorrendben történtek változások. Az energiaszolgáltatás minőségével 2022-ben az ötödik legnagyobb arányban voltak elégedettek a magyarok, 2025-ben már az első helyre került ez a közszolgáltatás. A katasztrófavédelem és a tűzoltóság megítélése stabilan jó, a három évvel ezelőtti 1. hely után idén a 2. helyen végzett. A szemétszállítás és a hulladékgazdálkodás területe 2022-ben holtversenyben a 3. helyen állt a szennyvízelvezetés és -tisztítással, 2025-ben előbbi a 3., utóbbi az 5. legtöbb elégedett véleményt gyűjtötte be. A vízügyi szolgáltatások a három évvel ezelőtti 2. hely után idén a 4. helyen végeztek.

Míg a megkérdezettek harmada (33%) elégedett a felsőoktatás helyzetével, addig 31 százalékuk elégedetlenségének adott hangot (szintén 31 százalékuk semleges álláspontot képvisel). A közösségi közlekedés színvonalát összességében pozitívan értékeli a magyarok egyharmada (33%), és negatívan 34 százalék, míg szintén egyharmaduk (32%) semleges választ adott.

A közegészségügy színvonaláról és az utak állapotáról vannak a legrosszabb véleménnyel a magyarok

Öt közszolgáltatás esetében fordult elő, hogy lényegesen többen voltak elégedetlenek a szolgáltatás színvonalával, mint ahányan elégedettek voltak. A közmédiát rossznak ítéli meg a megkérdezettek 39%-a, míg 32% szerint működik megfelelő minőségben (28% szerint se nem jó, se nem rossz). **A közoktatás (41%) és a szociális ellátórendszer (43%)** esetében a magyarok több mint 40 százaléka elégedetlen, míg kevesebb mint egyharmad-

duk – előbbi esetében 28, míg utóbbinál 27 százalék – tartja megfelelő színvonalúnak. **A közegészségügy és az utak állapota esik a legnegatívabb megítélés alá: mindkét esetben 58% elégedetlen**, míg csupán a válaszadók kevesebb mint ötöde – 19% és 18% – nyilatkozott pozitívan. **A három évvel ezelőtti eredményeinkhez képest a közoktatás helyzete romlott a legtöbbet a magyarok szemében (10 ponttal nőtt az elégedetlenek aránya), de az egészségügy (8 pont), a szociális ellátórendszer (7 pont) és a közmédia (8 pont) megítélése is érdemben romlott.**

A Fidesz-KDNP szavazótáborában szinte minden közszolgáltatás erősen pozitív értékelés alá esik. A kormánypárti szavazók körében sincs különbség abban, hogy mely közszolgáltatásokat ítélik meg a legjobbnak: a szemétszállítás (79%), az energiaszolgáltatás (77%), a katasztrófavédelem (77%), a vízügy (76%), illetve a szennyvízelvezetés és -tisztítás (74%) körükben is a lista első öt helyén helyezkedik el, 70 százalékot is meghaladó aránnyal. Továbbá, a körükben is a közegészségügy (mindössze 42% elégedett vele) és az utak állapota (szintén 42%) a leginkább csalódást keltő szolgáltatások.

A Tisza Párt szavazóinál sem különbözik a sorrend a teljes népességhez viszonyítva, azonban az összkép teljesen ellentétes a Fidesz-KDNP szavazóihoz képest. A Tisza esetében mindössze hat olyan szakpolitikai területet azonosítottunk, amelyet legalább 20 százalék megfelelő színvonalúnak tart: ezek az energiaszolgáltatás (29%), a szemétszállítás (26%), a katasztrófavédelem (26%), a vízügy (25%), a honvédelem és katonaság (25%), valamint a szennyvízelvezetés és -tisztítás (23%). **Míg a Tisza Párt szavazói körében tehát a leginkább pozitívan értékelt közszolgáltatás – az energiaszolgáltatás – sem éri el a 30 százalékot, addig a kormánypártiaknál a leginkább rossznak értékelt területek – közegészségügy és utak állapota – esetében is a 40 százalékot meghaladja azok aránya, akik inkább jónak tartják az adott szolgáltatások színvonalát.** Az utak állapotát a Tisza Párt szavazóinak háromnegyede (73%), a közegészségügyet (79%) pedig még ennél is többen tartják aggasztó állapotúnak.

A párt nélküliek köztes álláspontot képviselnek a kormánypártiak és a Tisza Párt szavazói között: egyes közszolgáltatásokat kifejezetten pozitívan látnak, azonban számos esetben kritikusak is. Körükben a lista első öt helyén egyaránt 50 százalék fölötti értékkel a következő közszolgáltatások szerepelnek: a katasztrófavédelem, az energiaszolgáltatás, a szemétszállítás, a vízügy, valamint a szennyvízelvezetés és -tisztítás. A lista utolsó három helyén viszont egyértelműen negatív megítélés alá eső közszolgáltatások szerepelnek: a szociális ellátórendszer, a közegészségügy és az utak állapotát jóval többen tartják gyenge minőségűnek, mint ahányan pozitívan vélekednek.

A gyermekvédelem megítélésében megosztott a magyar társadalom

A gyermekvédelem színvonala és működtetési problémái folyamatosan a közbeszéd részét képezik a Novák Katalin köztársasági elnök lemondását eredményező kegyelmi botrány óta, így fontosnak tartottuk, hogy részletesen megvizsgáljuk a magyarok véleményét e területről. Kifejezetten megosztottak voltak a megkérdezettek: **míg egyharmaduk (32%) inkább jónak ítéli meg a gyermekvédelem helyzetét, addig 35 százalékuk negatív véleményen van, szintén egyharmaduk (32%) pedig szerint se nem jó, se nem rossz az ágazat minősége.** A felmerülő problémák és botrányok ellenére a kormánypárti szavazók kétharmada (63%) elismerően nyilatkozott a gyermekvédelemről, míg csupán 9% szerint van rossz állapotban ez a szakterület. Ezzel szemben a Tisza Párt (57%) és a Demokratikus Koalíció (50%) szavazóinak abszolút többsége szerint azonnali lépéseket kell tenni a terület fejlesztésére, mivel a minősége inkább rossznak tekinthető. A párt nélküliek relatív többsége semleges álláspontot (37%) képvisel, míg egyharmaduk (33%) szerint jó a gyermekvédelem működtetése és 27 százalékuk ezzel ellentétesen vélekedett.

Az állami ügyintézés, a honvédség és az energiaszolgáltatás színvonala javult a legtöbbet az elmúlt 15 évben

A kutatásunkban azt is vizsgáltuk, hogy a magyarok szerint mely közszolgáltatások színvonala javult vagy romlott a legtöbbet 2010 óta. A résztvevők 17 megadott közszolgáltatási terület közül legfeljebb hármat választhattak ki, amelyek szerintük a legnagyobb mértékben javultak. Egyik közszolgáltatási területről sem gondolta a válaszadók több mint 20%-a, hogy az „*legtöbbet javult*” kategóriába tartozna. Ez azt tükrözi, hogy **nincs olyan közszolgáltatás, amely színvonalának javulása egyértelműen kiugrana a többi terület közül. A legkedvezőbb megítélést a közigazgatás és a hivatalos ügyintézés kapta, amelyet a válaszadók 17%-a sorolt a leginkább javuló színvonalú területek közé. Ezt követi a dobogó második és harmadik helyein a honvédelem és a katonaság (15%), valamint az energiaszolgáltatás (14%).** A lista végén az állami környezetvédelem (6%), az utak állapota (6%) és a közegészségügy (4%) szerepelnek.

A honvédelem tartja a helyét az élmezőnyben: három évvel ezelőtt az 1., most a 2. helyen végzett. A közigazgatás, hivatalos ügyintézés 2022-ben a 4. helyen állt, 2025-ben pedig már ezt tartották a legtöbben olyan közszolgáltatásnak, amelynek színvonala javult az Orbán-kormányok működése alatt. A személyszállítás, hulladékgazdálkodás kérdése is stabilan jól szerepel kutatásainkban: három éve a 2., most a 4. legtöbb említést kapta. Az energiaszolgáltatás előkelő, immáron dobogós helyezése viszont újdonság a 2025-ös eredményekben: korábban inkább a lista második felében kapott helyet. További változás, hogy míg 2022-ben a közoktatás szerepelt az utolsó helyen, addig 2025-re a közegészségügy egyértelműen a lista végére szorult. A közbiztonságot is valamivel kevesebben emel-

ték ki a sikertörténetek között: három éve a személyszállítással holtversenyben a 2. helyen állt, 2025-ben csak a 7. legtöbb említést kapta.

A kormánypárti szavazók körében a teljes népességhez hasonlóan a közigazgatás, hivatalos ügyintézés került az első helyre (26%). Második helyre a közbiztonság és a rendőrség került (18%). Ezt a közmédia követi (17%), amely a fideszes szavazók körében a harmadik legtöbbet javuló közszolgáltatásnak számít. **A Tisza Párt szavazói körében a honvédelem és a katonaság került az első helyre,** azonban ezt is csupán a válaszadók 14%-a sorolta a három leginkább fejlődő közszolgáltatási terület közé. Ezt követi a közigazgatás, hivatalos ügyintézés (13%). A harmadik helyen a katasztrófavédelem és a tűzoltóság szerepel (11%), amely a teljes népességnél csupán a hatodik helyet érte el.

A Fidesz és a Tisza Párt szavazói között bizonyos közszolgáltatások megítélésében jelentős különbségek figyelhetők meg. Jó példa erre a közbiztonság és a rendőrség megítélése: míg a Fidesz szavazóinak 18%-a sorolta ezt a leginkább javuló szolgáltatások közé (náluk ez a 2. helyen végzett), addig a Tisza szavazók mindössze 6%-a értékelte így ezt a területet, ami körükben csak a 11. helyre volt elegendő. Jelentős eltérés mutatkozik a gyermekvédelem megítélésében is: a Tisza szavazók 10 százalékponttal kisebb arányban sorolták a leginkább javuló közszolgáltatások közé, mint a Fidesz támogatói. Ez az eltérés részben abból is fakadhat, hogy a Tisza Párt politikai genezise szorosan összefügg a gyermekvédelmi rendszer problémáira adott társadalmi reakcióval. Hasonló mértékű (11 százalékpontos) különbség figyelhető meg a szociális ellátórendszer megítélésében is. Ezek a számottevő eltérések jól mutatják, hogy a két szavazótábor eltérően érzékeli a közszolgáltatások minőségének változását.

Elmondható ugyanakkor, hogy a két nagy párt szavazói egyaránt a leginkább javuló közszolgáltatási területek közé sorolták az állami ügyintézés változásait. A pozitív megítélés hátterében állhat a kormányablakok rendszerének bevezetése, valamint az online ügyintézés és az ügyfélkapu rendszer kialakítása, amelyek sok szempontból megkönnyítették az állampolgárok mindennapi életét.

Az egészségügy, az utak állapota, a közoktatás és a szociális ellátórendszer minősége romlott a legtöbbet az Orbán-kormányok alatt a magyarok szemében

Arra is kíváncsiak voltunk, melyek azok a területek, ahol a válaszadók a legnagyobb romlást érzékelték az elmúlt 15 évben. A résztvevők ezúttal is a megadott 17 közszolgáltatási terület közül legfeljebb hármat választhattak ki, amelyeket a leginkább romló minőségűnek ítélték. **Az eredményekből egyértelműen kiugrik a közegészségügy színvonalának változása 15 éves távlatban: a válaszadók többsége (56%) szerint ez a leginkább romló közszol-**

gáltatások közé tartozik. Ezt követi az utak állapota (36%), a közoktatás (23%) és a szociális ellátórendszer (22%).

Ez a négy terület emelkedik ki jelentősebb aránnyal, míg az összes többi közszolgáltatás jóval kevesebb, minden esetben 10% alatti említést kapott.

Az adatokat összehasonlítva a 2022-es felmérésünk eredményeivel, azt mondhatjuk, hogy a leginkább romlónak érzékelt közszolgáltatási területek érdemben nem változtak. Akkor is a közegészségügy, a szociális ellátórendszer és a közoktatás alkották a negatív toplistát, ami arra utal, hogy a magyar társadalom e három területen tartósan romló tendenciát érzékel az Orbán-kormányzatok időszakában. Az utak állapota ezúttal önálló válaszopcióként szerepelt listánkon, és kétszer annyi említést kapott, mint amikor a közlekedési szakterület részeként lehetett választani. Az utak állapota 2025-ben a 2. helyen végzett, míg 2022-ben a „közlekedés (közlekedési vállalatok, utak)” még csak a 4. volt a leginkább romlónak tekintett közszolgáltatások listáján.

A kormánypártok szavazói körében a közegészségügy végzett az élen: 46% sorolta ezt a három leginkább romló közszolgáltatási terület közé. Ezt követi az utak állapota (34%), majd a szociális ellátórendszer (18%) és a közoktatás (12%). Ez utóbbi kettő sorrendje tehát fordított a teljes népességhez képest. A legnagyobb eltérések a teljes népességhez képest a közegészségügy (46% a kormánypártiaknál vs. 56% a teljes népességben), valamint a közoktatás (12% vs. 23%) megítélésében mutatkoznak meg. A Tisza Párt szavazói körében az első négy helyezett megegyezik a teljes népesség eredményeivel, ugyanakkor az említési arányok az átlagosnál jóval magasabbak. A közegészségügyet a Tisza támogatóinak 64%-a sorolta a három leginkább romló közszolgáltatás közé, ezt követi az utak állapota (33%), a közoktatás (31%) és a szociális ellátórendszer (27%).

Összességében az eredmények azt mutatják, hogy a romló közszolgáltatások megítélésében jóval nagyobb társadalmi konszenzus tapasztalható, mint a javuló területek esetében. A közegészségügy, az utak állapota, a közoktatás és a szociális ellátórendszer egyaránt az első négy helyen szerepeltek mind a két nagy párt szavazótáborának, mind a teljes népességnek az értékelésében. Ez világosan jelzi, hogy a lakosság e négy területen érzékeli leginkább a kormányzati teljesítmény hiányosságait.

Többen gondolják úgy, hogy a kormányváltás javítana a közszolgáltatások színvonalán, mint amennyien romlástól tartanak

A magyarok relatív többsége (43%) szerint egy kormányváltás pozitív változást hozna a közszolgáltatások működésére és színvonalára. Ezzel szemben negyedük (26%) szerint rontana a helyzeten a kormányváltás, míg szintén negyedük (23%) véli úgy, hogy minőségi változást egy kormányváltás sem hozna.

Az egyes politikai csoportok természetesen nagyon eltérő módon gondolkodnak a kérdésről. **A kormánypártiak 56 százaléka véli úgy, hogy a Fidesz-KDNP leváltása rontana a különböző állami szolgáltatások működésén**, míg negyedük (24%) szerint nem változtatna a helyzeten. Még a kormánypártiak 16 százaléka is úgy gondolja, hogy 15 év kormányzás után a közszolgáltatások minőségén egy új kormány tudna már csak érdemben javítani. **A Tisza Párt szavazói kifejezetten pozitívak a feltételezett hatásokat illetően: 72 százalékuk szerint javítana a jelenlegi állapotokon egy kormányváltás**, míg csupán 10 százalékuk szerint rontana (13 százalékuk szerint nem okozna érdemi változást). A Demokratikus Koalíció (62%) és a Mi Hazánk (57%) szavazóinak meggyőző többsége is úgy gondolja, hogy javulást okozna, míg a párt nélküliek relatív többsége (36%) inkább úgy gondolja, hogy kormányoktól függetlenül nem várható javulás vagy romlás az állam által biztosított szolgáltatásokban. Emellett a bizonytalanok teljes megosztottságát mutatja, hogy negyedük (26%) szerint javítana, míg 24 százalékuk szerint rontana a jelenlegi állapotokon, ha leváltanák az Orbán Viktor által vezetett kormányt és egy új venné át a helyét.

Az oktatás legsúlyosabb problémái a magyarok szerint:
kevés a jó pedagógus, előregedő pedagógustársadalom, túlterheltek a diákok

A magyarok szerint a legsúlyosabb gond a közoktatásban, hogy kevés a jó pedagógus (31%). A tanárok szakmai színvonalán túl még az előregedő pedagógustársadalmat és a tanárhiányt (29%), valamint a tananyag mennyiségét (27%) vélik a kutatás résztvevői a legnagyobb problémáknak. Szintén gyakori vélekedés, hogy a tananyag elavult, az iskola pedig nem készít fel a 21. század kihívásaira (24%), illetve sokan említették a pedagógusok túlterheltségét és a segítő szakemberek hiányát is (22-22%).

Három évvel ezelőtti kutatásunkban ugyanaz az öt probléma állt az első öt helyen, de más sorrendben. A „kevés a jó pedagógus” válaszopció a harmadik helyről lépett az első helyre, és miközben a pedagógustársadalom előregedése maradt a második legfontosabb gond, a diákok túlterheltsége a 4. helyről a 3. pozícióba került. Három évvel ezelőtt a tanárok túlterheltsége és nem kellő anyagi megbecsültsége végzett az élen, de idén ezt a két tényezőt külön-külön kérdeztük. A tanárok túlterheltsége az 5. legtöbb említést kapta, míg a tanárok fizetése a felsorolt állítások második felében végzett (holtversenyben a 10. helyen).

A kormánypárti válaszadók körében a leggyakrabban említett három gond azonos a teljes társadalom esetén látott sorrenddel. Körükben azonban jóval magasabb arányban vannak azok, akik a tanárok szakmai színvonalát vélik a legfontosabb problémának (41%), míg az előregedett tanártársadalom és a tanárhiány problematikáját, valamint a tananyag túlzott mennyiségét az átlaghoz közel azonos arányban említették (30% és 27%). **A Tisza Párt szavazói szerint viszont a legsúlyosabb probléma, hogy az oktatás nem készít fel a 21. század kihívásaira (33%).**

Ezt követően közel azonos arányban jelölték problémaként a tanárhiányt és elöregedő tanártársadalmat (28%), a túl sok tananyagot és túlterhelt diákokat (27%), segítő szakemberek hiányát (26%) és a jó pedagógusok alacsony számát (25%). A párt nélküliek szerint a legnagyobb gond az, hogy kevés a jó pedagógus (32%), túlterheltek a diákok (31%), valamint elöregedett a pedagógustársadalom és jelentős a tanárhiány (28%).

A többség szerint az első diplomának ingyenesnek kell lennie, a tankötelezettség korhatárát vissza kellene állítani 18 évre, és az oktatási intézmények önkormányzati fenntartásban lennének jobb helyen

A kutatás résztvevői legnagyobb arányban azzal az állítással értettek egyet, hogy az államnak minden magyar állampolgár számára ingyenesen kell biztosítani az első diploma megszerzését (84%). Szintén rendkívül nagy arányban gondolták úgy a résztvevők, hogy biztosítani kell minden iskolában a szexuális felvilágosítást (81%). Előbbi-béknél alacsonyabb, de továbbra is jelentős többségben vannak az egyetértők abban, hogy a központi, nemzeti alaptanterv helyett helyi tantervekre lenne szükség (74%), és hogy a jelenlegi 16 éves tankötelezettségi korhatárt vissza kellene állítani 18 évre (73%). **Nem csak a tantervek szintjén látnák szükségét a válaszadók a nagyobb helyi autonómiának, hanem a működtetésben is: 69% szerint az önkormányzatok jobb gazdái lennének az oktatási intézményeknek, mint amilyen az állam jelenleg.** Kétharmad feletti arányban értenének egyet a CEU magyarországi működését ellehetetlenítő intézkedések megszüntetésével is (68%).

A résztvevők többsége ugyanakkor nem értett egyet (54% vs. 42%) az egyházi oktatási intézmények magasabb mértékű támogatásával az állami iskolákkal szemben. Kizárólag a kormánypárti megkérdezettek körében vannak többségben (57% vs. 41%) azok, akik szerint helyes az, hogy a kormány több támogatást ad az egyházi iskolákban tanuló diákok után, mint az állami iskolások után. A kormánykritikus szavazói csoportok mindegyikében az egyet nem értők alkotnak többséget: leginkább a Tisza Párt szavazói vélekednek kritikusan erről a kormányzati gyakorlatról (63%), azonban a DK, a Mi Hazánk és a párt nélküliek esetén is ez a többségi vélemény (DK: 55%, Mi Hazánk: 53%, párt nélküliek: 56%).

Az egészségügy legsúlyosabb problémái a magyarok szerint: hosszú várólisták, nincs elég egészségügyi szakember

Megkérdezettjeink véleménye alapján **az egészségügyben a legégetőbb probléma, hogy túlságosan hosszúak a várólisták (43%). Szintén sokak szerint nincs elég egészségügyi dolgozó (37%), illetve a jó egészségügyi szakemberek hiánya is probléma (31%).** Számos válaszadó sorolta a legsúlyosabb gondok közé a kórházak rossz fizikai

állapotát (24%), az egészségügyi ügyintézés körülményességét (21%) és az egészségügyi dolgozók túlterheltségét (20%) is, amit az elérhető közelségű egészségügyi ellátás és diagnosztikai eszközök hiánya követ (19%-19%). Három évvel ezelőtti kutatásunk eredményeihez képest csak kisebb sorrendváltozások történtek. A leggyakrabban említett problémák listáján 2022-ben holtversenyben végzett az élen az, hogy nincs elég egészségügyi dolgozó, illetve, hogy túl hosszúak a kórházi várólisták. 2025-ben a várólistákat hat százalékponttal többen választották, mint az orvos- és ápolóhiányt. A három évvel ezelőtti felméréshez hasonlóan idén is az a válaszopció került a harmadik helyre, miszerint kevés a jó színvonalú egészségügyi szakember.

Pártpreferencia szerint nézve az adatokat, nagyon hasonló vélemények figyelhetők meg. Ez tovább erősíti azt az összképet, hogy a pártos táborok közötti törésvonalak javarészt nem a hétköznapi, a közszolgáltatások igénybevétele során szerzett tapasztalatok mentén alakulnak. A kormánypárti megkérdezettek szerint a legsúlyosabb problémák, hogy túl hosszúak a várólisták (39%), kevés az egészségügyi dolgozó (36%) és kevés a jó egészségügyi szakember (29%). A Tisza Párt szimpatizánsai szerint is a túl hosszú kórházi várólisták jelentik a legsúlyosabb gondot (45%), melyet az követ, hogy nincs elég egészségügyi dolgozó (39%), illetve kevés a jó egészségügyi szakember (33%).

A legnépszerűbb egészségügyi javaslatok: a társadalombiztosítás fizethessen magánegészségügyi ellátást is, mobil szűrőpontok a hátrányos helyzetű településekre, ingyenes oltások

Az egészségügy esetén is megkérdeztük a kutatás résztvevőitől, hogy mit gondolnak egyes szakpolitikai javaslatokról, amelyek az elmúlt években felmerültek a magyar közbeszédben. A felsorolt állítások közül **a legtöbben (85%) azzal értettek egyet, hogy amennyiben az állami egészségügy nem tud egy beteget rövid időn belül ellátni, akkor a társadalombiztosításnak fizetnie kellene a magánegészségügyi ellátást.** Hasonlóan magas arányban értettek egyet a megkérdezettek azzal, hogy mobil szűrőpontokkal el kell juttatni az egészségügyi szűrés lehetőségét a hátrányos helyzetű településekre (83%). A megkérdezettek négyötöde szerint továbbá ingyenessé kellene tenni a választható oltásokat is (81%), jelentősen meg kell emelni az ápolók fizetését (80%), valamint állami szabadságokkal szükséges ösztönözni a szűréseken való részvételt (78%). A válaszadók háromnegyede (76%) értett egyet azzal az állítással, hogy a gyógyuláshoz ma Magyarországon elengedhetetlen a magánegészségügyi szolgáltatások igénybevétele. **Ezzel összhangban 70% azt gondolja, hogy az állami egészségügy elhanyagolása a kormány részéről hozzájárul a magánszolgáltatók térnyeréséhez.**

A magyarok közel fele már igénybe vette a magánegészségügyi szolgáltatásait, és kétharmaduknak az elmúlt évben nőttek is a magánegészségügyi kiadásai

Felmérésünk szerint a magyarok közel fele már igénybe vette a magánegészségügyi szolgáltatásokat (45% igen, 54% pedig nem). Legnagyobb arányban a Tisza Párt és a Mi Hazánk szavazói számoltak be erről (53–53%), a legkisebb arányban (35%) pedig a kormánypárti megkérdezettek nyilatkoztak úgy, hogy már jártak a magánegészségügyben. **Életkor szerint vizsgálva az látható, hogy a nyugdíjas generáció körében jelentősen alacsonyabb azok aránya, akik magánegészségügyi szolgáltatást már igénybe vettek (36%), míg a fiatalabb korcsoportok körében szinte teljesen azonos (48–50% közötti) arányok láthatóak.** **Iskolai végzettség szerint pedig egyértelműen látható a csoportok pénzügyi lehetőségeinek a hatása,** vagyis minél magasabb iskolai végzettségű csoportot vizsgálunk, annál nagyobb arányban vannak azok, akik megengedhetik maguknak – és igénybe is veszik – a magánegészségügyet (legfeljebb 8 általánossal rendelkezők: 32%, szakképzettéig: 43%, érettségizettek: 46%, diplomások: 56%).

Azok körében, akik vették már igénybe a magánegészségügyi ellátásokat, megkérdeztük, hogy az elmúlt évben hogyan változtak az ezzel kapcsolatos költségeik. **A résztvevőink válaszai alapján egyértelműen növekvő magánegészségügyi költségek láthatóak: 67% számolt be arról, hogy az elmúlt egy évben növekedtek a magánegészségügyre fordított kiadásai.** A Tisza Párt és a DK szavazói átlag feletti, a Fidesz és a Mi Hazánk támogatói átlag alatti mértékben vallottak arról, hogy többet költöttek az elmúlt évben magánegészségügyre, mint korábban.

A legfőbb közlekedési problémák: magas benzinár, az utak rossz állapota és a vasút késései

A magyar közlekedési rendszer helyzetének feltérképezése érdekében 13 olyan állításról kérdeztük a válaszadókat, amelyek különböző közlekedési problémákról szólnak. **A legmagasabb arányú egyetértés két közúti közlekedéshoz kapcsolódó problémát övezett: ezek a magas benzinár és az utak rossz állapota. A válaszadók 79%-a igaznak tartja, hogy Magyarországon magas a benzin ára, míg 75%-uk szerint az utak minősége rossz.** Emellett a válaszadók több mint kétharmada (68%) az autópálya-matricák árát is magasnak tartja. Azt már jóval kisebb arányban (57%) gondolják úgy, hogy túl kevés lenne az autópályák száma Magyarországon. Ez arra utal, hogy a lakosság kevésbé tartja problémásnak a közúti infrastruktúra kiterjedtségét, és inkább annak minőségével, valamint elérhetőségével (pl. benzinárak, matricaárak) elégedetlen.

A közösségi közlekedéssel kapcsolatban is erőteljes problémákat érzékel a magyar társadalom. **A válaszadók 72%-a igaznak tartja, hogy sokat késnek a vonatok, míg 68% szerint rossz állapotban van a vasúti infrastruktúra. Eze- ket követi az állomások rossz állapota (66%).** Továbbá, 64% szerint gyenge a vasúti kocsik minősége, és ugyan- ennyien tartják problémásnak a vasúti és buszos közlekedés összehangolatlan- ságát. Ugyanakkor csak 57% sze- rint drágák a vasúti és autóbuszjegyek – ez az alacsonyabb arány feltehetően a nemrég bevezetett vármegye- és országbérlet-rendszer hatásának köszönhető. Az online jegyvásárlási lehetőségeket már csak a válaszadók 40%-a tartja nem megfelelőnek. **Eredményeink azt sugallják, hogy a közösségi közlekedés megítélésében nem az ár vagy a digitális hozzáférés, hanem sokkal inkább a pontosság, a minőség és az infrastruktúra állapota jelente- nek súlyosabb problémát a magyar társadalom szemében.**

A kormánypárti szavazók 71% szerint magasak a benzinárak, 67% szerint rossz az utak minősége, és 53% tartja drágának az autópálya-matricákat. Továbbá, a fideszes szavazók többsége is inkább igaznak tartja, hogy a vona- tok gyakran késnek (53%), hogy rossz a vasúti infrastruktúra állapota (51%), illetve hogy az állomások rossz álla- potban vannak (szintén 51%). **A Tisza Párt szavazói körében ugyanakkor nagyobb arányban tartják igaznak azt az állítást, hogy a vonatok gyakran késnek (85%), mint azt, hogy magasak a benzinárak (83%).** Ez arra utalhat, hogy a Tisza Párt szavazótáborá nyitottabbnak tűnik a közösségi közlekedés problémáinak politikai tematizálására. Ezen túlmenően azonban a problémák sorrendje a Tisza Párt szavazói körében is nagyrészt megegyezik a teljes népesség értékelésével. A párt nélküliek válaszai is összecsengenek a teljes népesség eredményeivel: körükben is a magas benzinárak (77%) és az utak rossz állapota (74%) állnak az élen.

Pártokon átívelő egyetértés van abban, hogy az utak felújítása, a vasút javítása, illetve a vasúti és a buszos közlekedés összehangolása a három legfontosabb közlekedésfejlesztési prioritás

A magyar társadalom szerint a három legfontosabb közlekedési fejlesztési prioritás az utak minőségének javí- tása (51%), a vasúti pályák állapotának javítása (31%), valamint a vasúti és buszos közlekedés összehangolása (29%). Ezt követi a vasúti késések csökkentése (28%), valamint több vasúti járat indítása (25%). Érdekes eredmény, hogy bár sok válaszadó elégedetlen volt az állomások állapotával, mégis csak 12% sorolta a három legfontosabb fejlesztési cél közé ezek felújítását. További figyelemre méltó eredmény, hogy az új autópályák építését mindössze 17% tartja kiemelten fontos fejlesztési iránynak. **Ez arra utal, hogy a lakosság inkább a meglévő úthálózat karban- tartását és javítását, illetve a közösségi közlekedés infrastruktúrájának és működésének fejlesztését részesí- tené előnyben.**

Összességében elmondható, hogy a magyar társadalomban viszonylagos egyetértés mutatkozik a közlekedési fejlesztések fő irányairól. Pártpreferenciától függetlenül a legfontosabbnak az utak minőségének javítása számít. A közösségi közlekedés területén pedig különösen fontosnak tartják a vasúti pályák állapotának javítását, a vonatok késésének csökkentését, valamint a vasúti és buszos közlekedés jobb összehangolását. Ezek azok a területek, ahol a társadalmi elégedetlenség leginkább koncentrálódik, és amelyek kiemelten indokolhatják a közpolitikai beavatkozást.

Háromnegyedes elutasítottság övezi a pályaudvarok magánkézbe adását

A kormányzat 2024 végén nyilvánosságra került tervei szerint Budapest és több vidéki nagyváros vasútállomásait, valamint az azok körüli területeket 99 évre magánkézbe adnák, azzal a céllal, hogy külső tőkét vonjanak be az ingatlanfejlesztések felgyorsítására. A kutatásban e terv társadalmi támogatottságát is felmértük. **Az eredmények egyértelmű társadalmi elutasítást mutatnak, pártpreferenciától függetlenül. A teljes népesség 74%-a nem ért egyet a javaslattal és mindössze 16% a támogatók aránya.** Még a Fidesz–KDNP szavazóinak 64%-a is elutasítja az elképzelést, és csupán 25% támogatja azt. Az elutasítás az ellenzéki táborban még erőteljesebb: a Tisza Párt szavazóinak 79%-a, a Demokratikus Koalíció támogatói közül 81%, a Mi Hazánk szavazóinak 73%-a nem ért egyet a tervvel. A párt nélküliek körében az elutasítás aránya 76%.

A legnépszerűbb szociális intézkedések az energiaválság és a lakhatási válság terheit enyhítő javaslatok

Kutatásunk záró blokkjában a magyarok szociális ügyekkel kapcsolatos véleményeit vizsgáltuk. **A magyarok elsöprő többsége kifejezetten támogatná, ha az állam jelentős erőforrásokat fordítana az épületek szigetelésének korszerűsítésére (88%). Szintén jelentős társadalmi támogatottságot tudhat maga mögött az, hogy a fűtési szezon során ne kapcsoljanak ki alapvető közműveket egyetlen magyar háztartásban sem (87%), ahogy az állami és önkormányzati bérlakások építésére és felújítására irányuló átfogó program (87%) is kifejezetten támogatott lenne.** A szociális szférában dolgozók béremelését (85%), a nyugdíjemelések vegyes indexálását (83%), illetve a menstruációs szegénység felszámolására irányuló intézkedéseket (80%) ötből négy magyar szívesen fogadná. A családi adókedvezmények növelését a családi pótlék emelése helyett azonban egy kétharmados többség (64%) szintén jó iránynak tartja, azonban 32% ellenzi. Továbbá, a magyarok abszolút többsége elegendőnek tartja a munkanélküli segély három hónapos hosszát (59%).

Két, a magyar kormány szociálpolitikai irányvonalát firtató kérdést részletesebben is megvizsgáltunk. **A magyarok 56 százaléka látja úgy, hogy többet segít a szegényebb családoknak az Orbán-kormány családtámogatási rendszere, míg 41 százalékuk szerint inkább a tehetősebbek profitálhatnak belőle.** Míg a kormánypártiak több mint háromnegyede (77%) úgy gondolja, hogy inkább a szegényeknek kedvez a rendszer, addig a Tisza Párt szavazóinak 52%-a szerint a tehetősebb családok járnak jobban (46% szerint a szegényebbeknek kedvez a rendszer). A párt-nélküliek körében ebben az esetben is jelentős a megosztottság: 49% szerint a szegényebbek profitálnak inkább a Fidesz-KDNP családtámogatási rendszeréből, míg 48% szerint inkább a tehetősebbek. **Minél iskolázottabb egy magyar állampolgár, annál kevésbé gondolja úgy, hogy a családtámogatási rendszer inkább a szegényebbeknek nyújt segítséget.**

A kormánynak a szegénység felszámolása érdekében tett erőfeszítéseivel kapcsolatban is megosztottak a magyarok: míg 48% látja úgy, hogy mindent megtesz az Orbán-kormány, addig 49% nem ért egyet ezzel az állítással. A fideszesek háromnegyede (74%) szerint a magyar kormány mindent megtesz a szegénység felszámolása érdekében, míg a Mi Hazánk (67%), a Tisza Párt (65%) és a Demokratikus Koalíció (58%) szavazóinak döntő többsége ellenkező véleményen van. A párt-nélküliek 52 százaléka is inkább negatívan látja a kérdést, azonban 42 százalékuk elismeri a kormány erőfeszítéseit. **A legfeljebb 8 általános iskolai végzettségűek (54%) ebben az esetben is inkább elismerik a kormány lépéseit, mint a szakmunkás és szakiskolai végzettségűek (45%), az érettségizettek (48%) és a diplomások (45%).**

1. A közszolgáltatások színvonalának megítélése Magyarországon

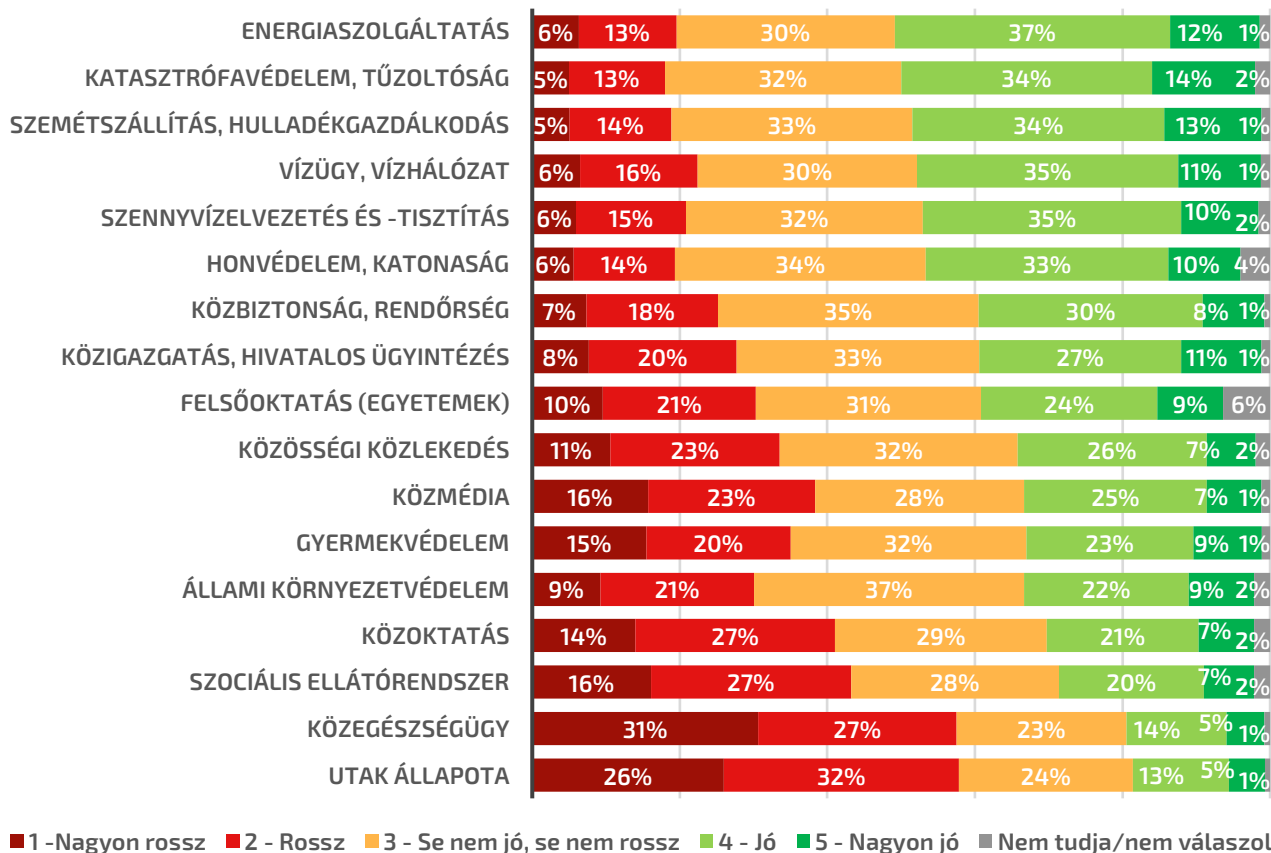
1.1. A közszolgáltatások színvonalának általános értékelése

A közszolgáltatásokkal kapcsolatos első blokkunkban a megkérdezetteknek különböző közszolgáltatások színvonalát kellett értékelni. Először 17 közszolgáltatás minőségének jelenlegi állapotáról nyilatkozhattak külön-külön egy ötfokú skálán (a „*nagyon rossz*” lehetőségtől a „*nagyon jó*” opcióig értékelhették egyenként azokat). A három évvel ezelőtti, [Mérlegen az állam](#) című kutatásunkhoz képest két új közszolgáltatási területet is vizsgáltunk: a gyermekvédelem minőségét és az utak állapotát. Az egyes szolgáltatások felsorolását és értékelését a következő instrukció előzte meg: *„A következőkben különböző közszolgáltatásokat fogunk felsorolni, melyeket az állam, az önkormányzatok, vagy állami/önkormányzati vállalatok biztosítanak. Arra kérjük, hogy az iskolában használt osztályozáshoz hasonlóan értékelje, hogy milyen ezeknek a színvonala jelenleg Magyarországon!”*.

A közszolgáltatások közül a magyarok 2025-ben legpozitívabban az energiaszolgáltatásról (49%), a katasztrófavédelemről és tűzoltóságról (48%), a szemétszállításról és hulladékgazdálkodásról (47%), a vízügyről és vízhálózatról (46%), valamint a szennyvízelvezetésről és -tisztításról (45%) vélekednek (1. ábra). Három évvel ezelőtt ugyanezen közszolgáltatások foglalták el az első öt helyet, de a sorrendben történtek változások. Az energiaszolgáltatás minőségével 2022-ben az ötödik legnagyobb arányban voltak elégedettek a magyarok, 2025-ben már az első helyre került ez a közszolgáltatás. A katasztrófavédelem és a tűzoltóság megítélése stabilan jó, a három évvel ezelőtti 1. hely után idén a 2. helyen végzett. A szemétszállítás és a hulladékgazdálkodás területe 2022-ben holtversenyben a 3. helyen állt a szennyvízelvezetés és -tisztítással, 2025-ben előbbi a 3., utóbbi az 5. legtöbb elégedett véleményt gyűjtötte be. A vízügyi szolgáltatások a három évvel ezelőtti 2. hely után idén a 4. helyen végzett.

1. ábra

Milyen a közszolgáltatások színvonala Magyarországon? (Összes megkérdezett, %)

A megkérdezettek valamivel több mint 40 százaléka a honvédelem és a katonaság (43%) színvonalával is inkább elégedett, ahogy a közbiztonság és rendőrség (38%), illetve a közigazgatás és hivatalos ügyintézés (38%) helyzetét is inkább pozitívan ítélik meg a magyarok relatív többsége. Ezen területekről három évvel ezelőtt is úgy gondolkodtak a magyarok, hogy megfelelő színvonalú szolgáltatásokat biztosítanak az állampolgárok számára, illetve szintén a középmezőnyben helyezkedtek el.

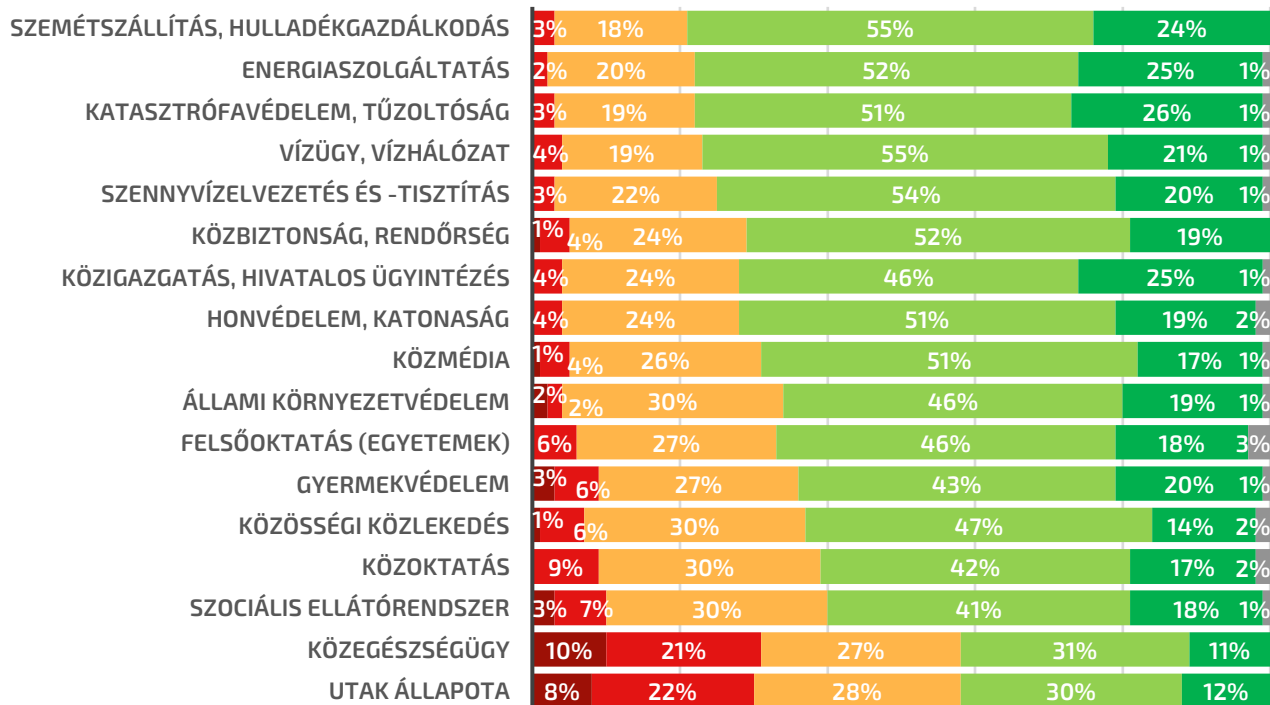
A további közszolgáltatások esetében megosztottság vagy egyenesen elégedetlenség figyelhető meg. Míg a megkérdezettek harmada (33%) elégedett a felsőoktatás és az egyetemek helyzetével, addig 31 százalékuk elégedetlenségének adott hangot (szintén 31 százalékuk semleges álláspontot képvisel). A közösségi közlekedés színvonalát pozitívan értékeli a magyarok egyharmada (33%), és negatívan 34 százalék, míg szintén egyharmaduk (32%) tartja semleges minőségűnek. Hasonló a helyzet a gyermekvédelem tekintetében is: míg a megkérdezettek 35 százaléka szerint az állam szerepvállalása csalódást keltő a területen, egyharmaduk (32%) szerint megfelelő színvonalon működtetik, és további 32 százalékuk semleges állásponton van. Az állami környezetvédelem minősége is inkább megosztó kérdés: a magyarok 31 százaléka elégedett és 30 százaléka elégedetlen az állami szerepvállalással a környezetvédelem és klímaváltozás elleni fellépés érdekében, míg 37 százalékuk szerint se nem jó, se nem rossz. 2022-ben a felsőoktatás és az állami környezetvédelem szintén a középmezőnyben végeztek, azonban mindkét esetben hat százalékponttal nőtt azok aránya, akik szerint rosszul végzi az állam a dolgát e területeken.

Öt közszolgáltatás esetében fordult elő, hogy lényegesen többen voltak elégedetlenek a szolgáltatás színvonalával, mint ahányan elégedettek voltak. A közmédiát rossznak ítéli meg a megkérdezettek 39%-a, míg 32% szerint működik megfelelő minőségben (28% szerint se nem jó, se nem rossz). A közoktatás (41%) és a szociális ellátórendszer (43%) esetében a magyarok több mint 40 százaléka elégedetlen, míg kevesebb mint egyharmaduk – előbbi esetében 28, míg utóbbinál 27 százalék – tartja megfelelő színvonalúnak. A közegészségügy és az utak állapota esik a legnegatívabb megítélés alá: mindkét esetben 58% elégedetlen, míg csupán a válaszadók kevesebb mint ötöde – 19 és 18 százalék – nyilatkozott pozitívan. A három évvel ezelőtti eredményeinkhez képest a közoktatás helyzete romlott a legtöbbször a magyarok szemében (10 ponttal nőtt az elégedetlenek aránya), de az egészségügy (8 pont), a szociális ellátórendszer (7 pont) és a közmédia (8 pont) megítélése is érdemben romlott.

A kormánypárti szavazók körében sincs különbség abban, hogy mely közszolgáltatásokat ítélik meg a legjobbnak: a személyszállítás (79%), az energiaszolgáltatás (77%), a katasztrófavédelem (77%), a vízügy (76%), illetve a szennyvízelvezetés és -tisztítás (74%) körükben is a lista első öt helyén helyezkedik el, 70 százalékot is meghaladó aránnyal (2. ábra). A Fidesz-KDNP szavazótáborában ezek mellett még számos olyan szakpolitikai terület volt azonosítható, amelyeket legalább kétharmados többség megfelelő minőségűnek tart: ilyen a közbiztonság (71%), a közigazgatás és hivatalos ügyintézés (71%), a honvédelem és katonaság (70%) és a közmédia (68%). A lista második felében is alig található olyan terület, amely ne érné el az abszolút többséget a pozitívan vélekedők tekintetében: így az állami környezetvédelmet (65%), a felsőoktatást és az egyetemek működtetését (64%), a gyermekvédelmet (63%), a közösségi közlekedést (61%), a közoktatást (59%) és a szociális ellátórendszert (59%) is inkább színvonalasnak ítélik. Mindössze a közegészségügy és az utak állapota jelent kivételt, amelyek tekintetében megosztott a fideszes tábor. Habár a közegészségügy színvonalát a relatív többségük (42%) jónak értékeli, de 27 százalékuk se nem jónak, se nem rossznak, míg egyharmaduk (31%) kifejezetten rossznak. Szinte ezzel teljesen megegyező az eloszlás az utak állapotáról: 42 százalékuk pozitívan, 30 százalékuk negatívan, míg 28 százalékuk általános minőségűnek értékeli.

2. ábra

Milyen a közszolgáltatások színvonala Magyarországon? (Kormánypárti szavazók, %)

■ 1 - Nagyon rossz ■ 2 - Rossz ■ 3 - Se nem jó, se nem rossz ■ 4 - Jó ■ 5 - Nagyon jó ■ Nem tudja/nem válaszol

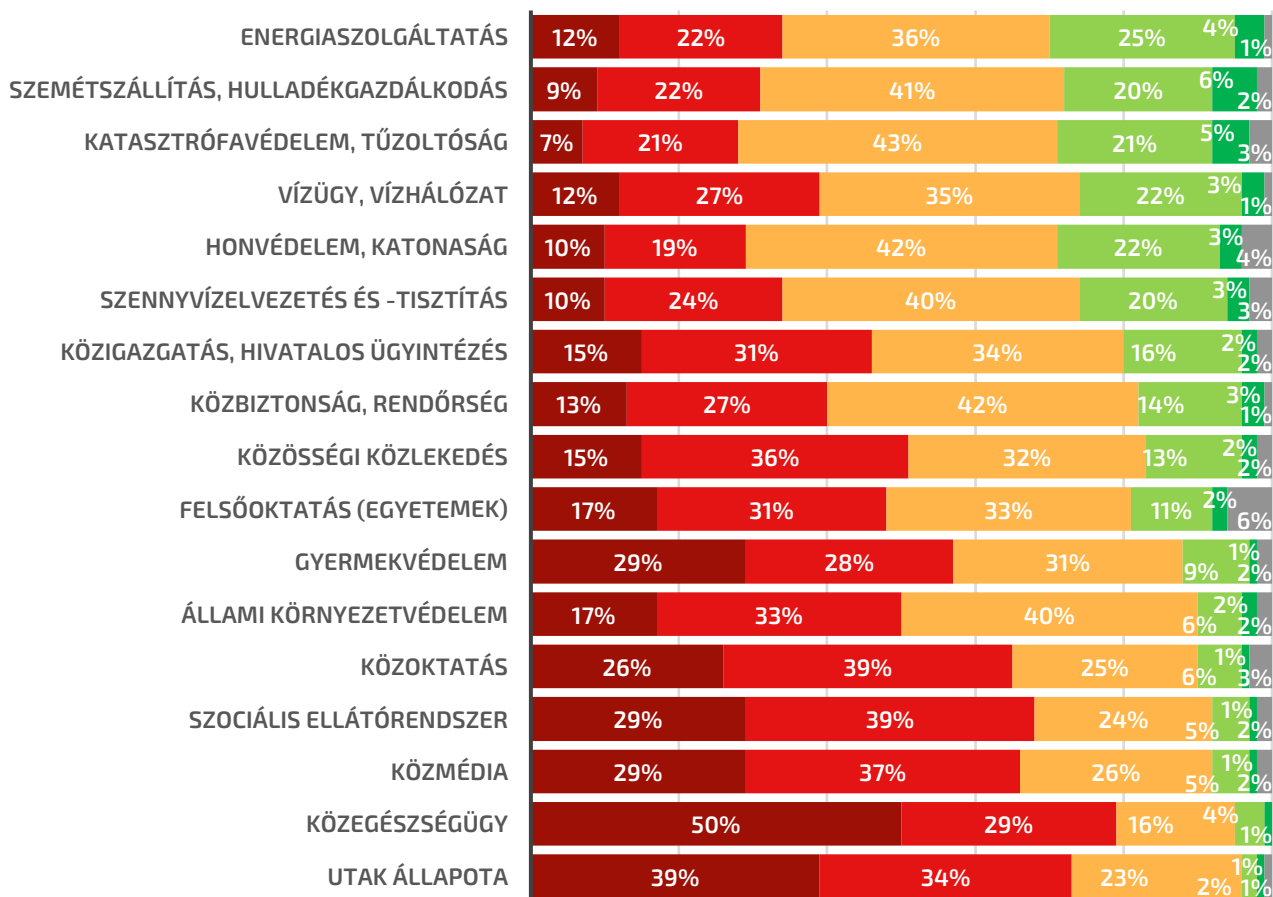
Összességében tehát a Fidesz-KDNP szavazótáborában szinte minden közszolgáltatás erősen pozitív értékelés alá esik és rendre 10 százalék alatt marad azok aránya, akik gyenge színvonalúnak tapasztalják azokat. A lista sorrendje nem különbözik érdemben a teljes népességhez viszonyítva, illetve körükben is a közegészségügy és az utak állapota a leginkább csalódást keltő szolgáltatások.

A Tisza Párt szavazói számára sem különbözik a sorrend a teljes népességhez és a kormánypártiakhoz viszonyítva, azonban az összkép szinte komplementerként értékelhető a Fidesz-KDNP szavazóihoz képest (3. ábra). Míg a Tisza Párt szavazói körében a leginkább pozitívan értékelt közszolgáltatás – energiaszolgáltatás (29%) – sem éri el a 30 százalék-

kot, addig a kormánypártiaknál a leginkább rossznak értékelt területek – közegészségügy (42%) és utak állapota (42%) – esetében is a 40 százalékot meghaladja azok aránya, akik inkább jónak tartják az adott szolgáltatások színvonalát.

3. ábra

Milyen a közzolgáltatások színvonala Magyarországon? (Tisza Párt szavazói, %)

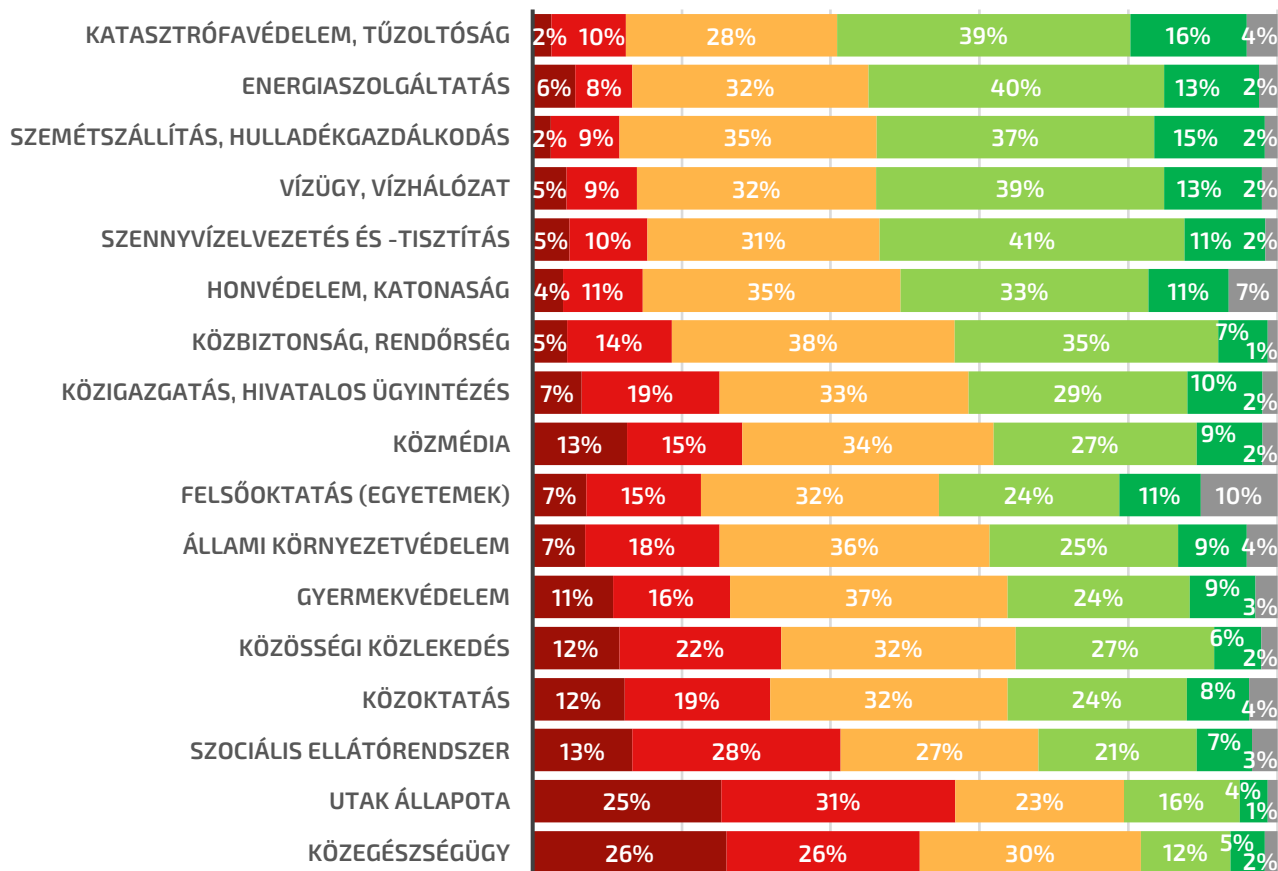
■ 1 - Nagyon rossz ■ 2 - Rossz ■ 3 - Se nem jó, se nem rossz ■ 4 - Jó ■ 5 - Nagyon jó ■ Nem tudja/nem válaszol

A Magyar Péter által vezetett párt támogatói esetében mindössze hat olyan szakpolitikai területet azonosítottunk, amelyeket legalább 20 százalék megfelelő színvonalúnak tart: ezek az energiaszolgáltatás (29%), a személyszállítás (26%), a katasztrófavédelem (26%), a vízügy (25%), a honvédelem és katonaság (25%), valamint a szennyvízelvezetés és -tisztítás (23%). Ezzel szemben kilenc területen abszolút többségük lesújtó véleményen van: ilyen az állami környezetvédelem (50%), a közösségi közlekedés (51%) és a gyermekvédelem (57%), míg a közoktatást (65%), a közmédiát (66%) és a szociális ellátórendszert (68%) több mint kétharmaduk tartja gyenge színvonalúnak. Az utak állapotát a Tisza Párt szavazóinak háromnegyede (73%), a közegészségügyet (79%) pedig még ennél is többen tartják aggasztó állapotúnak.

A pártnélküliek hasonló sorrendet állítottak fel, mint a teljes népesség, a kormánypártiak és a Tisza Párt szavazói (4. ábra). Körükben a lista első öt helyén egyaránt 50 százalék fölötti értéket mutatva a következő közszolgáltatások szerepelnek: a katasztrófavédelem (55%), az energiaszolgáltatás (53%), a személyszállítás (52%), a vízügy (52%), valamint a szennyvízelvezetés és -tisztítás (52%). Relatív többségük szintén pozitívan látja a honvédelmet és katonaságot (44%), a közbiztonságot és rendőrséget (42%), a közigazgatást és hivatalos ügyintézkést (39%). Ezzel szemben megosztottság tapasztalható a közmédia, a felsőoktatás, az állami környezetvédelem, a gyermekvédelem, a közösségi közlekedés és a közoktatás esetében. A lista utolsó három helyén egyértelműen negatív megítélés alá eső közszolgáltatások szerepelnek: a szociális ellátórendszert (41%), a közegészségügyet (52%) és az utak állapotát (56%) jóval többen tartják gyenge minőségűnek, mint ahányan pozitívan vélekednek.

Összességében megállapítható, hogy a pártnélküliek köztes álláspontot képviselnek a kormánypártiak és a Tisza Párt szavazói között: egyes közszolgáltatásokat kifejezetten pozitívan látnak, azonban számos esetben kritikusak is. Az egyes vizsgált csoportok – teljes társadalom, Fidesz-KDNP és Tisza Párt szavazók, valamint pártnélküliek – között nem mutatkozott különbség abban, hogy milyen sorrendet állítanának fel a közszolgáltatások között.

4. ábra

Milyen a közzolgáltatások színvonala Magyarországon? (Pártnélküliek, %)

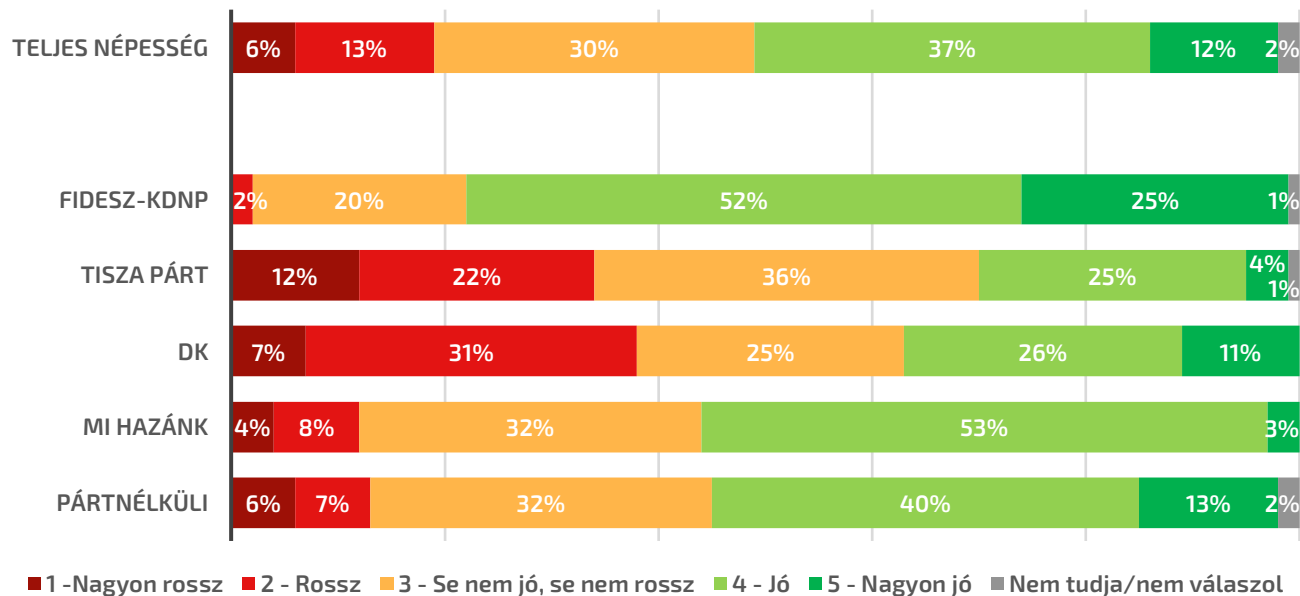
■ 1 - Nagyon rossz ■ 2 - Rossz ■ 3 - Se nem jó, se nem rossz ■ 4 - Jó ■ 5 - Nagyon jó ■ Nem tudja/nem válaszol

Mindezek után kiemeltünk öt olyan szakpolitikai területet, amelyeket részletesebben is megvizsgáltunk: a lista első és utolsó két helyén szereplő közzolgáltatásokat (a teljes társadalomban vizsgálva), valamint az utóbbi másfél év során kiemelt figyelmet kapó gyermekvédelmet.

Az energiaszolgáltatás területén nyújtott állami teljesítményt ítélik meg leginkább pozitívan a magyarok: 49 százaléuk megfelelő színvonalúnak tartja, míg egyharmaduk szerint se nem jó, se nem rossz (5. ábra). Mindössze a megkérdezettek ötöde (19%) véli úgy, hogy kifejezetten rossz az energiaszolgáltatás színvonala hazánkban. A pártpreferenciák mentén jelentős eltérések mutathatók ki: a kormánypártiak elsöprő többsége, 77 százaléka jó minőségűnek tartja, míg a Mi Hazánk szavazóinak (56%) és a párt nélkülieknek (53%) több mint fele hasonlóan gondolja. Ezzel szemben a Tisza Párt és a Demokratikus Koalíció támogatói inkább megosztottak: előbbiek 29 százaléka pozitívan és 34 százaléka negatívan értékeli, míg utóbbiak 37 százaléka jónak és 38 százaléka rossznak látja az energiaszolgáltatás színvonalát.

5. ábra

Milyen a közszolgáltatások színvonala Magyarországon? – Energiaszolgáltatás (Összes megkérdezett, %)

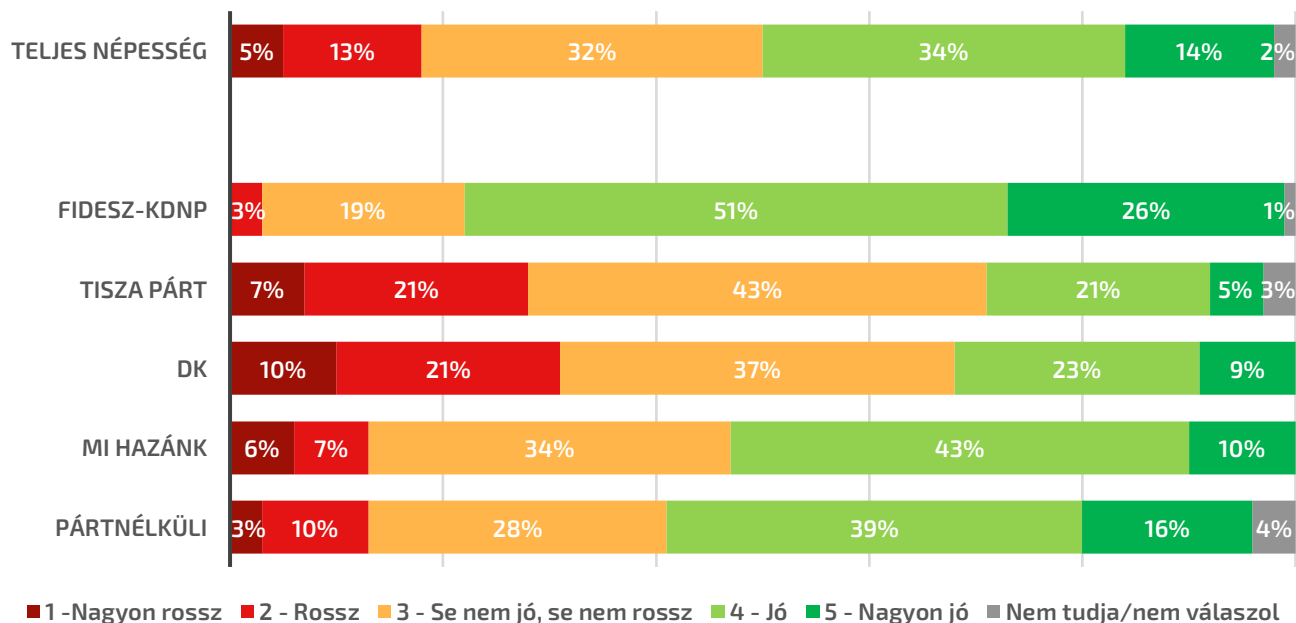
Emellett minél idősebb valaki, annál valószínűbb, hogy jó véleménnyel van az energiaszolgáltatás minőségéről: míg a fiatal felnőttek 42 százaléka osztja ezt a véleményt, addig a 60 évnél idősebbek körében 10 százalékponttal többen (55%). Emellett a megyeszékhelyek lakóinak 59 százaléka pozitívnak látja az energiaszolgáltatás minőségét,

míg a fővárosiak (50%), a kisvárosokban (46%) és a községekben (47%) élők körében 10 százalékponttal kevesebben gondolkodnak hasonlóan.

A közzolgáltatások állampolgári rangsorában a dobogó második fokán a katasztrófavédelem és a tűzoltóság állt: a megkérdezettek fele (48%) elégedettségének adott hangot, míg mindössze 18 százaléuk véli úgy, hogy fejlesztésre szorulna a terület (6. ábra). Emellett a politikai preferencia mentén is jelentősek a különbségek: míg a kormánypártiak kiemelkedő többsége (77%) szerint megfelelő színvonalon működteti az állam, addig a Tisza Párt támogatóinak mindössze negyede (26%) ért ezzel egyet. A Mi Hazánk szavazóinak (53%) és a párt nélkülieknek (55%) abszolút többsége is inkább pozitívan értékeli, míg a Demokratikus Koalíció támogatóinak csupán harmada (32%) osztozik a pozitív értékelésben.

6. ábra

Milyen a közzolgáltatások színvonala Magyarországon? – Katasztrófavédelem, tűzoltóság (Összes megkérdezett, %)

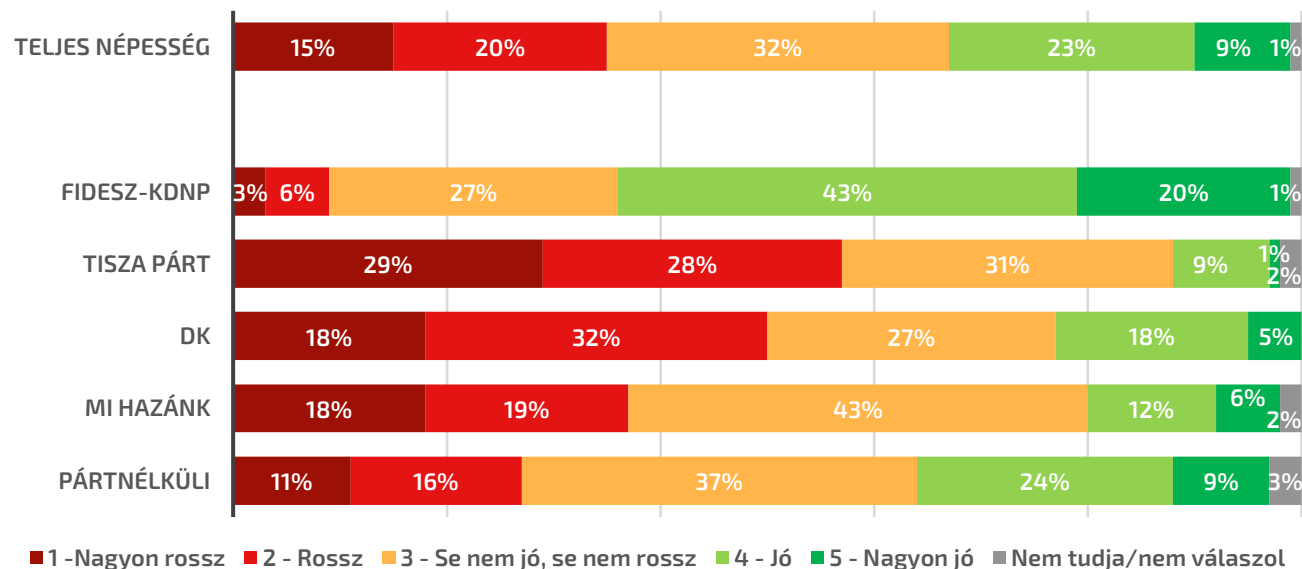

Az életkor is meghatározó szociodemográfiai szempont az eltérő értékítélet magyarázatára: legkevésbé a fiatal felnőttek (41%) és a 30-39 évesek (40%), míg leginkább a 40-49 évesek (53%) és a 60 évnél idősebbek (53%) vélekednek pozitívan. A szakmunkás vagy szakiskolai végzettségűek (41%) kevésbé látják színvonalasnak, mint az alapfokú végzettségűek (50%), az érettségizettek (50%) és a diplomások (51%). Végül a megyeszékhelyek (53%) és a kisvárosok (52%) lakosságának abszolút többsége szerint legalább jó színvonalon működtetett a katasztrófavédelem és a tűzoltóság, míg kevésbé pozitívak a községekben (46%) és Budapesten (40%) élők.

Az elmúlt egy év során a gyermekvédelmi ágazat színvonala és működtetési problémái folyamatosan a közbeszéd részét képezik a Novák Katalin lemondását eredményező kegyelmi botrány óta, így fontosnak tartottuk, hogy részletesen megvizsgáljuk a magyarok véleményét a területről. Kifejezetten megosztottak voltak a megkérdezettek: míg egyharmaduk (32%) inkább jónak ítéli meg, addig 35 százalékuk aggasztónak tartja a terület működtetését és irányítását. Szintén egyharmaduk (32%) szerint se nem jó, se nem rossz a minősége (7. ábra).

7. ábra

Milyen a közszolgáltatások színvonala Magyarországon? – Gyermekvédelem (Összes megkérdezett, %)

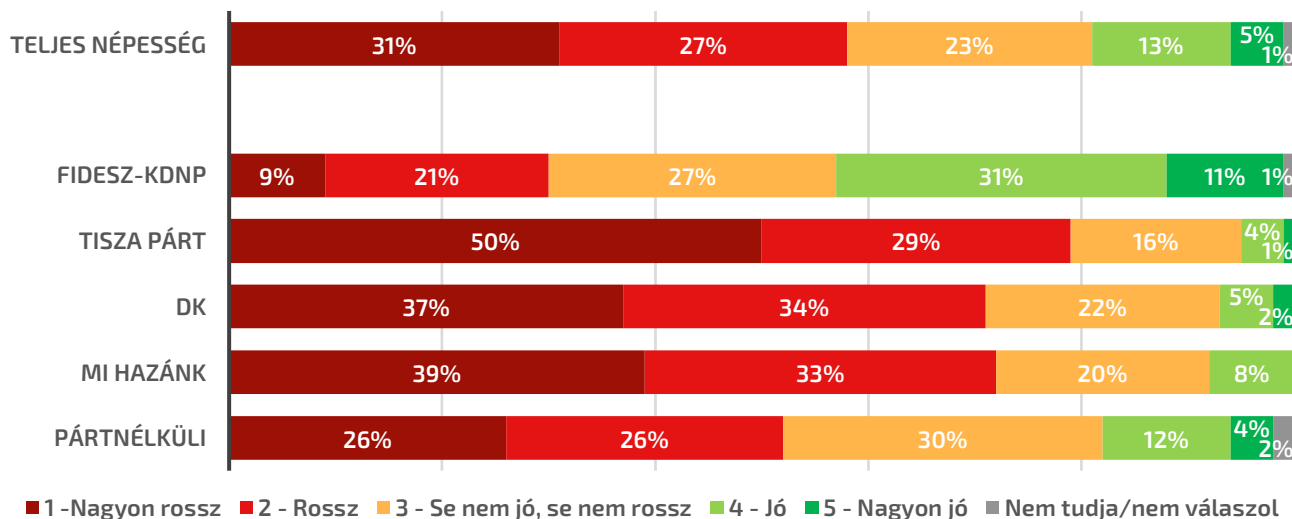
A felmerülő problémák és botrányok ellenére a kormánypárti szavazók kétharmada (63%) elismerően nyilatkozott a gyermekvédelemről, míg csupán 9 százalékuk szerint van rossz állapotban ez a szakterület. Ezzel szemben a Tisza Párt (57%) és a Demokratikus Koalíció (50%) szavazóinak abszolút többsége szerint azonnali lépéseket kell tenni a terület fejlesztésére, mivel a minősége inkább rossznak tekinthető. A Mi Hazánk tábora inkább megosztott: relatív többségük (43%) szerint se nem jó, se nem rossz, míg 37 százalékuk negatívan és 18 százalékuk pozitívan nyilatkozott. A párt nélküliek szűk többsége szintén semleges álláspontot (37%) képvisel, míg egyharmaduk (33%) szerint jó a gyermekvédelem működtetése és 27 százalékuk ezzel ellentétesen vélekedett.

Az életkor előrehaladtával egyre inkább pozitív keretben látják a magyarok a gyermekvédelem jelenlegi állapotát, azonban még a 60 évnél idősebbek körében sem éri el a 40 százalékot (37%), míg a fiatal felnőttek (27%) és a 30–39 évesek (26%) mindössze negyede elégedett a gyermekvédelmi rendszerrel. Az iskolai végzettség szempontjából is megosztottság figyelhető meg: míg az alapfokú végzettségűek (35%) és az érettségizettek (37%) több mint egyharmada jónak ítéli, addig a szakmunkás és szakiskolai végzettségűek (28%), valamint a diplomások (25%) negyede gondolkodik hasonlóképp. Végül a főváros és a többi településtípus közötti megosztottság is megjelent: a budapesti lakosok csupán 18 százaléka volt pozitív véleményen, míg a megyeszékhelyeken (31%), a városokban (38%) vagy a községekben (34%) élők körében több mint 30 százalék az arányuk.

A listánk holtversenyben utolsó helyén a közegészségügy foglalt helyet: a magyarok abszolút többsége (58%) negatív véleményen van a színvonalával kapcsolatban, míg mindössze negyedük semleges (23%) és kevesebb mint 20 százalékuk (18%) tartja jó minőségűnek a magyar közegészségügyi ellátást (8. ábra). Míg a Fidesz-KDNP szavazóinak is alig több mint 40 százaléka (42%) értékeli jónak a helyzetet a közegészségügy kapcsán, addig a Tisza Párt támogatóinak 79 százaléka ezzel ellentétes álláspontot képvisel. A Demokratikus Koalíció (71%) és a Mi Hazánk (72%) voksolójának több mint 70 százaléka is aggasztónak tartja az egészségügy állapotát. A párt nélküliek ennél valamivel kevésbé kritikusak, azonban abszolút többségük (52%) is a negatív véleményt osztja, míg egyharmaduk (30%) semleges és csupán 16 százalékuk szerint megfelelő színvonalú hazánk egészségügyi rendszere.

8. ábra

Milyen a közszolgáltatások színvonala Magyarországon? – Közegészségügy (Összes megkérdezett, %)

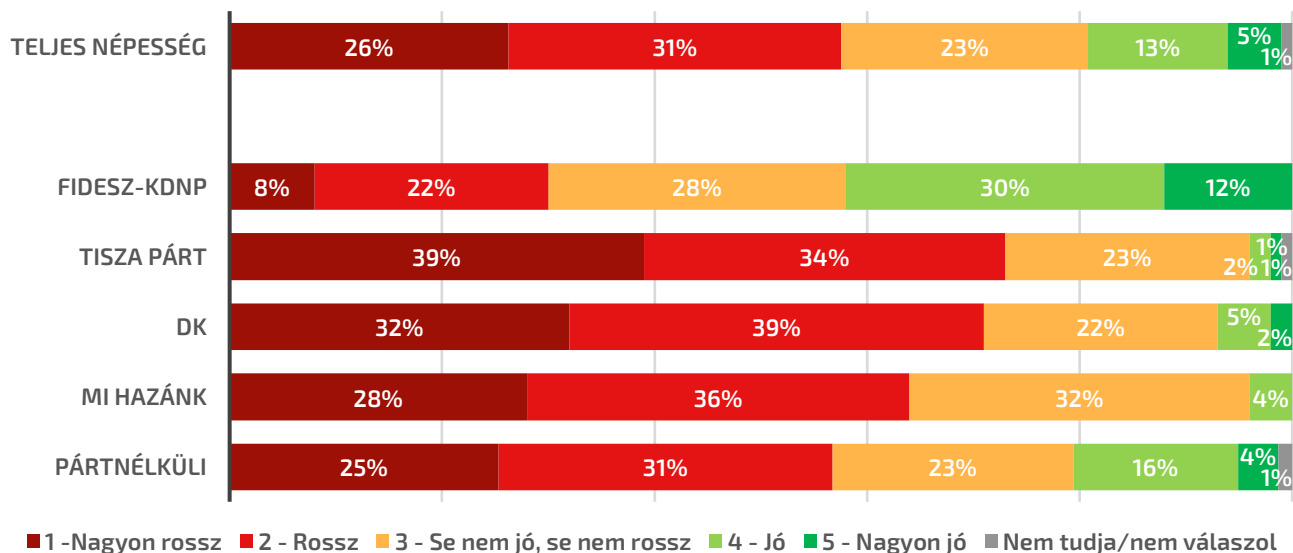
Habár egyetlen olyan szociodemográfiai csoport sem volt, ahol a megkérdezettek több mint 25 százaléka vélekedne pozitívan a közegészségügy színvonaláról, árnyalatnyi különbségek mégis kimutathatók. A 30-39 éveseket (63%) aggasztja leginkább a terület minősége és annak folyamatos romlása, amivel szemben a további korcsoportokban 55-59 százalék körüli a hasonlóan vélekedők aránya. Míg az alapfokú végzettségűek kevesebb mint 50 százaléka (46%) tartja rossznak, addig a magasabb végzettségűek – szakmunkás vagy szakiskola (59%), érettségi (60%)

és diploma (62%) – körében 60 százalék körüli arányokat láthatunk. Mindezek mellett a kisvárosokban élőknek (47%) kevésbé negatívak a tapasztalatai, amivel szemben jóval kritikusabb a megyeszékhelyek lakossága (68%), valamint a budapestiek és a községekben élők (60-60%).

A közszolgáltatások közül az egészségügy mellett a magyarországi utak állapotát tartják a leginkább lesújtónak: mindössze 18 százalékuk tartja kielégítőnek a színvonalát, míg 57 százalékuk kifejezetten rossznak, és 23 százalékuk se nem jónak, se nem rossznak (9. ábra). Habár a fideszesek relatív többsége inkább pozitívan (42%) vélekedik az utak állapotáról, addig egyharmaduk (30%) negatívan, és további 28 százalékuk semlegesen. Minden más pártpolitikai csoportban legalább abszolút többsége van azoknak, akik lesújtónak tartják az úthálózat színvonalát: a Tisza Párt szavazóinak 73 százaléka, a DK támogatóinak 71 százaléka, a Mi Hazánk táborának 64 százaléka és a párt nélküliek 56 százaléka gondolja így. Míg a párt nélküliek ötöde (20%) szerint jó a közúthálózat állapota, addig a Magyar Péter által vezetett párt szavazóinak 1 százaléka, valamint a DK (7%) és a Mi Hazánk (4%) támogatóinak körülbelül 5 százaléka osztja ezt az álláspontot.

9. ábra

Milyen a közszolgáltatások színvonala Magyarországon? – Utak állapota (Összes megkérdezett, %)

Az életkor előrehaladtával mérséklődik a kritikus álláspontok aránya: míg a fiatal felnőttek 62 százaléka aggasztónak tartja az utak állapotát, addig a 60 évnél idősebbek körében 6 százalékponttal kevesebben (56%) gondolkodnak hasonlóképp. Minél magasabb iskolai végzettségű valaki, annál inkább negatívan látja a helyzetet: a legfeljebb 8 általánossal rendelkezők 51 százalékaival szemben a diplomások 61 százaléka kritikus (a szakmunkás vagy szakiskolai végzettségűek (59%), valamint érettségizettek (58%) közel 60 százaléka szintén). Míg a fővárosiak és a kisvárosokban élők 52–52 százaléka szerint rossz a közúthálózat jelenlegi állapota, addig a községekben élők körében 8 százalékponttal (60%) és a budapestiek között 17 százalékponttal (69%) többen osztják ezt az álláspontot.

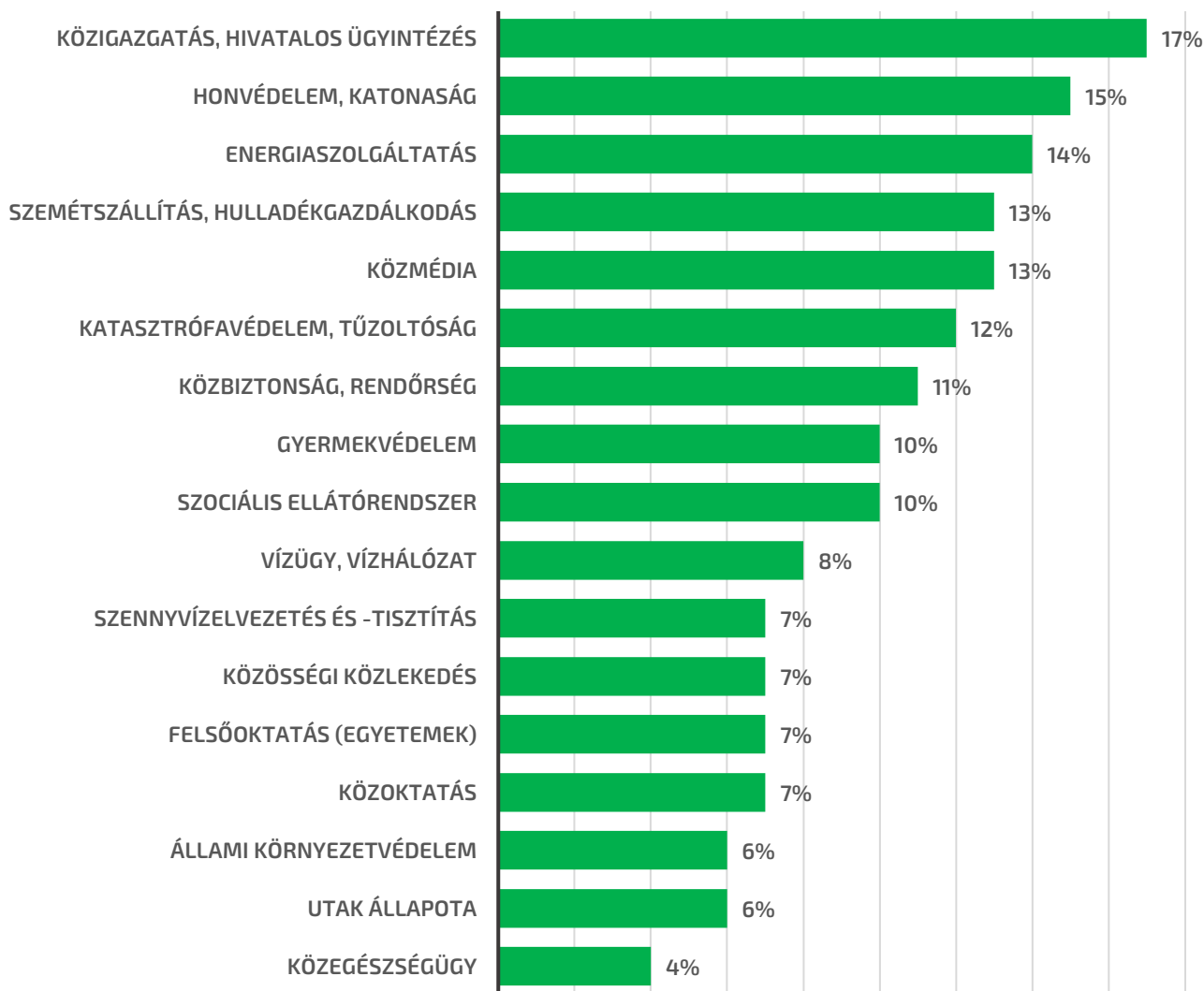
1.2. A közszolgáltatások színvonalának változása az elmúlt 15 évben

A kutatásunkban azt is vizsgáltuk, hogy a magyarok szerint mely közszolgáltatások színvonala javult vagy romlott a legtöbbet 2010 óta. Elsőként arra voltunk kíváncsiak, mely területeken érzékelték a válaszadók a legnagyobb javulást az elmúlt 15 évben. A következő kérdést tettük fel számukra: *„Mit gondol, az elmúlt 15 évben a felsorolt közszolgáltatások közül melyek színvonala javult a leginkább?”* A résztvevők 17 megadott közszolgáltatási terület közül legfeljebb hármat választhattak ki, amelyek szerintük a legnagyobb mértékben javultak.

Az összesített eredmények szerint az elmúlt 15 évben egyik közszolgáltatási területről sem gondolta a válaszadók több mint 20%-a, hogy az *„legtöbbet javult”* kategóriába tartozna (10. ábra). Ez azt tükrözi, hogy nincs olyan közszolgáltatás, amely színvonalának javulása egyértelműen kiugrana a többi terület közül. A legkedvezőbb megítélést a közigazgatás és a hivatalos ügyintézés kapta, amelyet a válaszadók 17%-a sorolt a leginkább javuló színvonalú területek közé. Ezt követi a dobogó második és harmadik helyein a honvédelem és a katonaság (15%), valamint az energiaszolgáltatás (14%).

10. ábra

Mit gondol, az elmúlt 15 évben a felsorolt közzolgáltatások közül melyek színvonala javult a leginkább? (Összes megkérdezett, %)

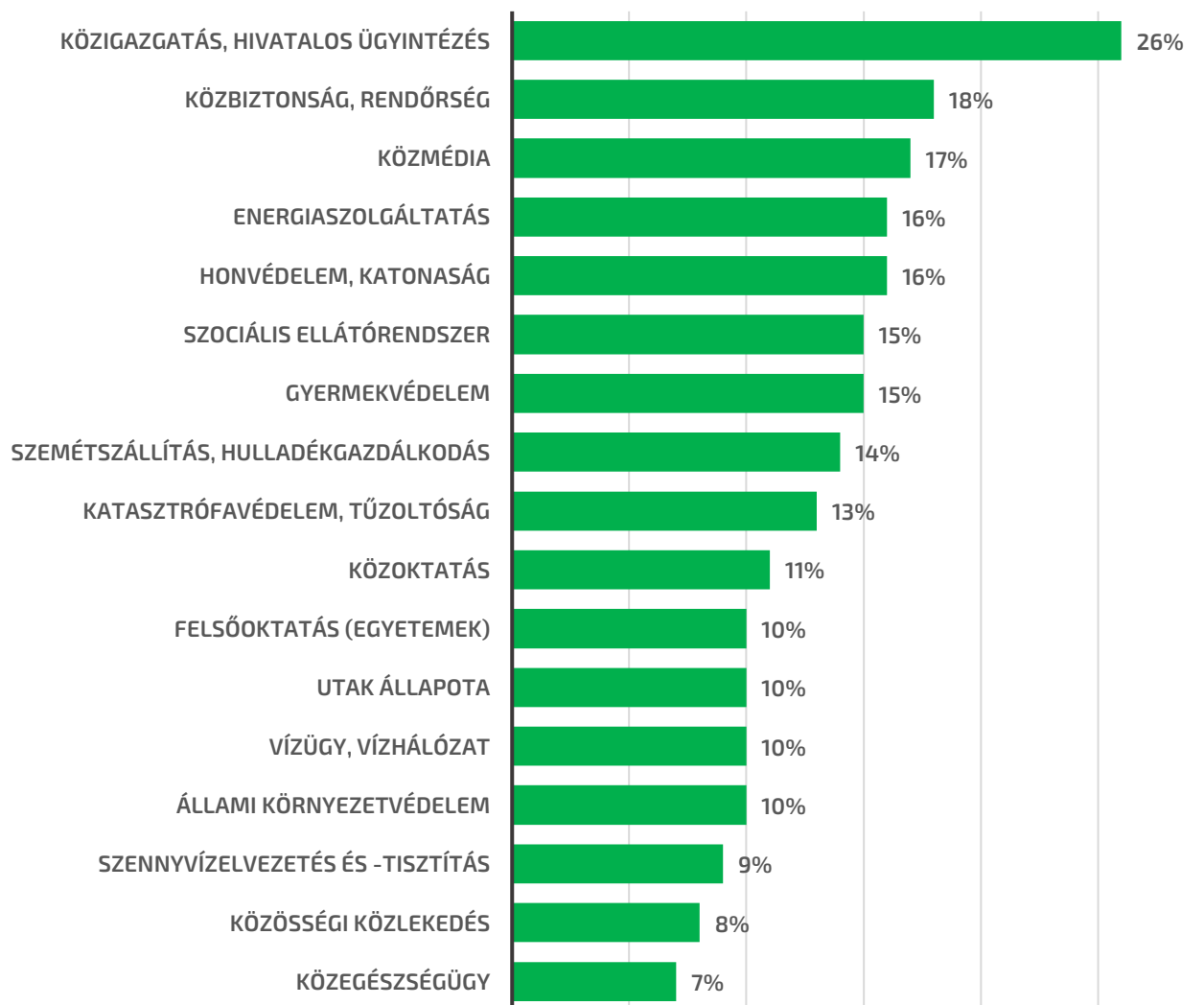
A válaszadók több mint 10%-a szerint a leginkább javuló közszolgáltatások közé tartozik továbbá a szemétszállítás és hulladékgazdálkodás (13%), a közmédia (13%), a katasztrófavédelem (12%) és a közbiztonság (11%). A gyermekvédelem és a szociális ellátórendszer már csak a válaszadók 10%-a szerint kerül be a három leginkább javuló közszolgáltatás közé. A társadalom 10%-nál kisebb része sorolta a leginkább javuló közszolgáltatások közé a víz- és vízügyi hálózat (8%), a szennyvízelvezetés és -tisztítás (7%), a közösségi közlekedés (7%), a felsőoktatás (7%) és a közoktatás (7%) területeit. A lista végén az állami környezetvédelem (6%), az utak állapota (6%) és a közegészségügy (4%) szerepelnek.

Az adatokat összevetve a 2022-es *Mérlegen az állam* című felmérésünkkel, megállapítható, hogy a honvédelem tartja a helyét az élmezőnyben: három évvel ezelőtt az 1., most a 2. helyen végzett. A közigazgatás, hivatalos ügyintézés 2022-ben a 4. helyen állt, 2025-ben pedig már ezt tartották a legtöbben olyan közszolgáltatásnak, amelynek színvonala javult az Orbán-kormányok működése alatt. A szemétszállítás, hulladékgazdálkodás kérdése is stabilan jól szerepel kutatásainkban: három éve a 2., most a 4. legtöbb említést kapta. Az energiaszolgáltatás előkelő, immáron dobogós helyezése viszont újdonság a 2025-ös eredményekben: korábban inkább a lista második felében kapott helyet. További változás, hogy míg 2022-ben a közoktatás szerepelt az utolsó helyen, addig 2025-re a közegészségügy egyértelműen a lista végére szorult. A közbiztonságot is valamivel kevesebben emelték ki a sikertörténetek között: három éve a szemétszállítással holtversenyben a 2. helyen állt, 2025-ben csak a 7. legtöbb említést kapta.

Az eredményeket pártpreferencia szerinti bontásban is megvizsgáltuk. Nem meglepő módon a kormánypárti szavazók körében magasabb arányokat tapasztaltunk, így összességében pozitívabb közszolgáltatási értékelés rajzolódik ki ebben a csoportban (*11. ábra*). A teljes népességhez hasonlóan a közigazgatás, hivatalos ügyintézés került az első helyre: a kormánypárti szavazók 26%-a sorolta ezt a három leginkább javuló közszolgáltatási terület közé. Szembetűnő különbség, hogy a közbiztonság és a rendőrség lényegesen jobb helyezést értek el a kormánypártiak körében: 18%-uk tartotta ezt a leginkább javuló területek egyikének, míg a teljes népességnél ez az arány alacsonyabb volt. Ezt a közmédia követi 17%-kal, amely a fideszes szavazók körében a harmadik legtöbbet javuló közszolgáltatásnak számít. A Fidesz-szavazók legkisebb arányban a közegészségügyet (7%), a közösségi közlekedést (8%), valamint a szennyvízelvezetést és -tisztítást (9%) sorolták a leginkább javuló közszolgáltatások közé. Emellett a kormánypárti szavazók között a gyermekvédelem (15% vs. 10%) és a szociális ellátórendszer (15% vs. 10%) is jobb értékelést kapott, mint a teljes népesség körében.

11. ábra

Mit gondol, az elmúlt 15 évben a felsorolt közzolgáltatások közül melyek színvonala javult a leginkább? (Kormánypárti szavazók, %)

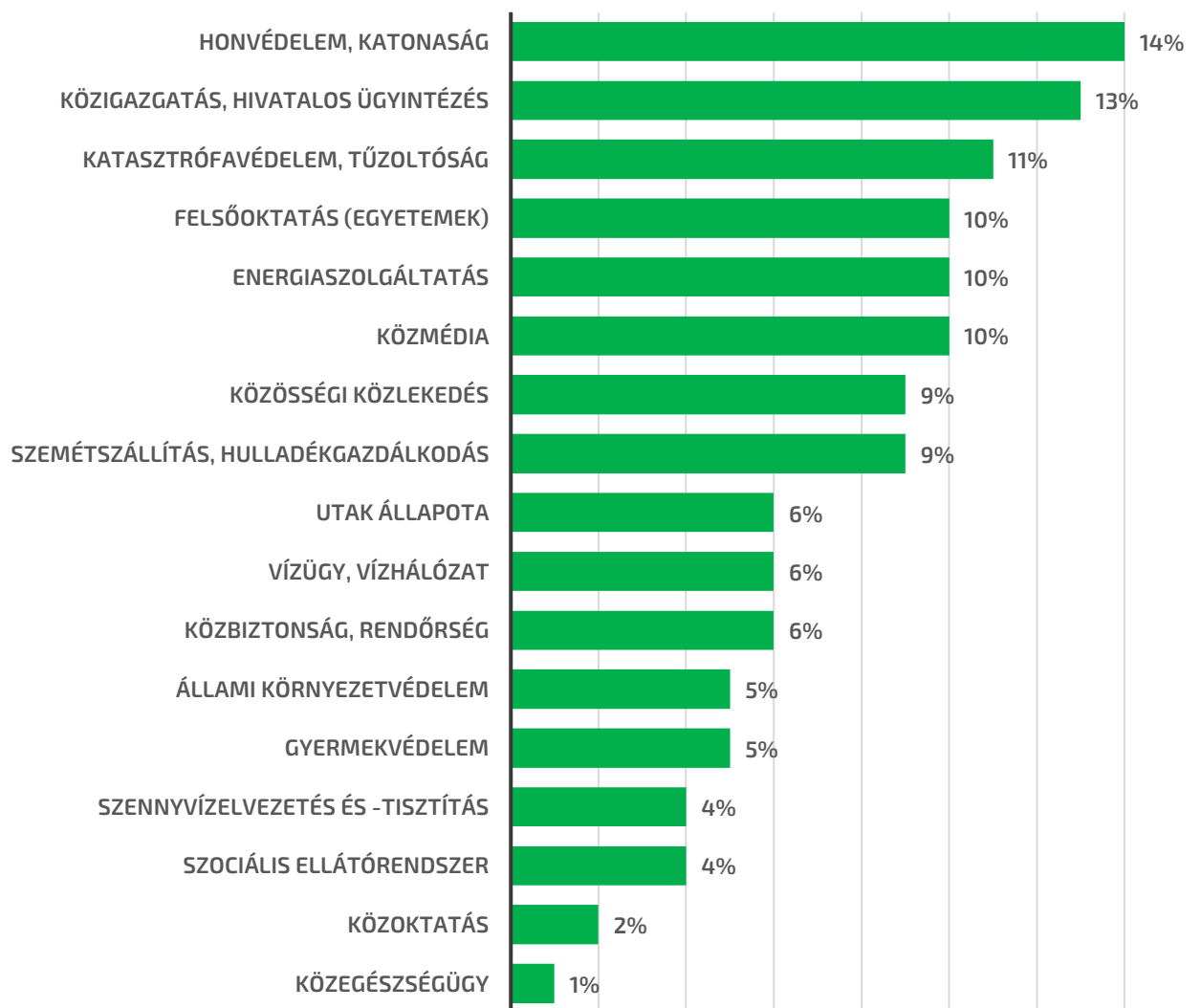
A Tisza Párt szavazói körében a honvédelem és a katonaság került az első helyre, azonban ezt is csupán a válaszadók 14%-a sorolta a három leginkább fejlődő közszolgáltatási terület közé (12. ábra). Ezt követi a közigazgatás, hivatalos ügyintézés (13%). A harmadik helyen a katasztrófavédelem és a tűzoltóság szerepel (11%), amely a teljes népességnél csupán a hatodik helyet érte el. Érdekes eredmény, hogy a Tisza Párt szavazóinak 11%-a a felsőoktatást is a legjobban javuló közszolgáltatások közé sorolta. Ez jóval magasabb arány, mint a teljes népesség körében mért 7%, így ez a terület náluk előkelőbb helyre került. A lista végén a közegészségügy található: mindössze a Tisza-szavazók 1%-a gondolta úgy, hogy ez a terület a leginkább fejlődő közszolgáltatások közé tartozna. Ezt a közoktatás (4%) és a szociális ellátórendszer (4%) követi. A Tisza-szavazók körében továbbá a teljes népességhez képest jelentősen alacsonyabb arányban sorolták a legjobban fejlődő területek közé a gyermekvédelmet (–5 százalékpont), a közoktatást (–5 százalékpont) és a szociális ellátórendszert (–6 százalékpont).

A Tisza Párt és a Fidesz szavazói között bizonyos közszolgáltatások megítélésében jelentős különbségek figyelhetők meg, ami eltérő valóságérzékelésre utal. Kiemelkedő példát jelent a közbiztonság és a rendőrség megítélése: míg a Fidesz szavazóinak 18%-a sorolta ezt a leginkább javuló szolgáltatások közé (náluk ez a második helyen végzett), addig a Tisza szavazók mindössze 6%-a értékelte így ezt a területet, ami körükben csak a 11. helyre volt elegendő. Jelentős eltérés mutatkozik a gyermekvédelem megítélésében is: a Tisza szavazók 10 százalékponttal kisebb arányban sorolták a leginkább javuló közszolgáltatások közé, mint a Fidesz támogatói. Ez az eltérés részben abból is fakadhat, hogy a Tisza Párt politikai genezise szorosan összefügg a gyermekvédelmi rendszer problémáira adott társadalmi reakcióval. Hasonló mértékű (11 százalékpontos) különbség figyelhető meg a szociális ellátórendszer megítélésében is. Ezek a számottevő eltérések jól mutatják, hogy a két szavazótábor eltérően érzékeli a közszolgáltatások állapotát.

Összességében elmondható, hogy mind a teljes népesség, mind a két nagy párt szavazói a leginkább javuló közszolgáltatási területek közé sorolták a közigazgatás, a hivatalos ügyintézés változásait. Ez arra utal, hogy ez a terület pártpreferenciától függetlenül a kormányzat egyik legszelesebb körben elismert sikertörténetének számít. A pozitív megítélés hátterében állhat a kormányablakok rendszerének bevezetése, valamint az online ügyintézés és az ügyfélkapu rendszer kialakítása, amelyek sok szempontból megkönnyítették az állampolgárok mindennapi életét. Ezzel szemben az egészségügy volt az a közszolgáltatási terület, amelyet a legkevesebben soroltak a három leginkább javuló terület közé – pártpreferenciától függetlenül. Ez azt mutatja, hogy az egészségügy nem tekinthető kormányzati sikertörténetnek, a többi közszolgáltatáshoz mérten, illetve egyik választói csoport szemében sem.

12. ábra

Mit gondol, az elmúlt 15 évben a felsorolt közzolgáltatások közül melyek színvonala javult a leginkább? (Tisza Párt szavazói, %)

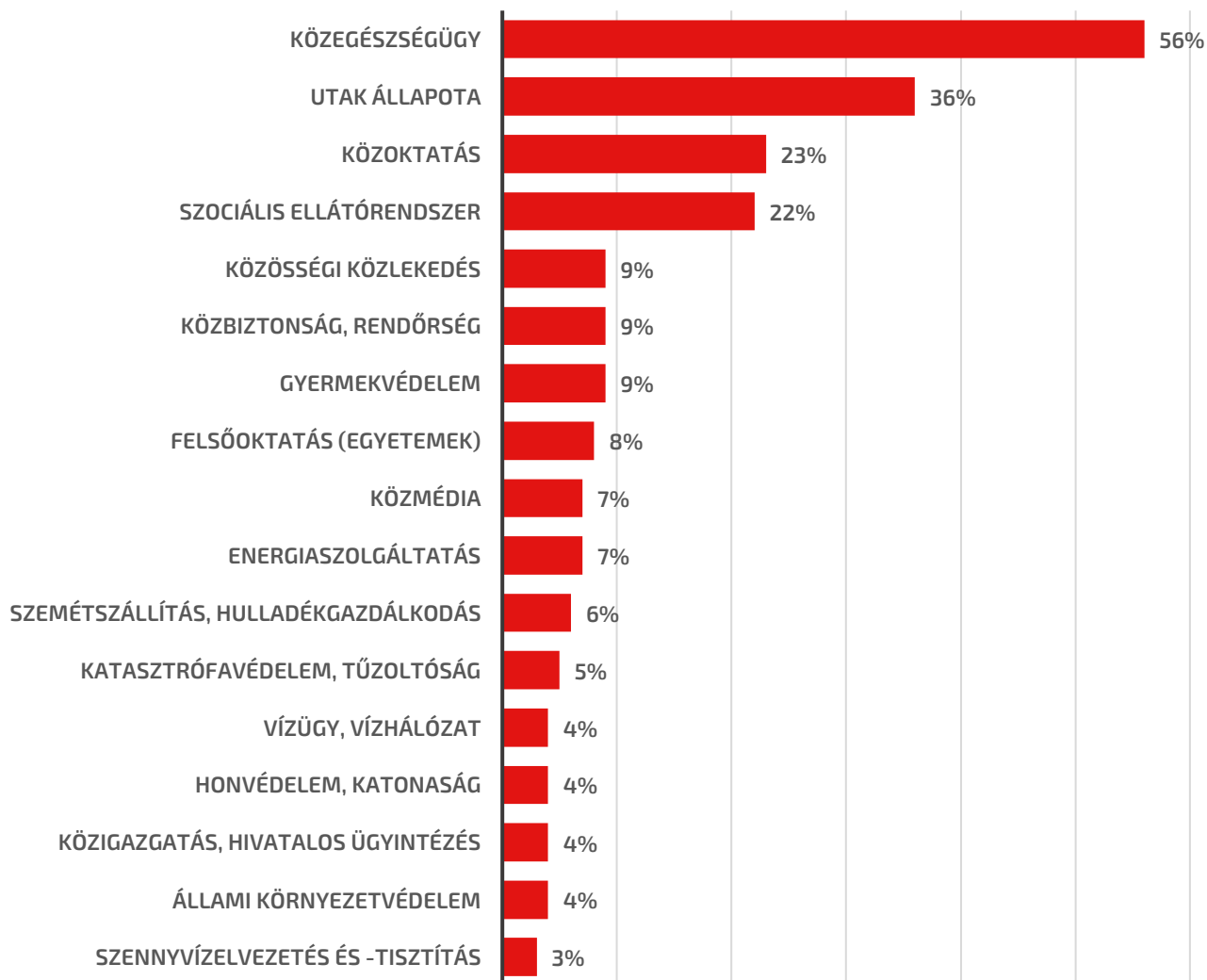
A leginkább javuló közszolgáltatások felmérése után arra is kíváncsiak voltunk, melyek azok a területek, ahol a válaszadók a legnagyobb romlást érzékelték az elmúlt 15 évben. Ehhez a következő kérdést tettük fel: *„Mit gondol, az elmúlt 15 évben a felsorolt közszolgáltatások közül melyek színvonala romlott a leginkább?”* A résztvevők a megadott 17 közszolgáltatási terület közül legfeljebb hármat választhattak ki, amelyeket a leginkább romló minőségűnek ítélték.

Az eredményekből egyértelműen kiemelkedik a közegészségügy színvonalának változása 15 éves távlatban: a válaszadók többsége (56%) szerint ez a leginkább romló közszolgáltatások közé tartozik (13. ábra). Ezt követi az utak állapota (36%), a közoktatás (23%) és a szociális ellátórendszer (22%). Ez a négy terület emelkedik ki jelentősebb aránnyal, míg a többi közszolgáltatás jóval kevesebb említést kapott. A válaszadók 9%-a sorolta a közösségi közlekedést, a közbiztonságot és a gyermekvédelmet a leginkább romló szolgáltatások közé. Ezt követi a felsőoktatás (8%), a közmédia (7%), az energiaszolgáltatás (7%), valamint a szemétszállítás és hulladékgazdálkodás (6%), illetve a katasztrófavédelem és tűzoltóság (6%). A lista végén szerepel a vízügyi hálózat (4%), a honvédelem és katonaság (4%), a közigazgatás és hivatalos ügyintézés (4%), az állami környezetvédelem (4%), valamint a szennyvízelvezetés és -tisztítás (3%).

Az adatokat összehasonlítva a 2022-es *Mérlegen az állam* című felmérésünk eredményeivel, azt mondhatjuk, hogy a leginkább romlónak érzékelt közszolgáltatási területek érdemben nem változtak. Akkor is a közegészségügy, a szociális ellátórendszer és a közoktatás alkották a negatív toplistát, ami arra utal, hogy a magyar társadalom e három területen tartósan romló tendenciát érzékel az Orbán-kormányzatok időszakában. Az utak állapota ezúttal önálló válaszopcióként szerepelt listánkon, és kétszer annyi említést kapott, mint amikor a közlekedési szakterület részeként lehetett választani. Az utak állapota 2025-ben a 2. helyen végzett, míg 2022-ben a közlekedés (közlekedési vállalatok, utak) még csak a 4. volt a leginkább romlónak tekintett szolgáltatások listáján.

13. ábra

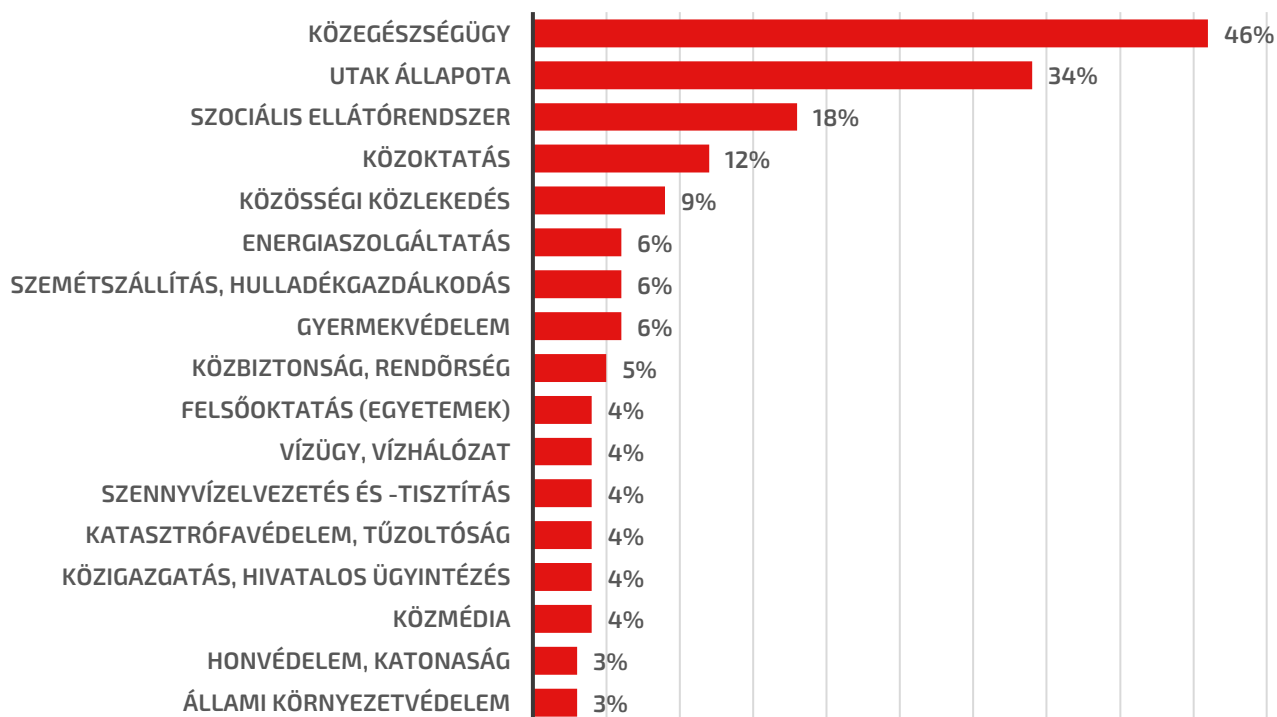
Mit gondol, az elmúlt 15 évben a felsorolt közzolgáltatások közül melyek színvonala romlott a leginkább? (Összes megkérdezett, %)

Az adatokat pártpreferencia szerinti bontásban is elemeztük. A kormánypártok szavazói körében – összhangban a teljes népességgel – a közegészségügy végzett az élen: 46%-uk sorolta ezt a három leginkább romló közszolgáltatási terület közé (14. ábra). Ezt követi az utak állapota (34%), majd a szociális ellátórendszer (18%) és a közoktatás (12%). Ez utóbbi kettő sorrendje tehát fordított a teljes népességhez képest. A lista végén a közmédia (4%), a honvédelem és katonaság (3%), valamint az állami környezetvédelem (3%) szerepelnek. A legnagyobb eltérések a teljes népességhez képest a közegészségügy (46% a kormánypártiaknál vs. 56% a teljes népességben), valamint a közoktatás (12% vs. 23%) megítélésében mutatkoznak meg. Ez azt jelzi, hogy bár a problémás területek azonosak, a kormánypárti szavazók kisebb arányban tartják ezeket romló színvonalúnak.

14. ábra

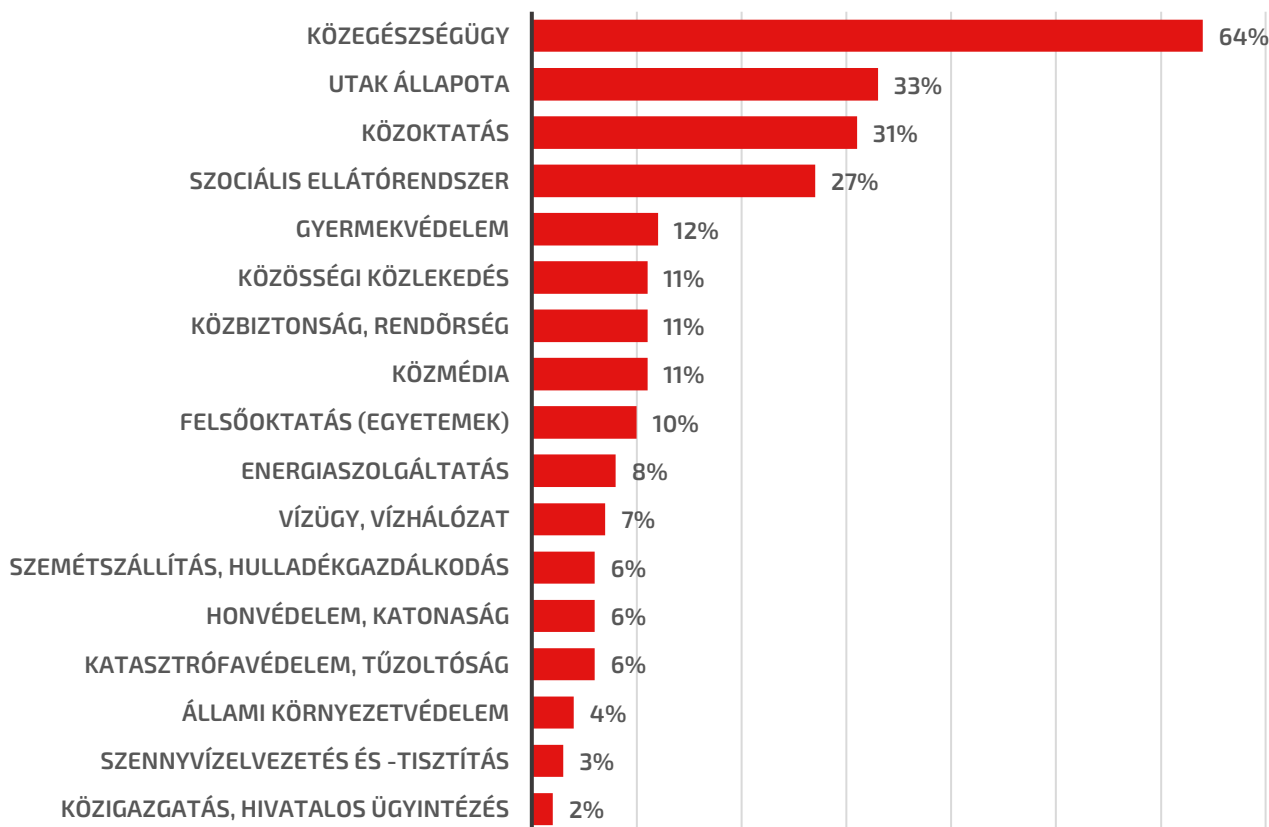
Mit gondol, az elmúlt 15 évben a felsorolt közszolgáltatások közül melyek színvonala romlott a leginkább? (Kormánypárti szavazók, %)

A Tisza Párt szavazói körében az első négy helyezett megegyezik a teljes népesség eredményeivel, ugyanakkor az említési arányok az átlagosnál jóval magasabbak (15. ábra). A közegészségügyet a válaszadók 64%-a sorolta a három leginkább romló közszolgáltatás közé, ezt követi az utak állapota (33%), a közoktatás (31%) és a szociális ellátórendszer (27%). A lista végén az állami környezetvédelem (4%), a szennyvízelvezetés és -tisztítás (2%), valamint a közigazgatás és hivatalos ügyintézés (2%) szerepelnek.

15. ábra

Mit gondol, az elmúlt 15 évben a felsorolt közszolgáltatások közül melyek színvonala romlott a leginkább? (Tisza Párt szavazói, %)

A kormánypárti és a Tisza Párt szavazói között jelentős eltérések mutatkoznak a közegészségügy, a közoktatás, a szociális ellátórendszer és a gyermekvédelem megítélésében. Ezeket a területeket a kormánypárti szavazók jóval kisebb arányban sorolták a leginkább romló közszolgáltatások közé, mint a Tisza szavazói.

Összességében az eredmények azt mutatják, hogy a romló közszolgáltatások megítélésében jóval nagyobb társadalmi konszenzus tapasztalható, mint a javuló területek esetében. A közegészségügy, az utak állapota, a közoktatás és a szociális ellátórendszer egyaránt az első négy helyen szerepeltek mind a két nagy párt szavazótáborának, mind a teljes népességnek az értékelésében. Ez világosan jelzi, hogy a lakosság e négy területen érzékeli leginkább a kormányzati teljesítmény hiányosságait.

1.3. Kormányváltás hatása a közszolgáltatások működésére

A következő kérdéssel arra kerestük a választ, hogy a magyarok hogyan vélekednek egy esetleges kormányváltás hatásairól a közszolgáltatások működését és színvonalát illetően. A megkérdezettek a következő kérdést értékelték három válaszlehetőség – „javítana”, „rontana” vagy „nem változna” – segítségével: *„Ön szerint javítana vagy rontana egy kormányváltás a magyar állam által biztosított közszolgáltatások működésén?”*.

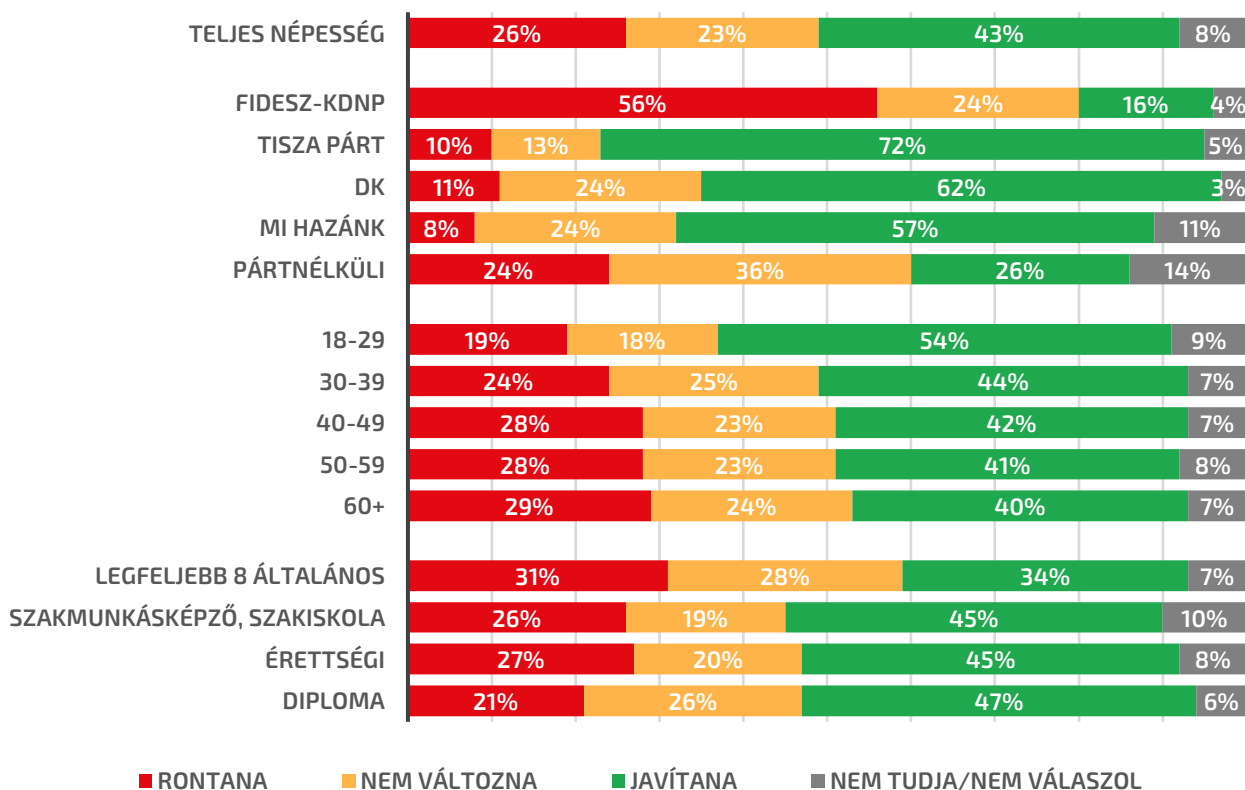
A magyarok relatív többsége (43%) szerint egy kormányváltás pozitív változást jelentene a közszolgáltatások működésére és színvonalára (16. ábra). Ezzel szemben negyedük (26%) szerint kifejezetten rontana a helyzeten a kormányváltás, míg szintén negyedük (23%) véli úgy, hogy minőségi változást egy kormányváltás sem hozna.

Emellett azonban fontos kiemelni, hogy az egyes társadalmi és politikai csoportok eltérő módon gondolkodnak a kérdésről. A kormánypártiak 56 százaléka véli úgy, hogy a Fidesz-KDNP leváltása rontana a különböző állami és önkormányzati szolgáltatások működésén, míg negyedük (24%) szerint nem változtatna a helyzeten. Még a kormánypártiak 16 százaléka is úgy gondolja, hogy 15 év kormányzás után a közszolgáltatások minőségén egy új kormány tudna már csak érdemben javítani. A Tisza Párt szavazói kifejezetten pozitívak a feltételezett hatásokat illetően: 72 százalékuk szerint javítana a jelenlegi állapotokon egy kormányváltás, míg csupán 10 százalékuk szerint rontana (13 százalékuk szerint nem okozna érdemi változást). A Demokratikus Koalíció (62%) és a Mi Hazánk (57%) szavazóinak meggyőző többsége is úgy gondolja, hogy javulást okozna, míg a párt nélküliek relatív többsége (36%) inkább úgy gondolja, hogy kormányoktól függetlenül nem várható javulás vagy romlás az állam által biztosított szolgáltatásokban. Emellett a bizonytalanok megosztottságát mutatja, hogy negyedük (26%) szerint javítana, míg 24 százalékuk szerint rontana a jelenlegi állapotokon, ha leváltanák az Orbán Viktor által vezetett kormányt és egy új venné át a helyét.

Az életkor tekintetében egy csoport mutatkozott kifejezetten optimistának egy kormányváltás közzszolgáltatások minőségére gyakorolt hatásait illetően: a fiatal felnőttek abszolút többsége (54%) bizakodó, míg a további életkori csoportokban rendre 10-14 százalékponttal kevesebb azok aránya, akik hasonlóképp gondolkoznak. A 18-29 évesek körében vannak a legkevesebben, akik szerint rontana vagy nem változtatna a jelenlegi állapotokon a kormányváltás, míg a 30 évnél idősebbek körében körülbelül a megkérdezettek negyede képvisel negatív, és további negyede semleges álláspontot.

16. ábra

Ön szerint javítana vagy rontana egy kormányváltás a magyar állam által biztosított közzszolgáltatások működésén? (Összes megkérdezett, %)

A legfeljebb 8 általános iskolával rendelkezők kifejezetten megosztottak: 34 százalékuk szerint javítana, 28 százalékuk szerint nem változtatna, míg 31 százalékuk szerint inkább rontana egy kormányváltás a közszolgáltatások színvonalán. Ezzel szemben a szakmunkásképzőt vagy szakiskolát végzettek (45%), érettségizettek (45%), valamint diplomások (47%) körülbelül fele inkább bizakodó. A középfokú végzettséggel rendelkezők negyede – 26% és 27% – szerint inkább rontana a közszolgáltatások minőségén, míg egyötödük – 19% és 20% – szerint ez sem változtatna a színvonalon. Ezzel szemben a diplomások 21 százaléka szerint rontana, míg 26 százaléka szerint nem változtatna az állami közszolgáltatások állapotán.

Végezetül a lakóhely tekintetében is mutatkoztak eltérések: a kisvárosokban élők egyharmada (35%) véli úgy, hogy javulást eredményezne egy kormányváltás, addig a fővárosiak (47%), a megyeszékhelyeken (47%) és a községekben (47%) élők körében 12 százalékponttal többen gondolják így. Romboló hatást valószínűsít a budapestiek (22%), a megyeszékhelyeken (23%) és a községekben (24%) élők kevesebb mint 25 százaléka, amivel szemben kiugró a kisvárosokban élők körében mért arány (33%).

2. Oktatás

E fejezetben részletesen bemutatjuk, hogy a magyar közoktatás helyzetéről és egyes reformjavaslatokról hogyan gondolkodik a magyar társadalom.

2.1. A magyar közoktatás legégetőbb problémái

Első kérdésként arra voltunk kíváncsiak, hogy a megkérdezettek szerint mi a magyar közoktatás három legnagyobb problémája (17. ábra). A válaszok alapján a magyarok szerint a leg súlyosabb gond a közoktatásban, hogy kevés a jó pedagógus (31%). A tanárok szakmai színvonalán túl még az elöregedő pedagógustársadalmat és a tanárhiányt (29%), valamint a tananyag mennyiségét vélik a kutatás résztvevői a legnagyobb problémáknak. Szintén gyakori vélekedés, hogy a tananyag elavult, az iskola pedig nem készít fel a 21. század kihívásaira (24%), illetve sokan említették a pedagógusok túlterheltségét és a segítő szakemberek hiányát is (22-22%). A válaszadók ötöde említette a központosítás túlzó mértékét és az iskolai erőszak elterjedtségét is (egyenként 20%). A további válaszlehetőségek közül 18% az iskolák közti különbségeket, 17%-17% az oktatási intézmények rossz állapotát és hiányos eszközkészletét, illetve a pedagógusok alacsony béreit választották, míg 16% az egészségtudatos életre nevelés hiányát, valamint az alkohol és droghasználat elterjedtségét sorolta az oktatási rendszer három legfontosabb baja közé. Az előbbiektől lényegesen lemaradva, mindössze 7%-os említési aránnyal szerepel az érettségi megszerzésére nyújtott második esély hiánya.

17. ábra

Ön szerint az alábbiak közül mi a magyar közoktatás három legnagyobb problémája?
(Összes megkérdezett, %)

Egy [korábbi, 2022-es kutatásunkban](#), amelyben az oktatással kapcsolatos véleményeket vizsgáltuk, ugyanaz az öt probléma állt az első öt helyen, de más sorrendben. A „kevés a jó pedagógus” válaszopció a harmadik helyről lépett az első helyre, és miközben a pedagógustársadalom előregedése maradt a második legfontosabb gond, a diákok túlterheltsége a 4. helyről a 3. pozícióba került. Három évvel ezelőtt a tanárok túlterheltsége és nem kellő anyagi megbecsültsége végzett az élen, de idén ezt a két tényezőt külön-külön kérdeztük. A tanárok túlterheltsége az 5. legtöbb említést kapta, míg a tanárok fizetése a felsorolt állítások második felében végzett (holtversenyben a 10. helyen).

Politikai bontásban nézve a véleményeket csupán kisebb eltérések figyelhetők meg a pártok szimpatizánsai között. A kormánypárti válaszadók körében a leggyakrabban említett három gond azonos a teljes társadalom esetén látott sorrenddel (*18. ábra*) Körükben azonban jóval magasabb arányban vannak azok, akik a tanárok szakmai színvonalát vélik a legfontosabb problémának (41%), míg az előregedett tanártársadalom és a tanárhiány problematikáját, valamint a tananyag túlzó mennyiségét az átlaghoz közel azonos arányban említették (30% és 27%). Véleményük szerint szintén a súlyosabb problémák közé tartozik az iskolai erőszak szintje, a segítő szakemberek hiánya és a pedagógusok túlterheltsége (előbbi kettőt 21%-21%, utóbbit 20% említette). A jó és rossz iskolák közötti különbségeket és az egészségtudatos életre nevelés hiányát 17%-17% sorolja a legsúlyosabb gondok közé, míg 15%-15% az intézmények rossz fizikai állapotát és a végletekig központosított oktatásszervezést említették. A tananyag elavultságát a teljes népességhez képest lényegesen, 10 százalékponttal kevesebben (14%) választották a fideszes megkérdezettek körében. Ennél kevesebb említést csupán a pedagógusok alulfizetettsége (12%) és a második esély nyújtásának hiánya kapott (7%).

18. ábra

**Ön szerint az alábbiak közül mi a magyar közoktatás három legnagyobb problémája?
(Kormánypárti szavazók, %)**

Szemben a fideszes válaszadókkal, a Tisza Párt szavazói szerint a legsúlyosabbnak vélt probléma, hogy az oktatás nem készít fel a 21. század kihívásaira (33%, 19. ábra). Ezt követően közel azonos arányban jelölték problémaként a tanárhiányt és előregedett tanártársadalmat (28%), a túl sok tananyagot és túlterhelt diákokat (27%), segítő szakemberek hiányát (26%) és a jó pedagógusok alacsony számát (25%). Közel negyedük említette a központosított oktatásszervezést (23%), ötödük pedig a túlterhelt pedagógusokat (21%) és rossz állapotú intézményeket (20%). A peda-

gógusok alacsony fizetéseit 18% véli kiemelt problémának, 17% szerint az iskolai erőszak elterjedtsége, 16 százalék szerint pedig a jó és rossz iskolák közötti túl nagy különbségek vannak a legfontosabb problémák között. Legkisebb arányban a tiszások szerint az egészségtudatos életre nevelés és az elterjedt drog és alkoholfogyasztás szerepel (15%), míg a párt támogatóinak tizede szerint a legfontosabb problémák közt az szerepel, hogy ritkán ad második esélyt az oktatás az érettségi megszerzésére.

19. ábra

**Ön szerint az alábbiak közül mi a magyar közoktatás három legnagyobb problémája?
(Tisza Párt szavazói, %)**

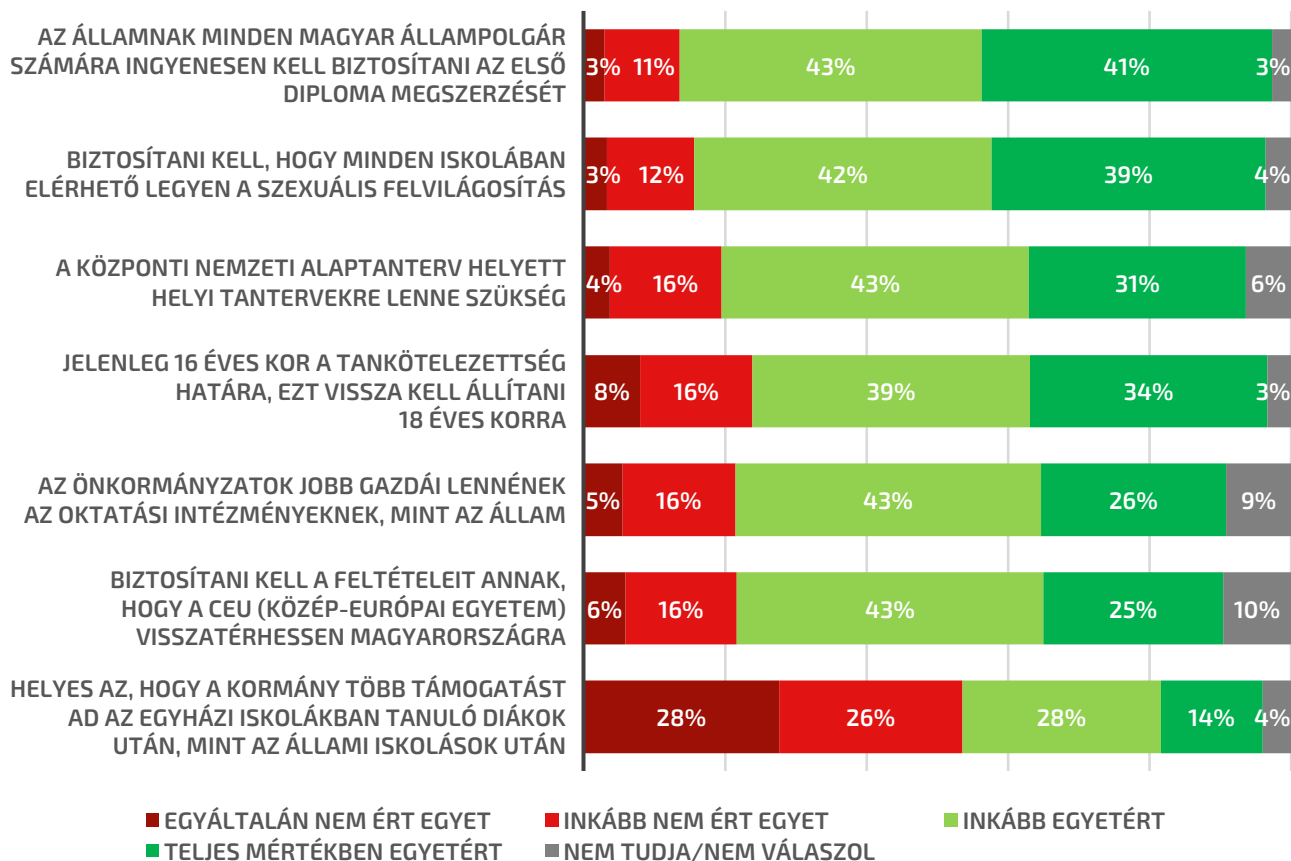

A DK szimpatizánsai szerint az oktatási rendszer legsúlyosabb problémái közé a pedagógusok túlterheltsége (39%), a kevés jó pedagógus (32%), az elöregedő tanártársadalom és az alacsony tanári fizetések tartoznak (31-31%). Ezen túl szintén nagy számban jelölték meg a tananyag túlzott mennyiségét és a diákok túlterheltségét, mint súlyos problémát (27%). A Mi Hazánk támogatói szerint pedig legfőképp az a probléma, hogy az oktatási rendszer nem készít fel a 21. század kihívásaira (37%), kevés a jó pedagógus (30%), elöregedett a pedagógustársadalom, elterjedt az iskolai erőszak és túlságosan központosított az oktatásszervezés (egyenként 27%). A párt nélküliek szerint a legnagyobb gond az, hogy kevés a jó pedagógus (32%), túlterheltek a diákok (31%), valamint elöregedett a pedagógustársadalom és jelentős a tanárhiány (28%).

2.2. Oktatáspolitikai javaslatok megítélése a magyar társadalomban

A közoktatással kapcsolatos problémákon túl kíváncsiak voltunk, miként vélekednek a megkérdezettek néhány, a közbeszédben gyakran felmerülő állítás kapcsán (20. ábra). A kutatás résztvevői legnagyobb arányban azzal az állítással értettek egyet, hogy az államnak minden magyar állampolgár számára ingyenesen kell biztosítani az első diploma megszerzését (84%). Szintén rendkívül nagy arányban gondolták úgy a résztvevők, hogy biztosítani kell minden iskolában a szexuális felvilágosítást (81%). Előbbiéknél alacsonyabb, de továbbra is jelentős többségben vannak az egyetértők abban, hogy a központi, nemzeti alaptanterv helyett helyi tantervekre lenne szükség (74%), és hogy a jelenlegi 16 éves tankötelezettségi korhatárt vissza kellene állítani 18 évre (73%). Nem csak a tantervek szintjén látnák szükségét a válaszadók a nagyobb helyi autonómiának, hanem a működtetésben is: 69% szerint az önkormányzatok jobb gazdái lennének az oktatási intézményeknek, mint amilyen az állam jelenleg. Kétharmad feletti arányban értenének egyet a CEU magyarországi működését ellehetetlenítő intézkedések megszüntetésével is (68%). Az egyetlen állítás, amivel a résztvevők többsége nem értett egyet (54%), az egyházi intézmények magasabb mértékű támogatása az állami iskolákkal szemben.

20. ábra

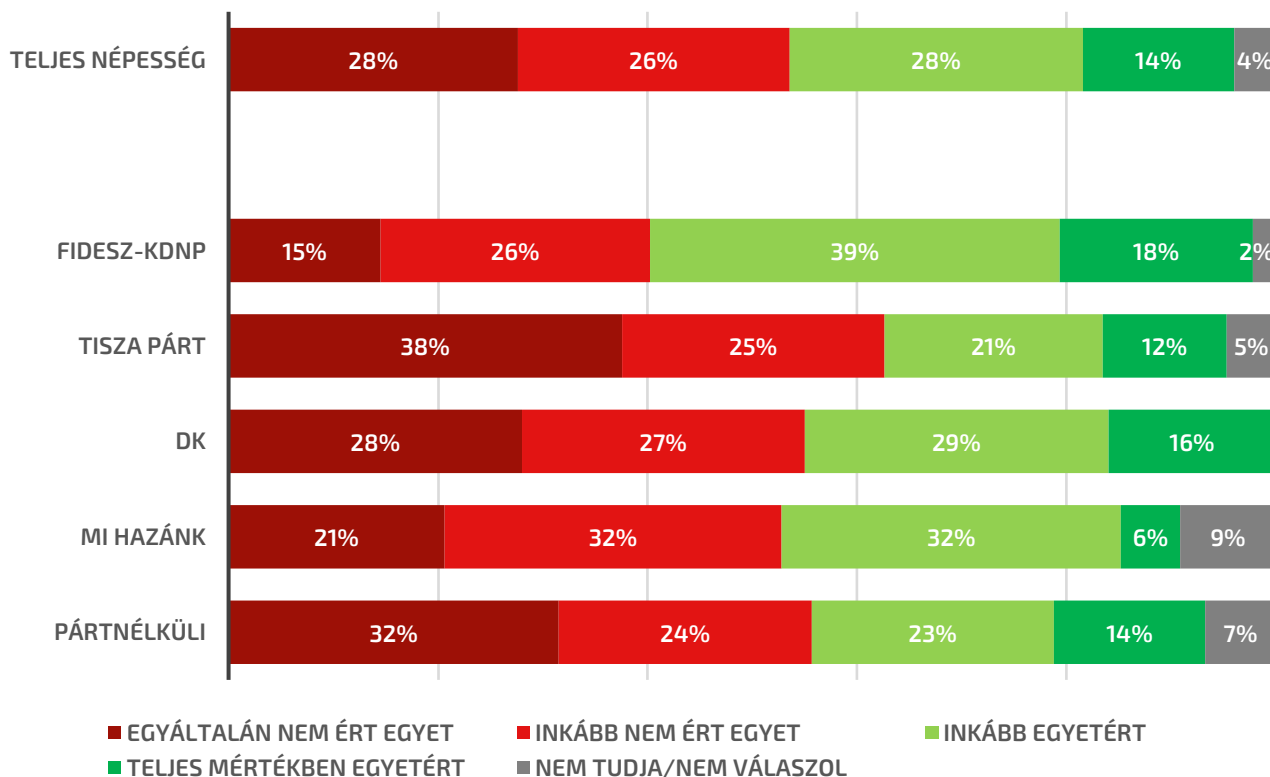
Ön szerint az adott állítás mennyire igaz ma Magyarországon? (Összes megkérdezett, %)

A fenti állítások közül három esetében részletesebben megvizsgáltuk a vélemények megoszlását, hogy mélyebb képet kaphassunk a társadalom egyes csoportjainak gondolkodásáról. A legnagyobb különbségek azon állítás kapcsán tapasztalhatók, miszerint „helyes az, hogy a kormány több támogatást ad az egyházi iskolákban tanuló diákok után, mint az állami iskolások után” (21. ábra). A kérdésben kizárólag a kormánypárti megkérdezettek körében vannak többségben az egyetértők (57%), míg az ellenkező véleményen lévő fideszesek aránya 41%. Ellenben a kormány-

kritikus szavazói csoportok mindegyikében az egyet nem értők alkotnak többséget: leginkább a Tisza Párt szavazói vélekednek kritikusán erről a kormányzati gyakorlatról (63%), azonban a DK, a Mi Hazánk és a párt nélküliek esetén is ez a többségi vélemény (DK: 55%, Mi Hazánk: 53%, párt nélküliek: 56%).

21. ábra

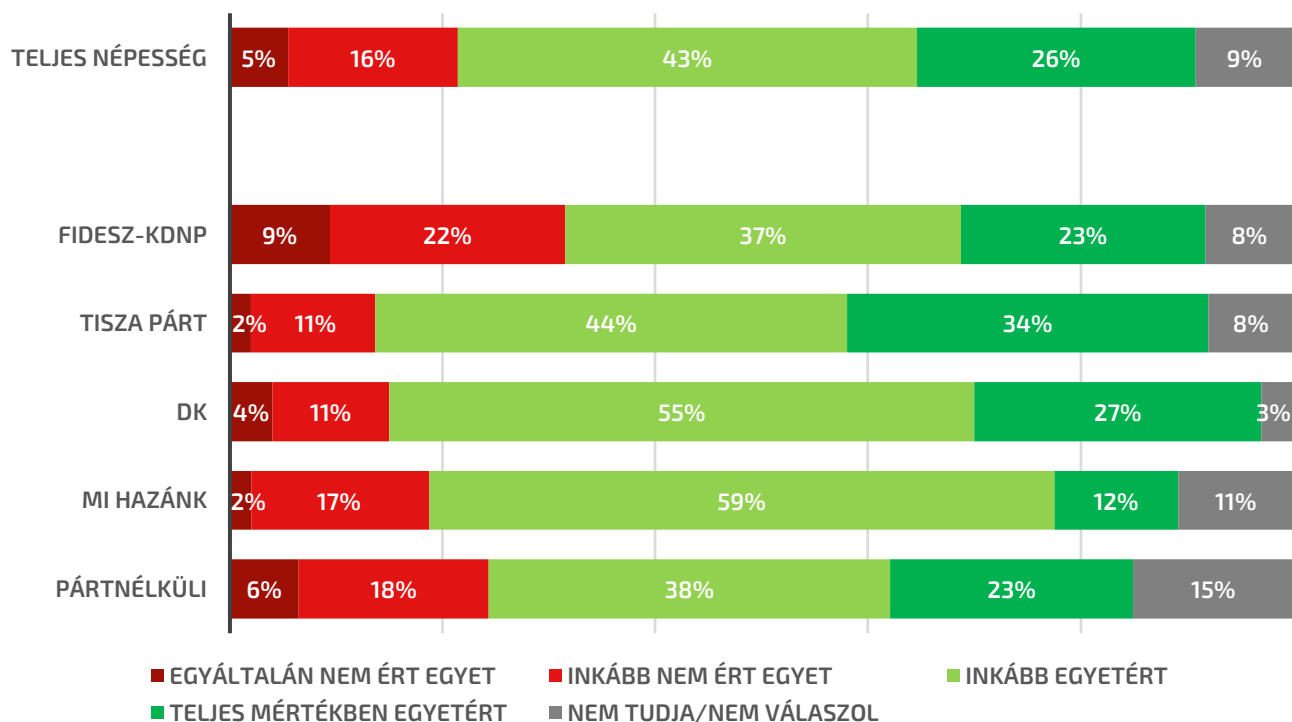
Helyes az, hogy a kormány több támogatást ad az egyházi iskolákban tanuló diákok után, mint az állami iskolások után. (Összes megkérdezett, %)

Abban a kérdésben, hogy az oktatási intézmények állami vagy önkormányzati fenntartásban lennének jobb helyen, a többségi álláspont minden szavazótábor esetén azonos irányba mutat (22. ábra). Az államot legnagyobb arányban a fideszes megkérdezettek látják jobb gazdának, azonban ezt a véleményt körükben is csupán a megkérdezettek körülbelül harmada osztja (31%), többségük az önkormányzati fenntartást véli jobbnak (60%). Az ellenzéki érzelmű megkérdezettek között pedig elsöprő arányban vannak, akik visszaadnák az iskolák működtetését az önkormányzatok kezébe: a Tisza Párt támogatói körében 78% vélekedik így, a DK szimpatizánsok között pedig 82% az ezen a véleményen lévők aránya. A Mi Hazánk táborában is egyértelműen ez a domináns álláspont (71%) és a párt nélküliek is erre hajlanak (61%).

22. ábra

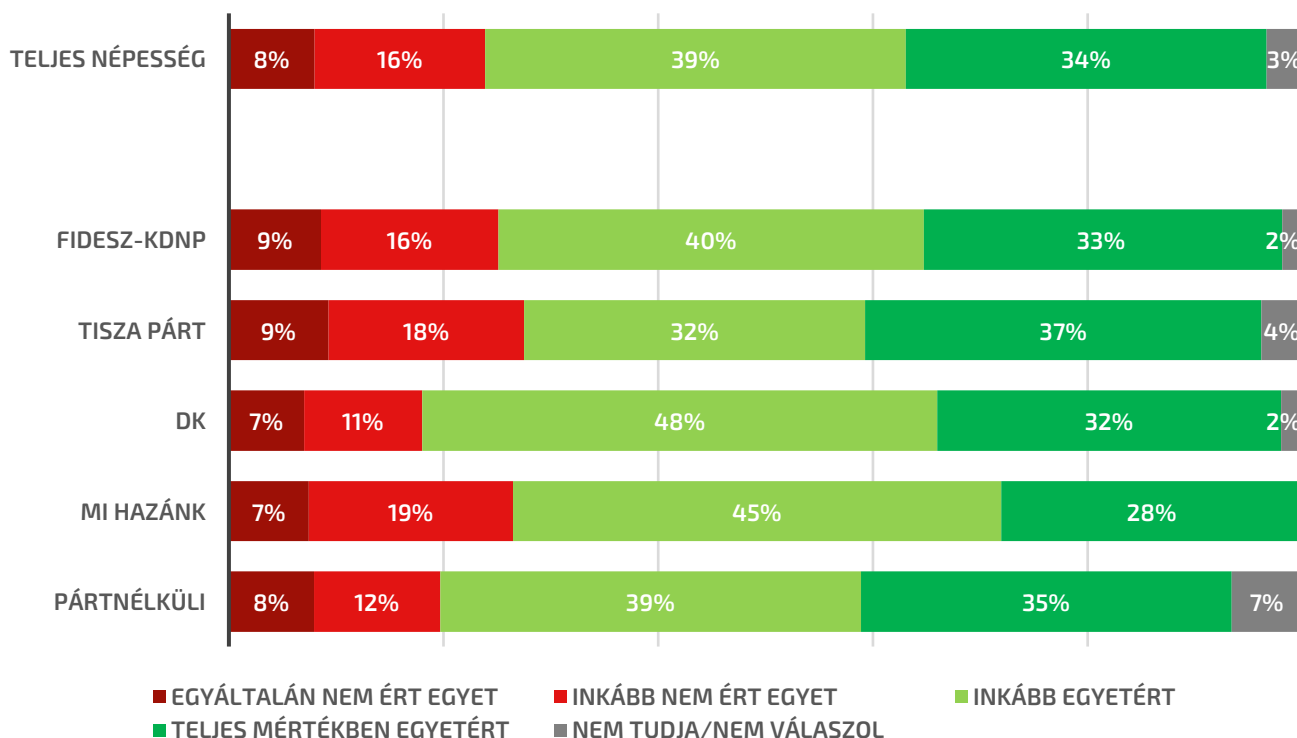
**Az önkormányzatok jobb gazdái lennének az oktatási intézményeknek, mint az állam.
(Összes megkérdezett, %)**

Szintén visszatérő eleme az oktatással kapcsolatos diskurzusnak a tankötelezettségi korhatár, melyet az Orbán-kormány 2012-ben 16 évre csökkentett a korábbi 18 évről. Ha e kérdésről a választópolgárok véleménye döntene, nem lenne kérdés a visszaállítás: mindegyik szavazótábor esetében kétharmad feletti arány gondolja úgy, hogy 18 évre kellene visszaállítani a tankötelezettségi korhatárt (23. ábra). Így vélekedik a fideszesek 73 százaléka és a tiszások 69 százaléka, továbbá a DK szimpatizánsok 80, a Mi Hazánk támogatóinak pedig 73 százaléka. A párt nélküliek körében szintén a tankötelezettségi korhatár megemelését támogatók vannak jelentős többségben: háromnegyedük (74%) vélekedik így.

23. ábra

Jelenleg 16 éves kor a tankötelezettség határa, ezt vissza kell állítani 18 éves korra.
(Összes megkérdezett, %)

3. Egészségügy

A következő blokkban arra voltunk kíváncsiak, hogy a magyarok véleménye szerint melyek az egészségügyi rendszer legnagyobb problémái, valamint különböző közpolitikai javaslatoknak mekkora a támogatottsága. A közszolgálatásokkal kapcsolatos általános értékelésből kiderült, hogy a magyarok véleménye szerint ez a terület az, ami a leginkább jelentős reformokat igényel. Kiemelten foglalkozunk a közegészségügy és a magánegészségügy viszonyával, és felmérjük a magánegészségügyi szolgáltatások elterjedtségét a magyarok körében.

3.1. A magyar közegészségügy legégetőbb problémái

Kutatásaink alapján hosszú évek óta a magyarok problématérképének élmezőnyében szerepelnek az egészségügyvel kapcsolatos problémák. Mostani felmérésünkben ezért ismét vizsgáltuk, hogy a válaszadók mit gondolnak, mi a magyar egészségügy három legnagyobb problémája (24. ábra). Megkérdezettjeink véleménye alapján a legégetőbb probléma, hogy túlságosan hosszúak a várólisták (43%). Szintén sokak szerint nincs elég egészségügyi dolgozó (37%), illetve a jó egészségügyi szakemberek hiánya is probléma (31%). Számos válaszadó sorolta a legsúlyosabb gondok közé a kórházak rossz fizikai állapotát (24%), az egészségügyi ügyintézés körülményességét (21%) és az egészségügyi dolgozók túlterheltségét (20%) is, amit az elérhető közelségű egészségügyi ellátás és diagnosztikai eszközök hiánya követ (19%-19%). A gyógyszerek magas árát 16%, a kórházi fertőzések számát és az egészségügyi dolgozók fizetését pedig 14%-14% százalék. A legkisebb arányban a prevencióra fektetett nem elegendő hangsúlyt (12%) és a hálapénz intézményét jelölték meg (8%).

Három évvel ezelőtti kutatásunk eredményeihez képest csak kisebb sorrendváltozások történtek, a nagy képet tekintve az látszik, hogy a problémaérzékelés változatlan. A leggyakrabban említett problémák listáján 2022-ben holtversenyben végzett az élen az, hogy nincs elég egészségügyi dolgozó, illetve, hogy túl hosszúak a kórházi várólisták. 2025-ben a várólistákat hat százalékponttal többen választották, mint az orvos- és ápolóhiányt. A három évvel ezelőtti felméréshez hasonlóan idén is az a válaszopció került a harmadik helyre, miszerint kevés a jó színvonalú egészségügyi szakember.

24. ábra

Ön szerint az alábbiak közül mi a magyar közegészségügy három legnagyobb problémája?
(Összes megkérdezett, %)

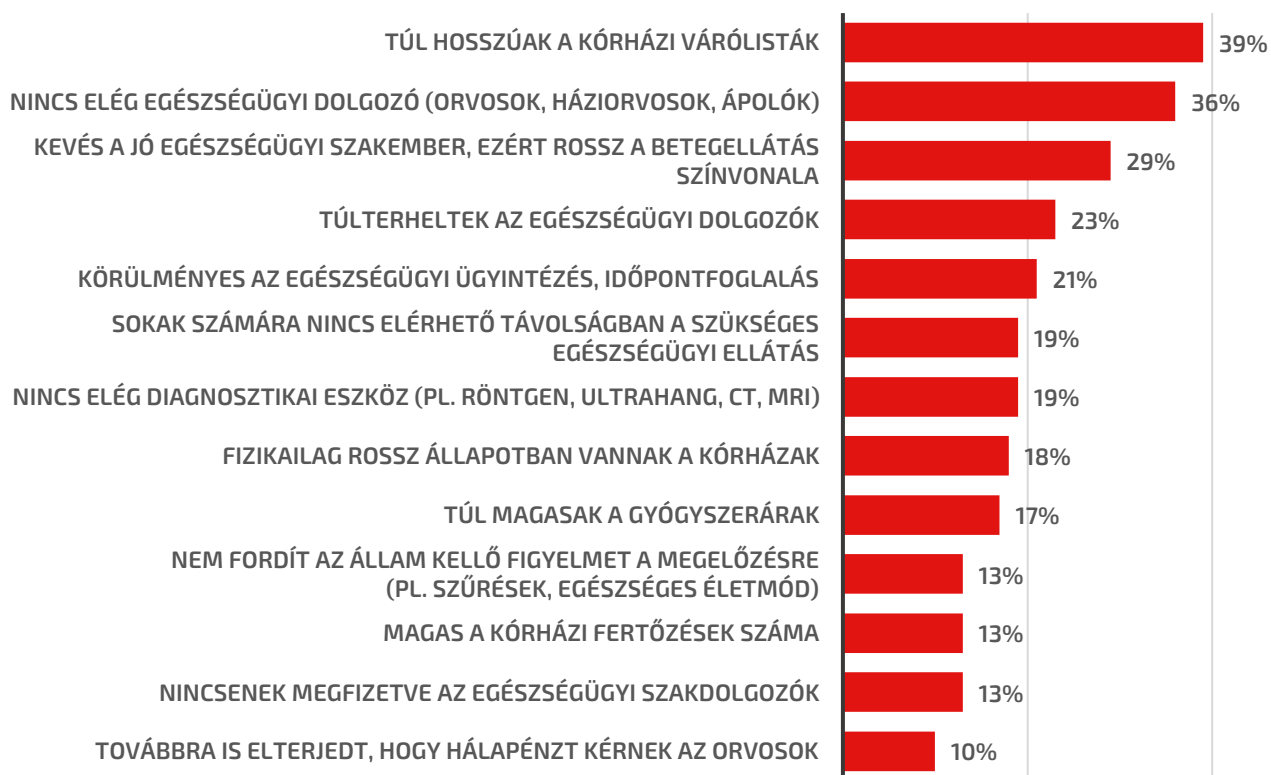

Pártpreferencia szerint nézve az adatokat szinte teljesen azonos vélemények figyelhetők meg, hasonlóan az oktatási fejezetben látottakkal (25. és 26. ábra). Ez tovább erősíti azt az összképet, hogy a pártos táborok közötti törésvonalak javarészt nem a hétköznapi, a közszolgáltatások igénybevétele során szerzett tapasztalatok mentén alakulnak. A kormánypárti megkérdezettek szerint is a legsúlyosabb problémák, hogy túl hosszúak várólisták (39%), kevés az egészségügyi dolgozó (36%) és kevés a jó egészségügyi szakember (29%). Előkelő helyen említik továbbá, hogy túlterheltek az egészségügyi dolgozók (23%), körülményes az egészségügyi ügyintézés (21%), sokak számára nincs elérhető távolságban a szükséges egészségügyi ellátás (19%) és nincs elég diagnosztikai eszköz (19%). Az

egyetlen állítás, amit a teljes népességhez jelentősen alacsonyabb arányban jelöltek meg a fideszes válaszadók, hogy „fizikailag rossz állapotban vannak a kórházak” (18%, míg a teljes társadalomban 24%). Közel azonos arányban említették viszont, hogy túl magasak a gyógyszerárak (17%), nem fordít az állam kellő figyelmet a prevencióra, magas a kórházi fertőzések száma és nincsenek megfizetve az egészségügyi szakdolgozók (mindhárom 13%). Körükben is a legkisebb arányban említett probléma a hálapénz intézménye (10% említette).

25. ábra

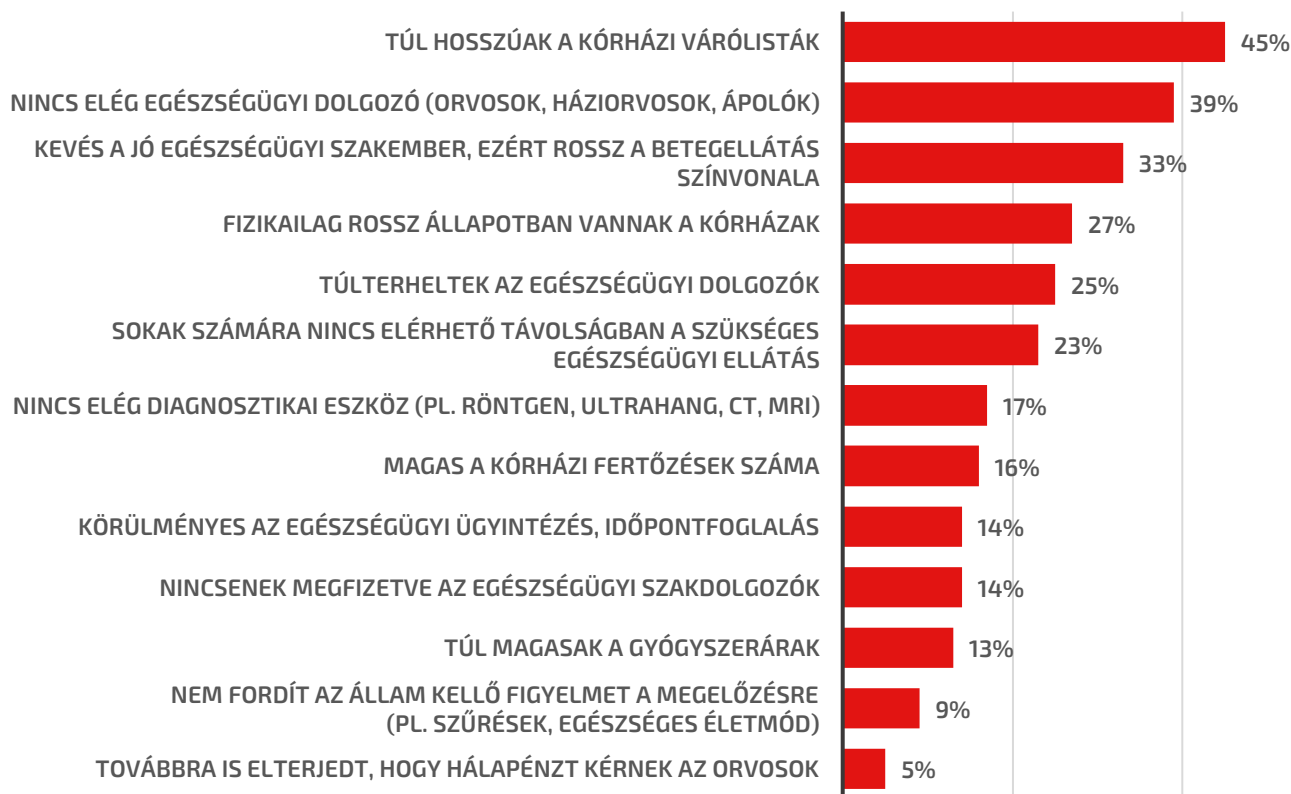
Ön szerint az alábbiak közül mi a magyar közegészségügy három legnagyobb problémája? (Kormánypárti szavazók, %)

Nincsenek jelentős véleményeltérések a Tisza-szavazók körében sem a teljes társadalomhoz képest (26. ábra). Az ellenzéki párt szimpatizánsai szerint is a túl hosszú kórházi várólisták jelentik a legsúlyosabb gondot (45%), melyet az követ, hogy nincs elég egészségügyi dolgozó (39%), illetve kevés a jó egészségügyi szakember (33%). Az előbbieknél alacsonyabb, de szintén jelentős számban említették, hogy fizikailag rossz állapotúak a kórházak (27%), túlterheltek az egészségügyi dolgozók (25%) és sokak számára nincs elérhető távolságban a szükséges egészségügyi ellátás (23%). A diagnosztikai eszközök nem elégséges mennyiségét 17%, a kórházi fertőzések magas számát

26. ábra

Ön szerint az alábbiak közül mi a magyar közegészségügy három legnagyobb problémája? (Tisza Párt szavazói, %)

pedig 16% említette. Ezekkel közel azonos arányban sorolják a legsúlyosabb problémák közé, hogy körülményes az egészségügyi ügyintézés és nincsenek megfizetve az egészségügyi dolgozók (14%-14%), valamint túl magasak az gyógyszerárak (13%). Legkevésbé pedig azt vélik problémának, hogy az állam nem fordít kellő figyelmet a megelőzésre (9%) és hogy továbbra is elterjedt, hogy hálapénzt kérnek az orvosok (5%).

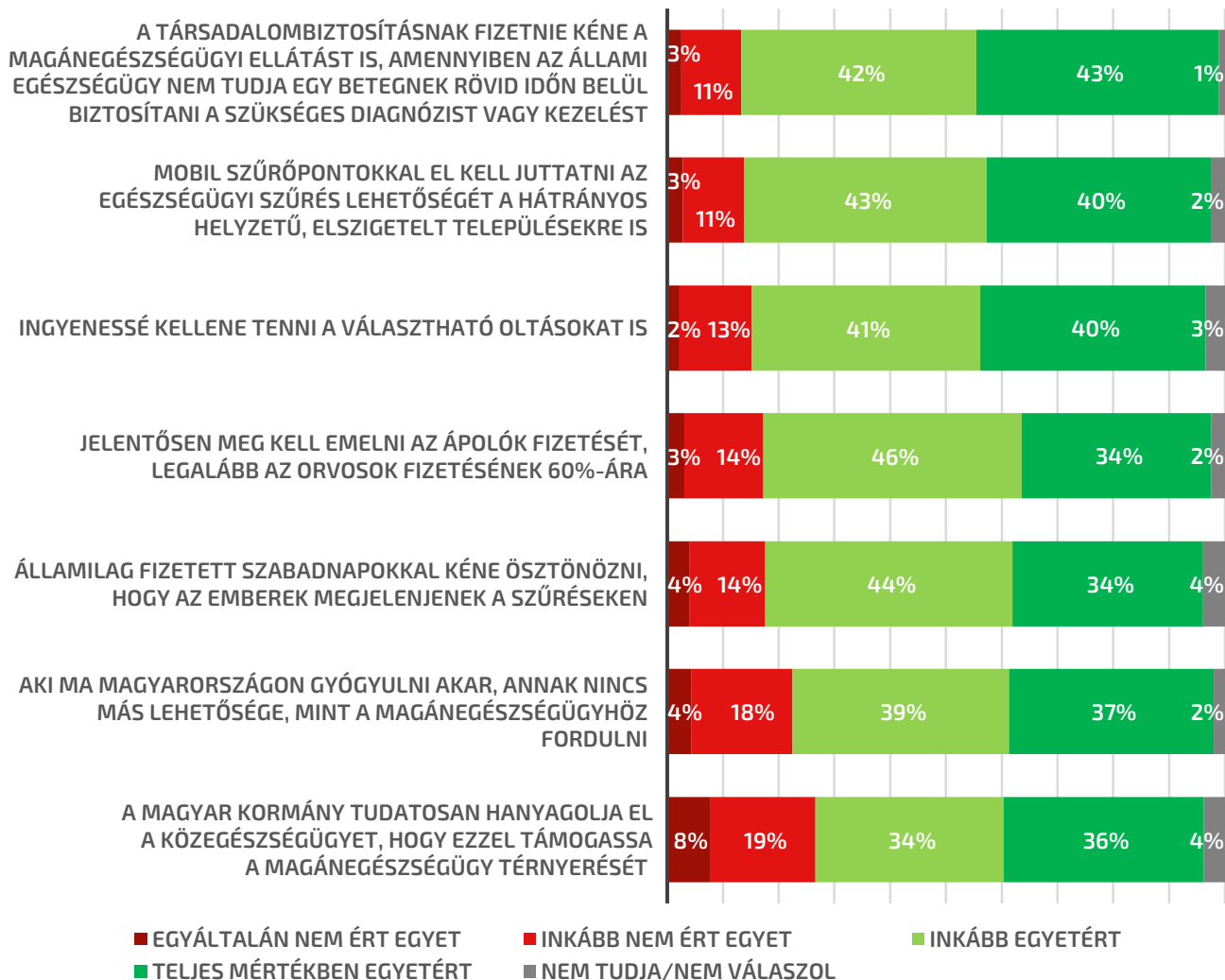
A párt nélküli szavazók körében is megegyezik a problémásorrend a teljes mintáéval. Körükben is az a leggyakrabban említett gond az egészségüggyel, hogy túl hosszúak a kórházi várólisták (45%), melyet az követ, hogy nincs elég egészségügyi dolgozó (39%), illetve kevés a jó egészségügyi szakember (32%).

3.2. Egészségpolitikai kérdések megítélése a magyar társadalomban

Az egészségügy esetén is megkérdeztük a kutatás résztvevőitől, hogy mit gondolnak egyes szakpolitikai javaslatokról, amelyek az elmúlt években felmerültek a magyar közbeszédben. A felsorolt állítások közül legtöbben (85%) azzal értettek egyet, hogy amennyiben az állami egészségügy nem tud egy beteget rövid időn belül ellátni, akkor a társadalombiztosításnak fizetnie kellene a magánegészségügyi ellátást (27. ábra). Hasonlóan magas arányban értettek egyet a megkérdezettek azzal, hogy mobil szűrőpontokkal el kell juttatni az egészségügyi szűrés lehetőségét a hátrányos helyzetű településekre (83%). A megkérdezettek négyötöde szerint továbbá ingyenessé kellene tenni a választható oltásokat is (81%), jelentősen meg kell emelni az ápolók fizetését (80%), valamint állami szabadnapokkal szükséges ösztönözni a szűréseken való részvételt (78%). A válaszadók háromnegyede (76%) értett egyet azzal az állítással, hogy a gyógyuláshoz ma Magyarországon elengedhetetlen a magánegészségügyi szolgáltatások igénybevétele. Ezzel összhangban 70% azt gondolja, hogy az állami egészségügy elhanyagolása a kormány részéről hozzájárul a magánszolgáltatók térnyeréséhez.

27. ábra

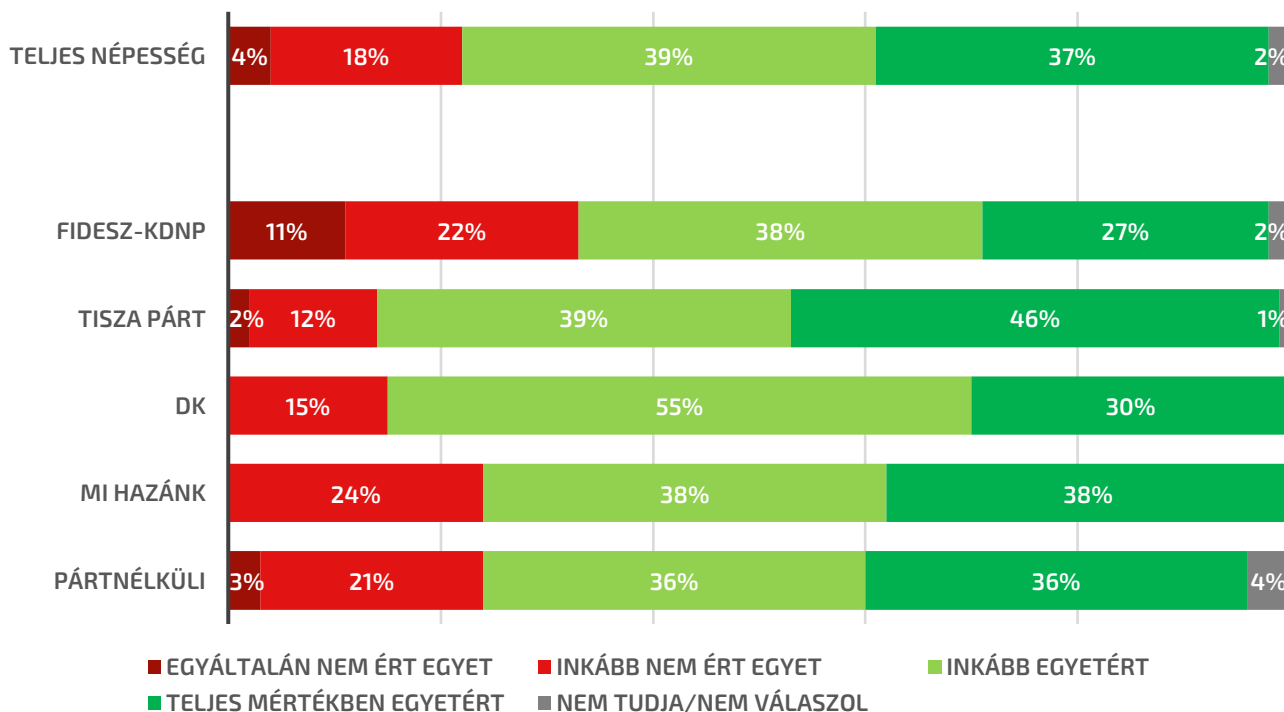
Ön egyetért vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal? (Összes megkérdezett, %)

Mint látható, valamennyi állítás esetében széleskörű társadalmi egyetértés mutatkozott. A két leginkább megosztó állítás azonban – amelyek közvetlen kritikát fogalmaznak meg a kormány egészségpolitikájával szemben – pártpreferencia szerinti bontásban is vizsgálatra kerültek (28. és 29. ábra). Azzal az állítással, hogy „aki ma Magyarországon gyógyulni akar, annak nincs más lehetősége, mint a magánegészségügyhöz fordulni”, a legtöbb párt szavazói nagyrészt egyetértettek (28. ábra). A Tisza Párt és a DK támogatóinak 85%–85%-a értett egyet, míg a kormánypárti válaszadók körében ez az arány 65%. Ez utóbbi esetben tehát, bár a többség osztja az állítást, láthatóan nagyobb az elutasítás aránya. A Mi Hazánk szavazói (76%) és a párt nélküli válaszadók (72%) egyetértési aránya a két pólus között helyezkedik el.

28. ábra

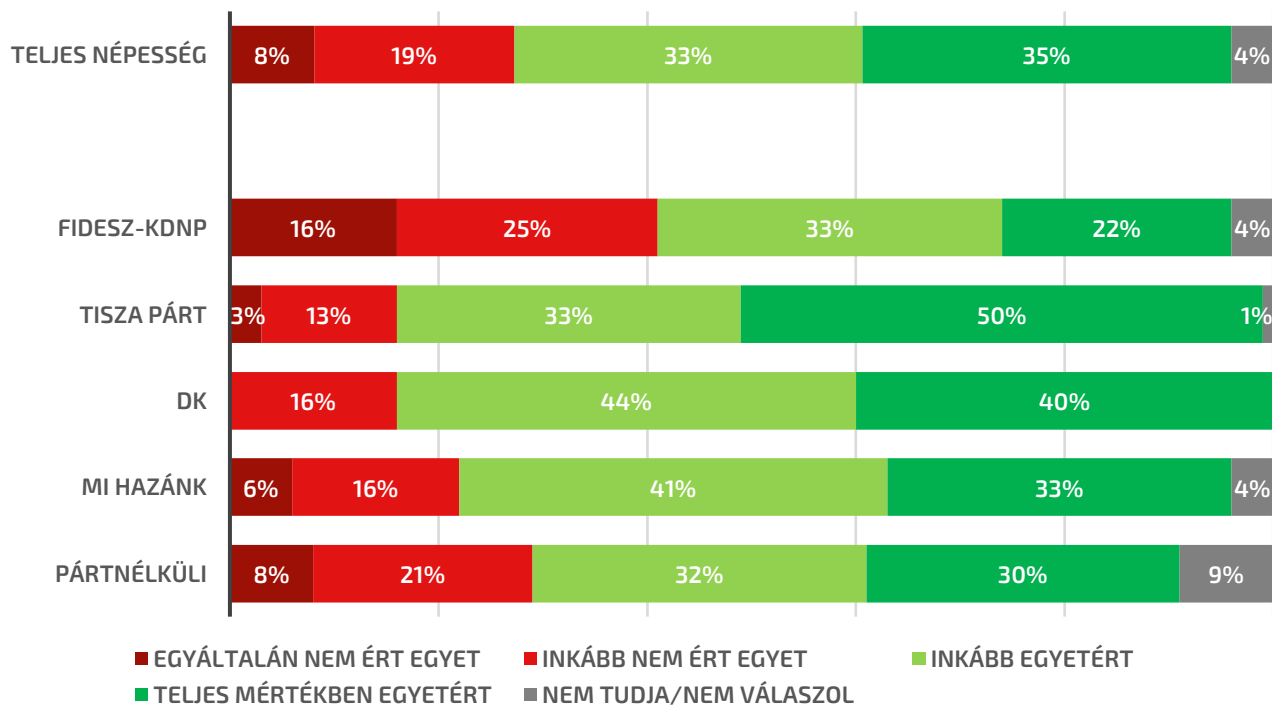
Aki ma Magyarországon gyógyulni akar, annak nincs más lehetősége, mint a magánegészségügyhöz fordulni? (Összes megkérdezett, %)

A pártpreferencia szerinti eltérések valamivel markánsabban mutatkoznak meg abban az állításban, miszerint „a magyar kormány tudatosan hanyagolja el a közegészségügyet, hogy ezzel támogassa a magánegészségügy térnyerését” (29. ábra). Bár az összes vizsgált csoportban többségben vannak az egyetértők, a kormánypárti szavazók megosztottabbak: 55% egyetért, ugyanakkor 41% elutasítja az állítást. Ezzel szemben a Tisza Párt és a DK támogatói körében csupán 16%–16% nem ért egyet, miközben az egyetértők aránya mindkét esetben 80% feletti. A Mi Hazánk szimpatizánsainál ez az arány 74% vs. 22%. A párt nélküliek körében az egyet nem értők aránya szintén viszonylag alacsony (29%), miközben 62% egyetért, ami mutatja, hogy az állítás szélesebb társadalmi körben is rezonál.

29. ábra

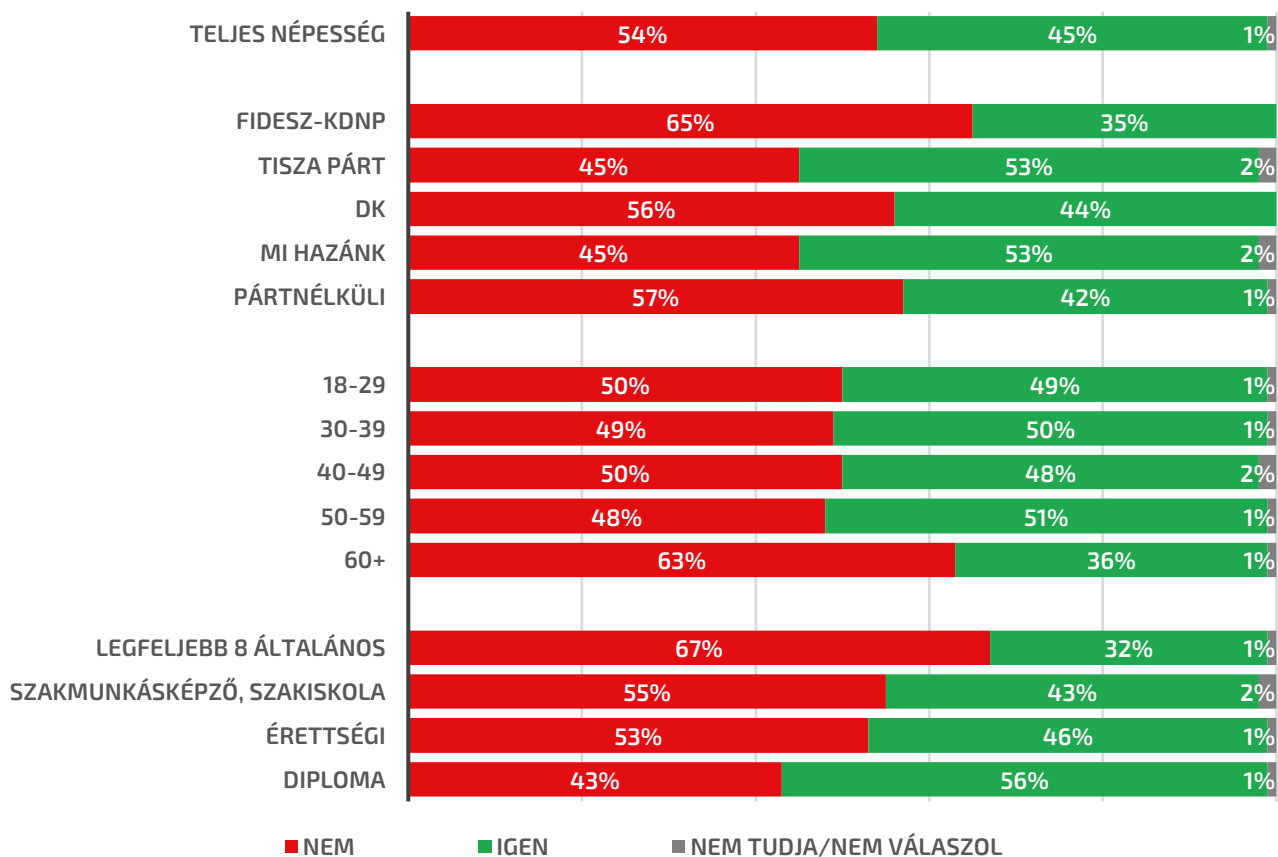
A magyar kormány tudatosan hanyagolja el a közegészségügyet, hogy ezzel támogassa a magánegészségügy térnyerését? (Összes megkérdezett, %)

Az elmúlt években egyre gyakrabban megfogalmazott állítássá vált, hogy az Orbán-kormány egészségpolitikája tudatosan igyekszik a polgárokat a magánegészségügy igénybevételére ösztönözni, és amint adatainkból láthattuk, ezzel a magyar társadalom széles többsége egyet is ért. Annak érdekében, hogy azt is láthassuk, hogy a magyar társadalom mekkora része vette már igénybe a magánegészségügy szolgáltatásait, kutatásunkban külön vizsgáltuk ezt a kérdést (30. ábra).

30. ábra

Ön igénybe vette már a magánegészségügy szolgáltatásait? (Összes megkérdezett, %)

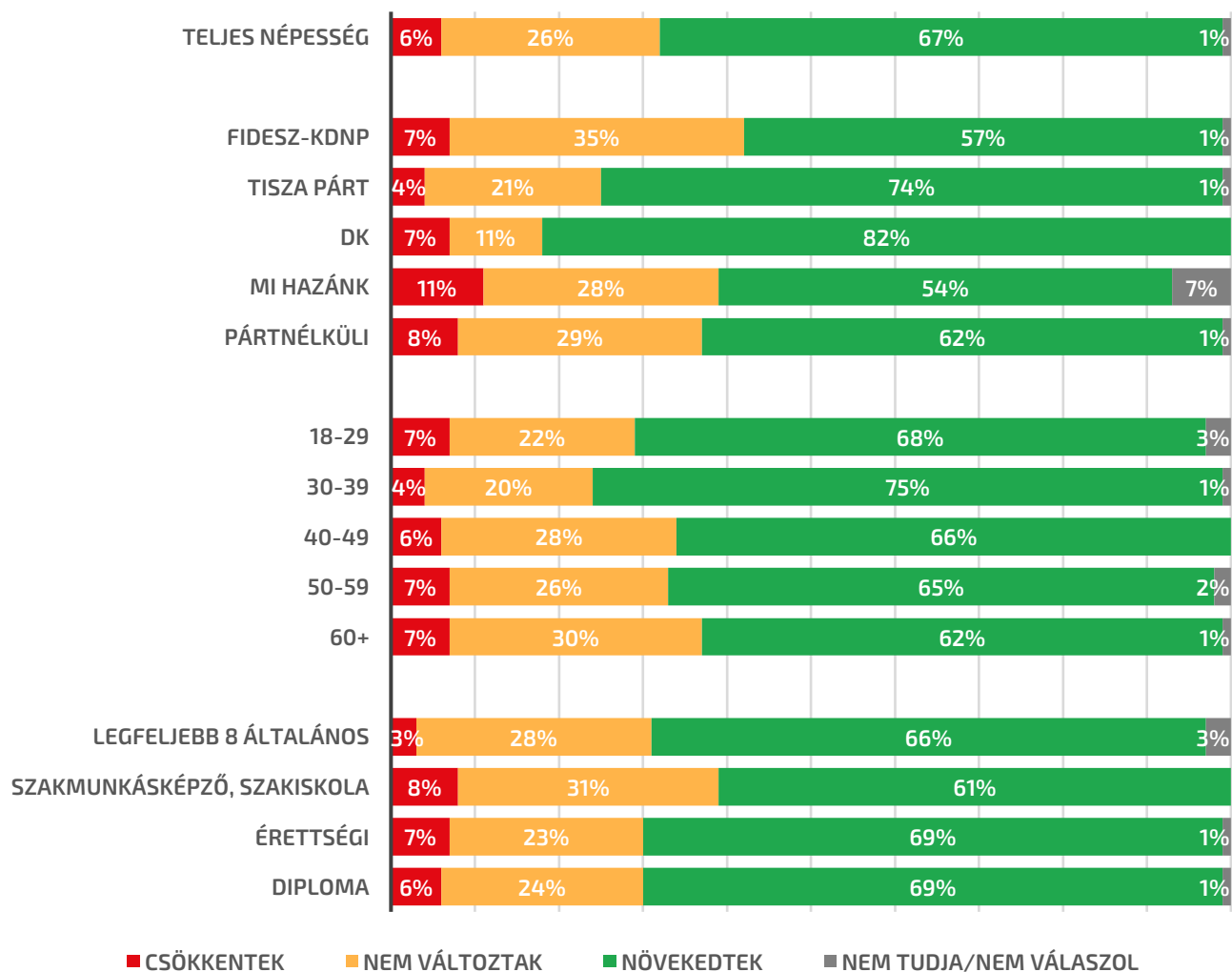

Felmérésünk alapján az látható, hogy a magyarok közel fele már igénybe vette a magánegészségügyi szolgáltatásokat (45% igen, 54% pedig nem). Legnagyobb arányban a Tisza Párt és a Mi Hazánk szavazói nyilatkoztak ekképpen (53-53%), akikhez képest a DK szimpatizánsok (44%) és a párt nélküliek (42%) esetén már alacsonyabb arányok figyelhetők meg. Legkisebb arányban (35%) a kormánypárti megkérdezettek nyilatkoztak úgy, hogy már jártak a magánegészségügyben, a Fidesz-szimpatizánsok között viszont a kétharmad ennek ellenkezőjét mondta (65%). Demográfiai bontásban két éles mintázat látható az eredményekből. Életkor szerint vizsgálva az látható, hogy a nyugdíjas generáció körében jelentősen alacsonyabb azok aránya, akik magánegészségügyi szolgáltatást már igénybe vettek (36%), míg a fiatalabb korcsoportok körében szinte teljesen azonos (48-50% közötti) arányok láthatóak. Iskolai végzettség szerint pedig egyértelműen látható a csoportok pénzügyi lehetőségeinek a hatása, vagyis minél magasabb iskolai végzettségű csoportot vizsgálunk, annál nagyobb arányban vannak azok, akik megengedhetik maguknak – és igénybe is veszik – a magánegészségügyet (legfeljebb 8 általánossal rendelkezők: 32%, szakvégzették: 43%, érettségizettek: 46%, diplomások: 56%).

Azok körében, akik vették már igénybe a magánegészségügyi ellátásokat, megkérdeztük, hogy az elmúlt évben hogyan változtak az ezzel kapcsolatos költségeik (*31. ábra*). Mivel az egészségügyi kiadások jellemzően nem folyamatosan, hanem szakaszosan jelentkeznek – azaz alacsony vagy nulla költségű időszakokat hirtelen, nagyobb kiadások követnek –, az eredmények inkább iránymutatóként értelmezhetők. A résztvevőink válaszai alapján viszont egyértelműen növekvő magánegészségügyi kiadások láthatóak: 67% számolt be arról, hogy az elmúlt egy évben növekedtek a magánegészségügyre fordított kiadásai. A Tisza Párt és a DK szavazói átlag feletti, a Fidesz és a Mi Hazánk támogatói átlag alatti mértékben vallottak arról, hogy többet költöttek az elmúlt évben magánegészségügyre, mint korábban.

31. ábra

Növekedtek vagy csökkentek az elmúlt egy évben a magánegészségügyre fordított kiadásai? (Azok körében, akik már igénybe vették a magánegészségügyet, %)

4. Közlekedés

A kutatásunkban arra is kíváncsiak voltunk, hogyan értékelik a magyarok a közlekedés helyzetét, mely problémák zavarják őket leginkább, és miként vélekednek a közlekedésfejlesztés fő irányairól. A felmérés során arra is rákérdeztünk, hogyan viszonyulnak ahhoz az utóbbi időben felmerült elképzeléshez, amely szerint hazánk legfőbb pályaudvarait és a körülöttük lévő területeket 99 évre magánkézbe adnák.

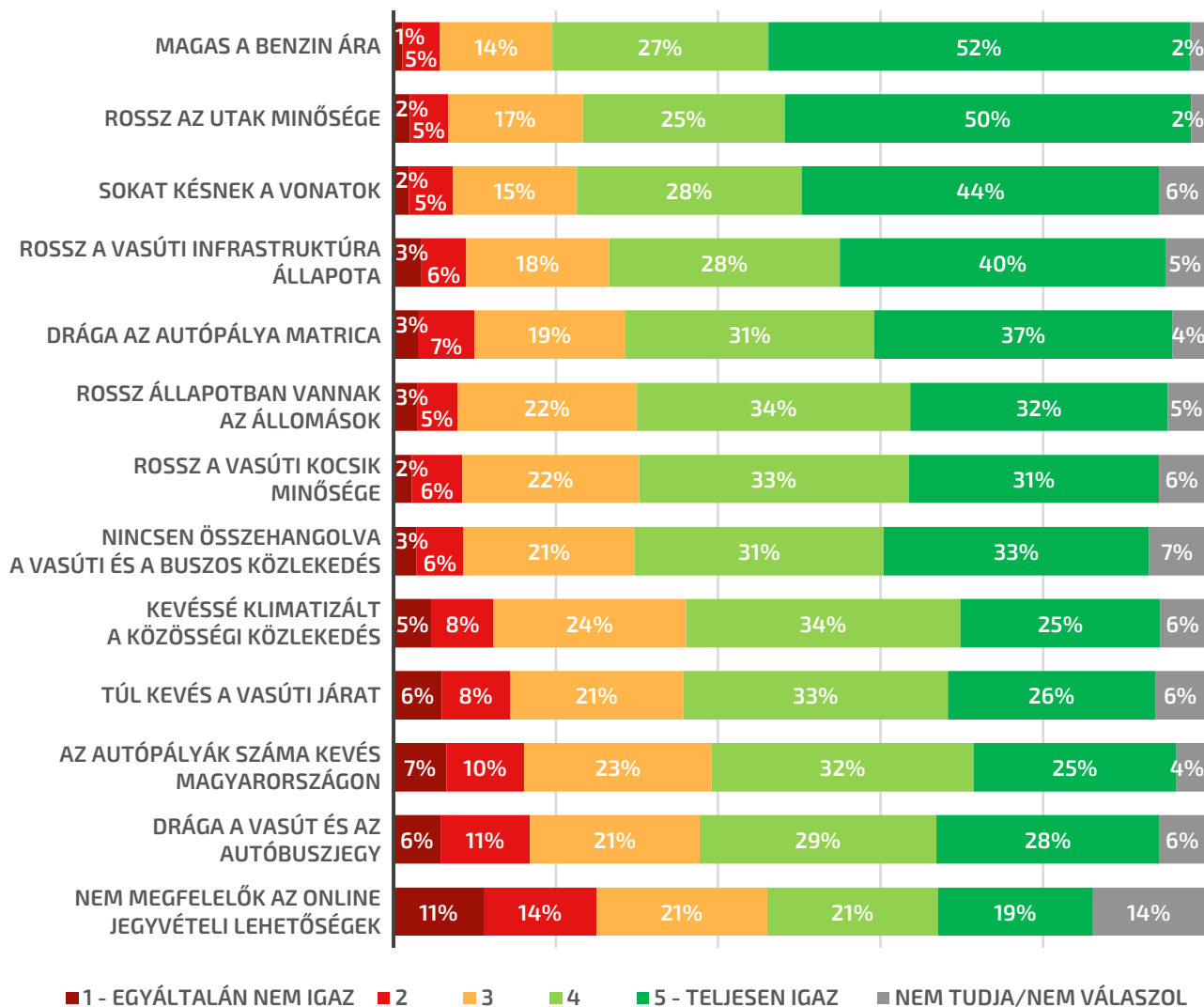
4.1. A közlekedés legégetőbb problémái

A magyar közlekedési rendszer helyzetének feltérképezése érdekében 13 olyan állításról kérdeztük a válaszadókat, amelyek különböző közlekedési problémákat tükröznek. A résztvevők egy ötfokú skálán értékelhették, mennyire tartják igaznak az adott állítást ma Magyarországon (1=egyáltalán nem igaz, 5=teljesen igaz). Azokat, akik 4-es vagy 5-ös értékelést adtak, úgy tekintjük, hogy inkább igaznak tartják az adott problémát, míg az 1-es vagy 2-es értékelést adók inkább nem értenek egyet az állítással.

Az eredmények alapján a 13 közlekedési problémához kapcsolódó állítás közül 12 esetben többségben voltak azok, akik inkább igaznak tartották az állítást – vagyis a társadalom többsége szerint ezek valóban fennálló problémák (32. ábra). Egyedül az online jegyvásárlási lehetőségek nem megfelelősége esetében maradt 50% alatt azok aránya, akik inkább egyetértettek volna az állítással (40%). Ez arra utal, hogy a magyar közlekedési rendszer megítélése összességében kedvezőtlen a lakosság körében.

A legmagasabb arányú egyetértés két közúti közlekedéshez kapcsolódó problémát övezett: ezek a magas benzinár és az utak rossz állapota. A válaszadók 79%-a inkább igaznak tartja, hogy Magyarországon magas a benzin ára, míg 75%-uk szerint az utak minősége rossz. Ez a két állítás kapta a legnagyobb arányban a 4-es vagy 5-ös értékelést, ami azt jelzi, hogy ezek a problémák a magyar társadalom közlekedéssel kapcsolatos aggodalmainak élén állnak. Emellett a válaszadók több mint kétharmada (68%) az autópálya-matricák árát is magasnak tartja. Ezzel szemben jóval kisebb arányban (57%) gondolják úgy, hogy túl kevés lenne az autópályák száma Magyarországon. Ez arra utal, hogy a lakosság kevésbé tartja problémásnak a közúti infrastruktúra kiterjedtségét, és inkább annak minőségével, valamint elérhetőségével (pl. benzinárak, matricaárak) elégedetlen.

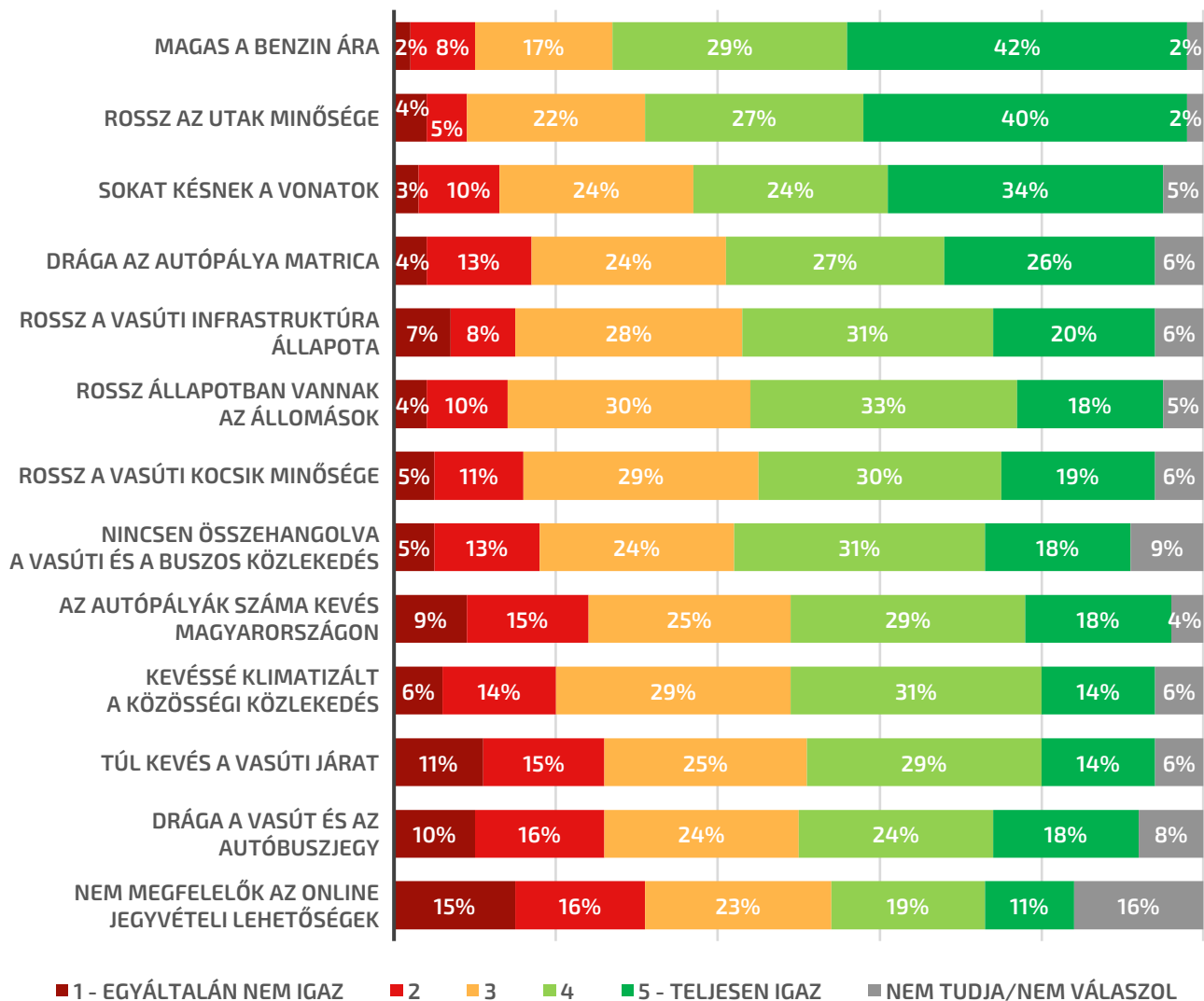
32. ábra

Ön szerint az adott állítás mennyire igaz ma Magyarországon? (Összes megkérdezett, %)

A közúti közlekedés mellett a közösségi közlekedéssel kapcsolatban is erőteljes problémákat érzékel a magyar társadalom. A válaszadók 72%-a igaznak tartja, hogy sokat késnek a vonatok, míg 68%-uk szerint rossz állapotban van a vasúti infrastruktúra. Ezeket követi az állomások rossz állapotának megítélése (66%). Továbbá, 64% szerint gyenge a vasúti kocsik minősége, és ugyanennyien tartják problémásnak a vasúti és buszos közlekedés összehangolatlanságát. A válaszadók 59%-a szerint kevésbé klimatizált a közösségi közlekedés, és ugyanennyien érzik úgy, hogy túl kevés a vasúti járat. Ugyanakkor csak 57% szerint drágák a vasúti és autóbuszjegyek – ez az alacsonyabb arány feltehetően az újonnan bevezetett vármegye- és országbérlet-rendszer hatásának köszönhető. Az online jegyvásárlási lehetőségeket már csak a válaszadók 40%-a tartja nem megfelelőnek. Eredményeink azt sugallják, hogy a közösségi közlekedés megítélésében nem az ár vagy a digitális hozzáférés, hanem sokkal inkább a pontosság, a minőség és az infrastruktúra állapota jelentenek súlyosabb problémát a magyar társadalom szemében.

Az eredményeket pártpreferencia szerinti bontásban is megvizsgáltuk. A közúti közlekedés területén a kormánypárti szavazók körében is azok az állítások kapták a legnagyobb arányban 4-es vagy 5-ös értékelést, amelyek a teljes népesség körében is vezették a listát: 71%-uk szerint magasak a benzinárak, 67%-uk szerint rossz az utak minősége, és 53% tartja drágának az autópálya-matricákat (33. ábra). Az autópályák számát ugyanakkor már csak a kormánypárti szavazók 47%-a tartja kevésnek. A problémák sorrendje tehát teljes mértékben egybevág a teljes népesség értékelésével. A közösségi közlekedés megítélésében is hasonló eredmény figyelhető meg. A kormánypárti szavazók többsége is inkább igaznak tartja, hogy a vonatok gyakran késnek (53%), hogy rossz a vasúti infrastruktúra állapota (51%), illetve hogy az állomások rossz állapotban vannak (szintén 51%). Ezzel szemben az online jegyvásárlási lehetőségeket már csak 30%-uk tartja nem megfelelőnek, és 42%-uk szerint drágák a vasúti és buszjegyek. Mindez összességében azt jelzi, hogy a kormánypárti szavazók körében is jelentős, de az ellenzéki szavazókhoz képest kisebb elégedetlenség tapasztalható mind a közúti, mind a közösségi közlekedés egyes problématerületein.

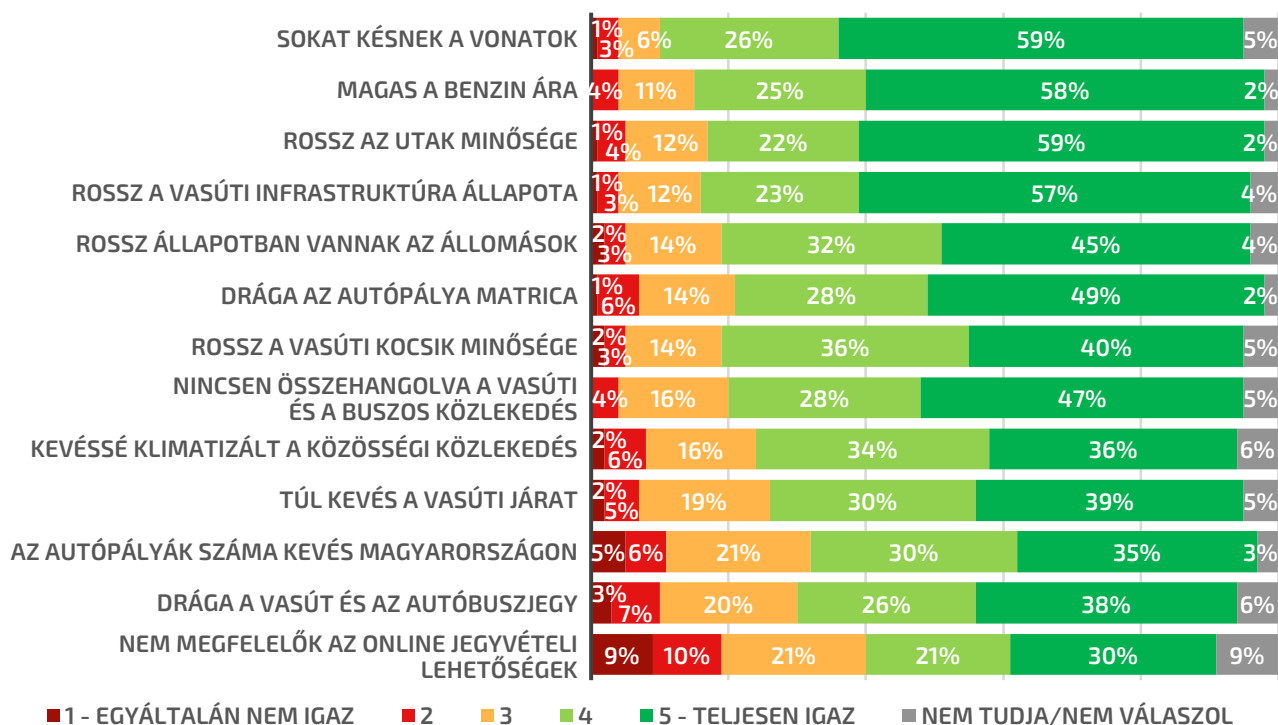
33. ábra

Ön szerint az adott állítás mennyire igaz ma Magyarországon? (Kormánypárti szavazók, %)

A Tisza Párt szavazói körében izgalmas újdonság, hogy nagyobb arányban tartják inkább igaznak azt az állítást, hogy a vonatok gyakran késnek (85%), mint azt, hogy magasak a benzinárak (83%). Ez arra utalhat, hogy a Tisza Párt szavazótáborá nyitottabbnak tűnik a közösségi közlekedés problémáinak politikai tematizálására. Ezen eltérést túlmenően azonban a problémák sorrendje a Tisza Párt szavazói körében is nagyrészt megegyezik a teljes népesség értékelésével (34. ábra). A közúti közlekedés területén 81% szerint inkább igaz, hogy rossz az utak minősége, 77% szerint drága az autópálya-matrica, míg 66% szerint kevés az autópályák száma. A közösségi közlekedés problémái közül a vasúti késések mellett a vasúti infrastruktúra rossz állapotának megítélése is kiemelkedően magas (77%). Ugyanakkor jóval alacsonyabb azok aránya, akik szerint drágák a vasúti és buszjegyek (54%), illetve akik szerint nem megfelelőek az online jegyvételi lehetőségek (51%).

34. ábra

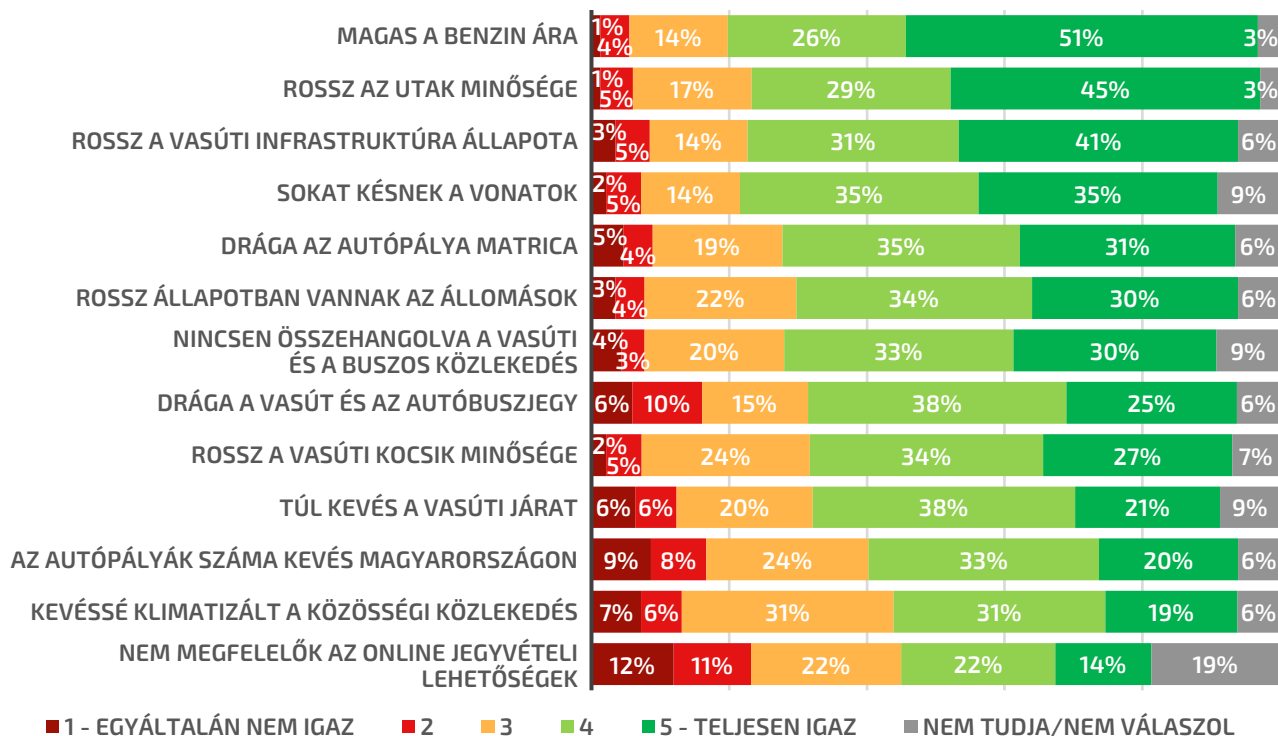
Ön szerint az adott állítás mennyire igaz ma Magyarországon? (Tisza Párt szavazói, %)

A párt nélküliek válaszaik nagyrészt összecsengenek a teljes népesség eredményeivel: körükben is a magas benzinárak (77%) és az utak rossz állapota (74%) állnak az élen (35. ábra). Ezzel szemben csak a bizonytalanok 53%-a ért egyet azzal az állítással, hogy túl kevés az autópálya Magyarországon. A közösségi közlekedés területén a párt nélküliek körében a rossz vasúti infrastruktúra áll az első helyen (72%), ezt követi a vonatok gyakori késése (70%). Érdekes, hogy a vasúti és autóbusszjegyek drágaságával a párt nélküliek 63%-a ért inkább egyet, ami magasabb arány, mint a vasúti kocsik gyenge minőségének (61%) vagy a vasúti járatok alacsony számának (59%) értékei. A legalacsonyabb arányban a „kevésbé klimatizált a közösségi közlekedés” (50%) és a „nem megfelelőek az online jegyvételi lehetőségek” (36%) állításokat tartották igaznak.

35. ábra

Ön szerint az adott állítás mennyire igaz ma Magyarországon? (Párt nélküliek, %)

Összességében elmondható, hogy a közlekedési problémák megítélésében viszonylag egységes a magyar társadalom véleménye. A válaszadók nagy többsége problémának tartja a magas benzinárakat, az utak rossz állapotát, a vonatok gyakori késését és a vasúti infrastruktúra elégtelen minőségét. Ezek azok a területek, ahol a társadalmi elégedetlenség leginkább koncentrálódik, és amelyek kiemelten indokolhatják a közpolitikai beavatkozást.

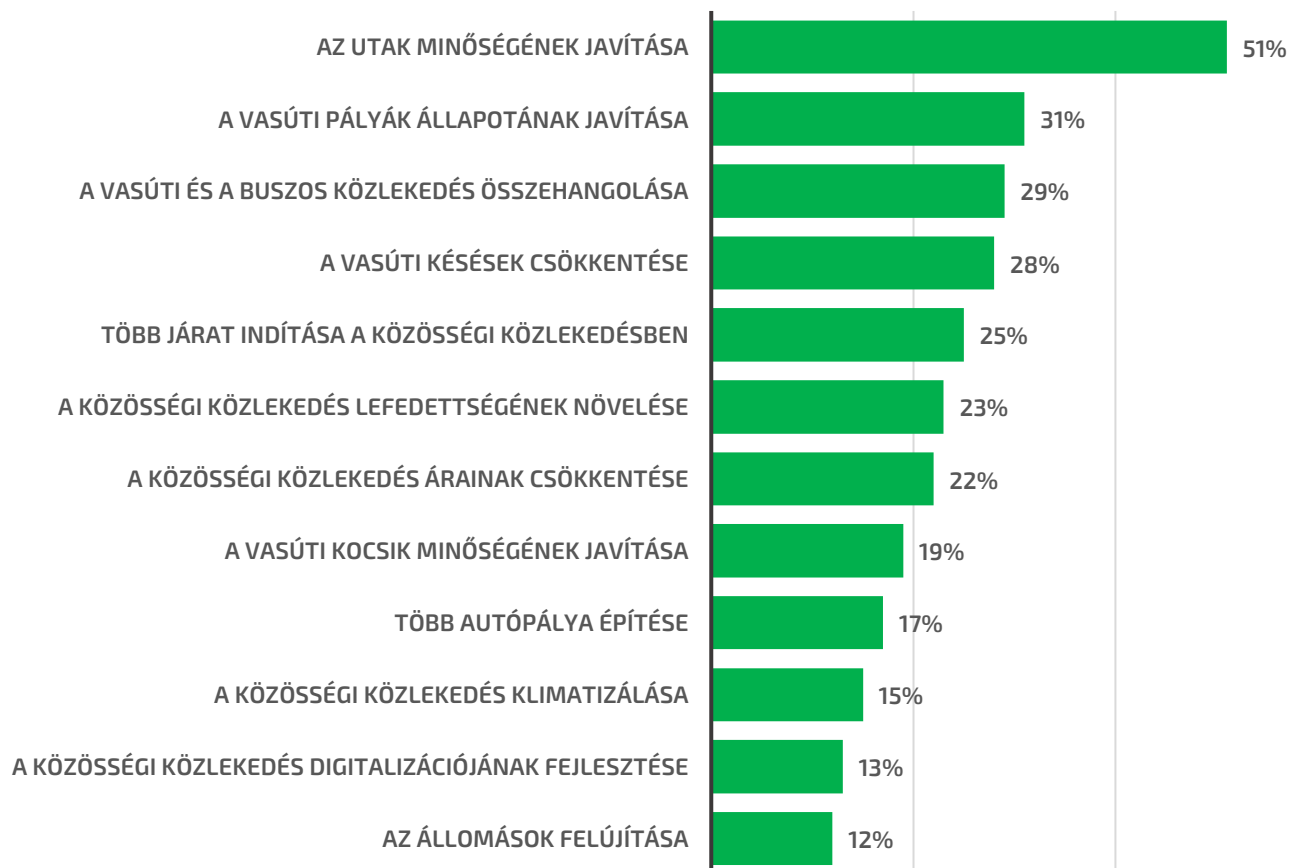
4.2. Közlekedési fejlesztési irányok megítélése a magyar társadalomban

A megoldási javaslatok feltérképezése érdekében kutatásunkban arra is rákérdeztünk, hogy a válaszadók szerint mely három fejlesztés vagy beavatkozás a legfontosabb a közlekedés színvonalának javítása érdekében.

A magyar társadalom szerint a három legfontosabb közlekedési fejlesztési prioritás az utak minőségének javítása, a vasúti pályák állapotának javítása, valamint a vasúti és buszos közlekedés összehangolása (36. ábra). Az utak állapotának javítását a válaszadók 51%-a jelölte meg, ami egyértelműen tükrözi az úthálózat minőségével kapcsolatos széles körű elégedetlenséget. A vasúti pályák állapotának javítását 31%, míg a különböző közlekedési módok összehangolását 29% tartja kiemelten fontosnak. Ezt követi a vasúti késések csökkentése (28%), valamint több vasúti járat indítása (25%). Érdekes eredmény, hogy bár sok válaszadó elégedetlen volt az állomások állapotával, mégis csak 12% sorolta a három legfontosabb fejlesztési cél közé ezek felújítását. További figyelemre méltó eredmény, hogy az új autópályák építését mindössze 17% tartja kiemelten fontos fejlesztési iránynak. Ez arra utal, hogy a lakosság inkább a meglévő úthálózat karbantartását és javítását, illetve a közösségi közlekedés infrastruktúrájának és működésének fejlesztését részesítené előnyben. Hasonlóképpen, a közösségi közlekedés árainak csökkentését is csak 22% választotta, ami megerősíti, hogy a problémák elsősorban nem az árakat, hanem a szolgáltatás minőségét érintik. Összességében a kutatás eredményei azt mutatják, hogy a magyar társadalom leginkább az alapvető infrastruktúrában – különösen az utak és vasutak állapotában –, valamint a közösségi közlekedés működésének szervezettségében látja a közlekedési rendszer javításának kulcsát.

36. ábra

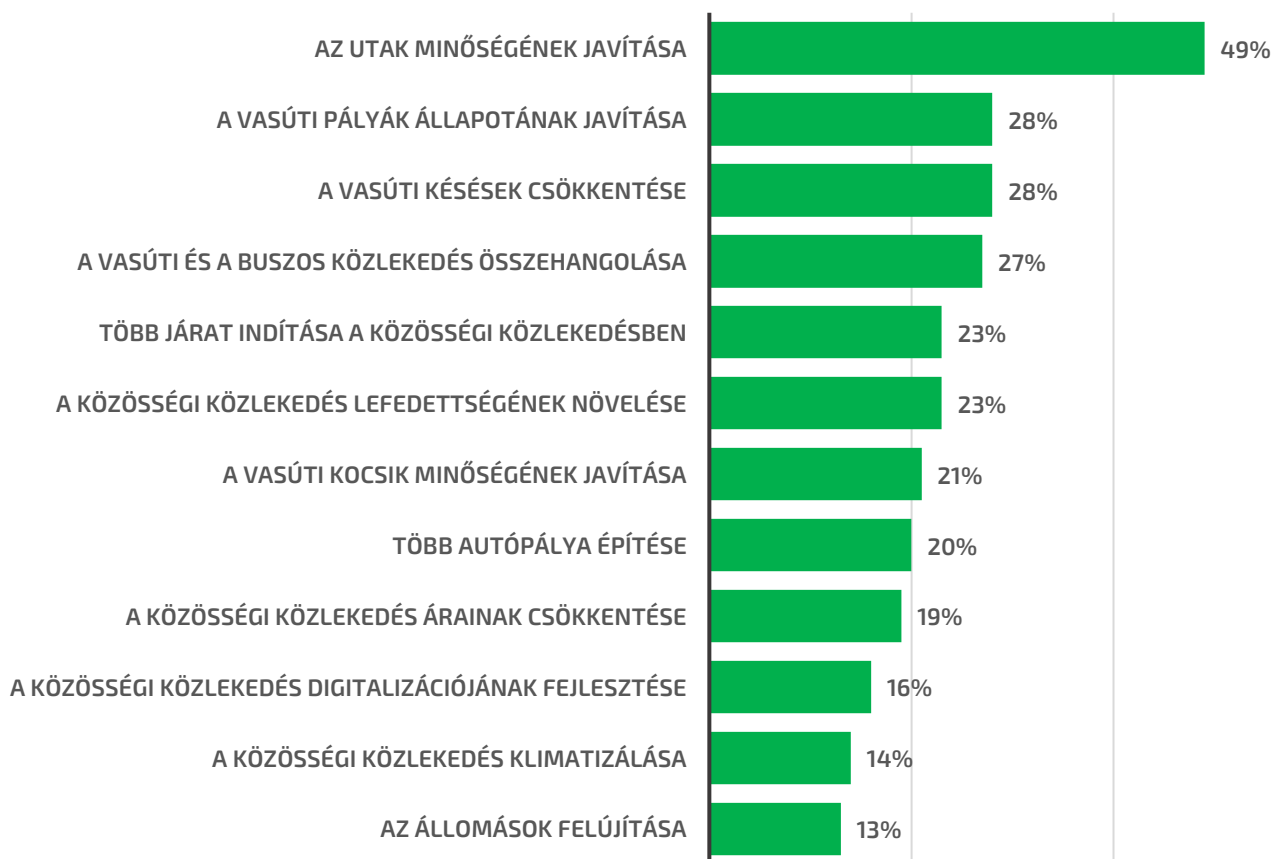
Melyik hármat tartja a legfontosabbnak ahhoz, hogy a magyar közlekedés színvonala javulni tudjon? (Összes megkérdezett, %)

Az adatokat pártpreferencia szerinti bontásban is megvizsgáltuk. A kormánypárti szavazók körében is az utak minőségének javítása került az első helyre: 49%-uk tartja ezt a legfontosabb fejlesztésnek a magyar közlekedés színvonalának növeléséhez (37. ábra). Ezt követi holtversenyben a vasúti pályák állapotának javítása és a vasúti késések csökkentése (egyenként 28%). Az állomások felújítása itt is a lista végén szerepel (13%).

37. ábra

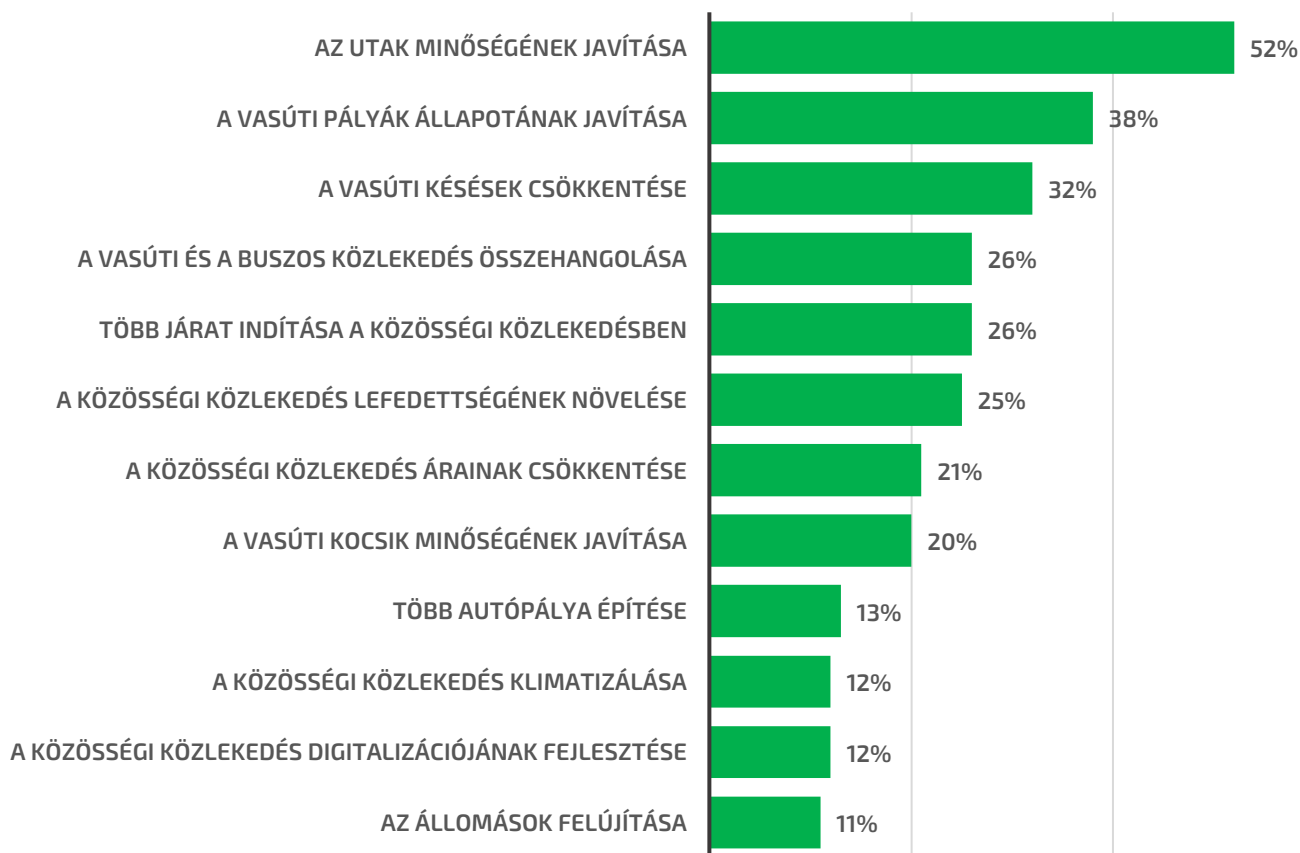
Melyik hármat tartja a legfontosabbnak ahhoz, hogy a magyar közlekedés színvonala javulni tudjon? (Kormánypárti szavazók, %)

A Tisza Párt szavazói körében ugyanez a dobogós sorrend alakult ki: 52%-uk az utak minőségének javítását, 38%-uk a vasúti pályák állapotának javítását, míg 32%-uk a vasúti késések csökkentését sorolta a három legfontosabb fejlesztési irány közé (38. ábra). Az állomások felújítása ebben a csoportban is a legkevésbé támogatott beavatkozás volt.

38. ábra

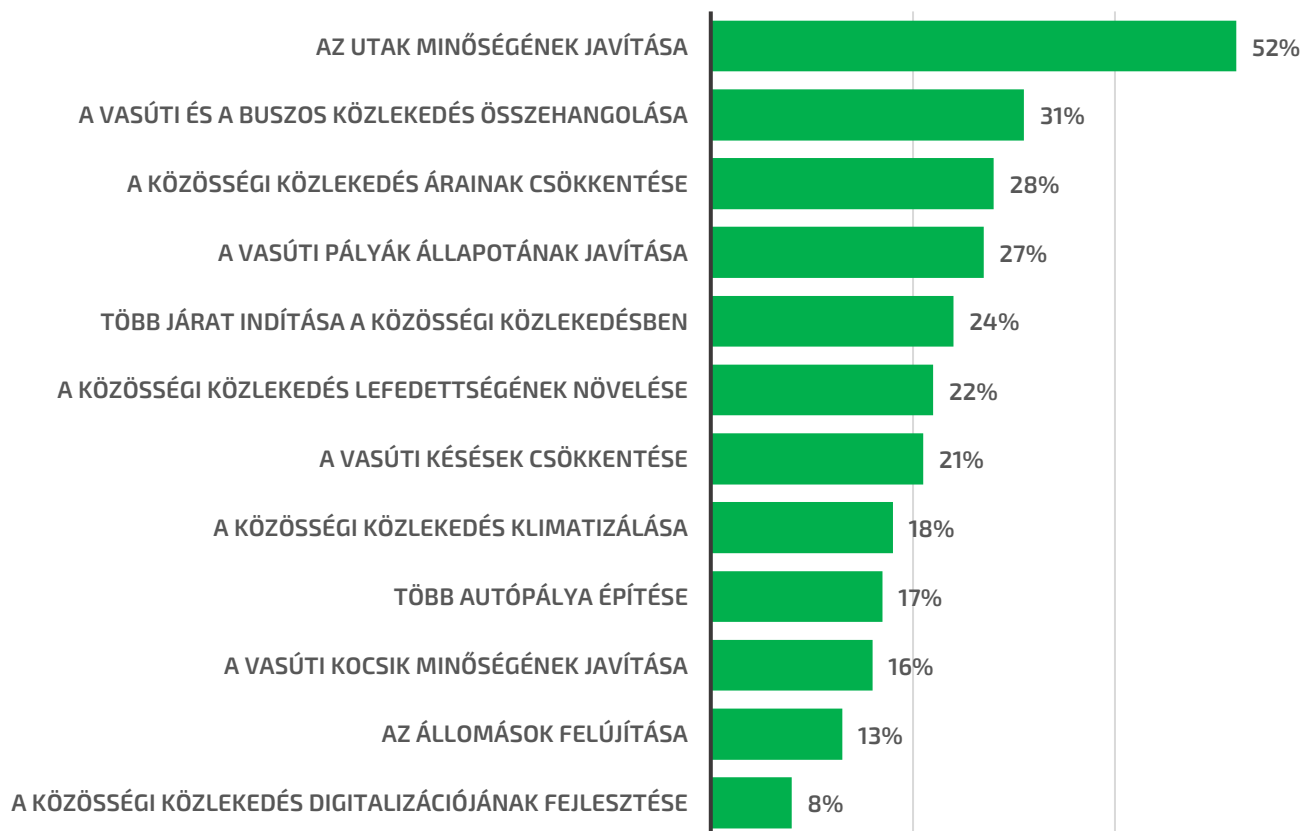
Melyik hármat tartja a legfontosabbnak ahhoz, hogy a magyar közlekedés színvonala javulni tudjon? (Tisza Párt szavazói, %)

A pártelnökök körében szintén 52% tartja az utak állapotának javítását a legfontosabb fejlesztési iránynak (39. ábra). Ugyanakkor ebben a csoportban a második és harmadik helyre eltérő prioritások kerültek: 31% szerint fontos a vasúti és buszos közlekedés összehangolása, míg 26% a közösségi közlekedés árainak csökkentését sorolta a három legfontosabb fejlesztés közé. A lista végén náluk a közösségi közlekedés digitalizációja szerepel, mindössze 8%-os aránnyal.

39. ábra

Melyik hármat tartja a legfontosabbnak ahhoz, hogy a magyar közlekedés színvonala javulni tudjon? (Pártelnökök, %)

Összességében elmondható, hogy a magyar társadalomban viszonylagos egyetértés mutatkozik a közlekedési fejlesztések fő irányairól. Pártpreferenciától függetlenül a legfontosabbnak az utak minőségének javítása számít. A közösségi közlekedés területén pedig különösen fontosnak tartják a vasúti pályák állapotának javítását, a vonatok késésének csökkentését, valamint a vasúti és buszos közlekedés jobb összehangolását. A válaszadók tehát nemcsak infrastrukturális, hanem szervezeti fejlesztések szükségességét is érzik. Ezzel szemben az állomások felújítását és a közösségi közlekedés digitalizációjának fejlesztését már jóval kevesebben tartják prioritásnak. Ezek az eredmények részben ellentétben állnak a kormányzat legfrissebb, 2035-ig szóló közlekedési [beruházási stratégiájával](#). Bár a stratégia tartalmaz útfelújításokat – amelyek összhangban állnak a társadalmi elvárásokkal –, hangsúlyosan szerepelnek benne új autópálya-építések is. A kutatásunk alapján azonban a magyar társadalom nem az autópálya-hálózat további bővítésében, hanem sokkal inkább a meglévő közúti infrastruktúra minőségének emelésében és a vasúti rendszer fejlesztésében látja a közlekedés színvonalának javítási lehetőségét. A több autópálya építését a teljes népesség mindössze 17%-a sorolta a három legfontosabb közlekedésfejlesztési prioritás közé, míg a vasúti pályák állapotának javítását 31% említette. Ennek ellenére a kormányzat jelenlegi fejlesztési stratégiájában a vasúti pályák korszerűsítése alig kap hangsúlyt, ami érezhetően szembemegy a lakosság fejlesztéssel kapcsolatos elvárásaival.

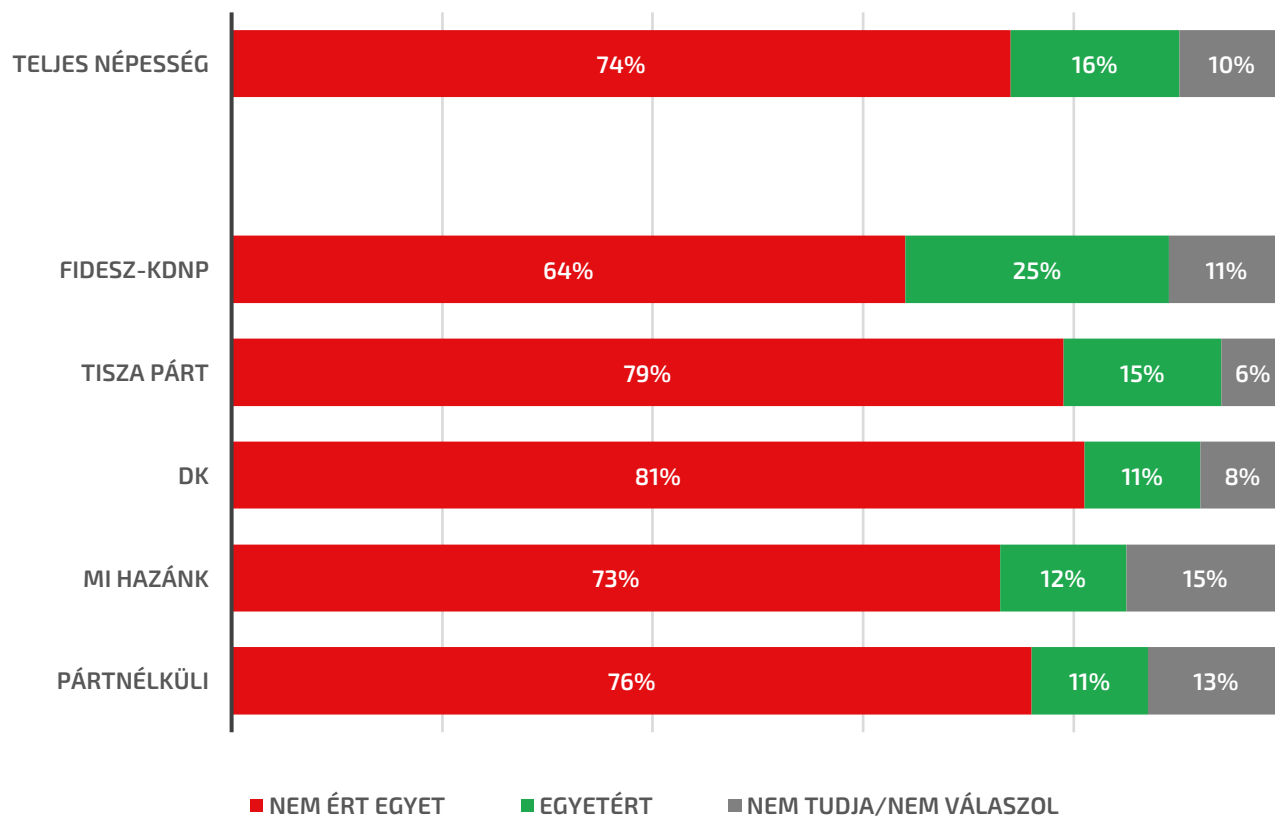
A közlekedéssel kapcsolatos kérdésblokkunkban egy aktuális közpolitikai fejlemény társadalmi megítélésére is kíváncsiak voltunk. A kormányzat 2024 végén nyilvánosságra került tervei szerint Budapest és több vidéki nagyváros vasútállomásait, valamint az azok körüli területeket [99 évre magánkézbe adnák](#), azzal a céllal, hogy külső tőkét vonjanak be az ingatlanfejlesztések felgyorsítására. A kutatásban e terv társadalmi támogatottságát is felmértük.

Az eredmények egyértelmű társadalmi elutasítást mutatnak, pártpreferenciától függetlenül (*40. ábra*). A teljes népesség 74%-a nem ért egyet a javaslattal és mindössze 16% a támogatók aránya. Még a Fidesz–KDNP szavazóinak 64%-a is elutasítja az elképzelést, és csupán 25%-uk támogatja azt. Az elutasítás az ellenzéki táborban még erőteljesebb: a Tisza Párt szavazóinak 79%-a, a Demokratikus Koalíció támogatói közül 81%, a Mi Hazánk szavazóinak 73%-a nem ért egyet a tervvel. A párt nélküliek körében az elutasítás aránya 76%, amely meghaladja a teljes népesség eredményét. A településtípusok közül leginkább a megyeszékhelyek lakói utasítják el javaslatot (81%).

A kutatás tehát azt mutatja, hogy a magyar társadalom többsége egyértelműen ellenzi az állomásterületek privatizációját. Ez komoly politikai kihívást jelenthet a kormánypártok számára a javaslat végrehajtása szempontjából. Ugyanakkor az ellenzéki pártok számára olyan témáról van szó, amelyben a társadalom széles rétegei értenek egyet a javaslatot ellenző állásponttal.

40. ábra

Ön egyetért vagy nem ért egyet azzal, hogy 99 évre magánkézbe adják Magyarország legfőbb pályaudvarait és az azokat körülvevő területeket? (Összes megkérdezett, %)

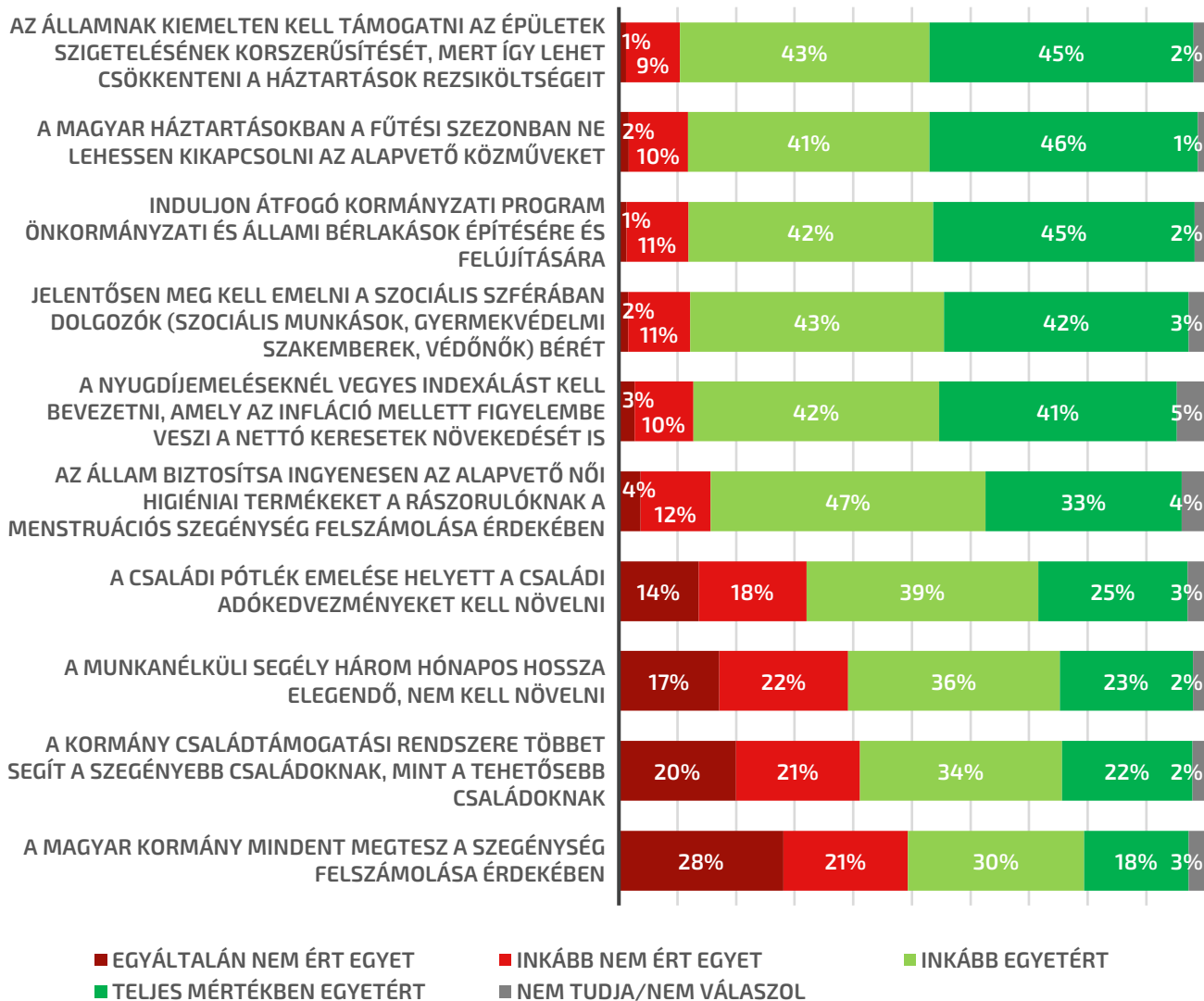
5. Szociális ügyek

Kutatásunk záró blokkjában a magyarok szociális ügyekkel kapcsolatos véleményeit vizsgáltuk, így többek között a bérlakások építésével és felújításával, a családi pótlékkal, a munkanélküli segéllyel vagy a nyugdíjak témaival kapcsolatos álláspontokra voltunk kíváncsiak. A megkérdezettek egy négyfokú skálán – az *„egyáltalán nem ért egyet”* válaszlehetőségtől a *„teljes mértékben egyetért”* opcióig – értékelték, hogy mennyire értenek egyet az egyes állításokkal. Az összesen 10 intézkedést a következő instrukció előzte meg: *„Most szociális, népjóléti állításokat és javaslatokat fogok felolvasni. Ön egyetért vagy nem ért egyet a következő állításokkal?”*.

A magyarok elsöprő többsége kifejezetten támogatná, ha az állam jelentős erőforrásokat fordítana az épületek szigetelésének korszerűsítésére (88%), mindössze minden tizedik megkérdezett ellenezne egy ilyen intézkedést (41. ábra). Szintén jelentős társadalmi támogatottságot tudhat maga mögött az, hogy a fűtési szezon során ne kapcsoljanak ki alapvető közműveket egyetlen magyar háztartásban sem (87%), ahogy az állami és önkormányzati bérlakások építésére és felújítására irányuló átfogó program (87%) is kifejezetten támogatott lenne.

41. ábra

Ön egyetért vagy nem ért egyet a következő állításokkal? (Összes megkérdezett, %)

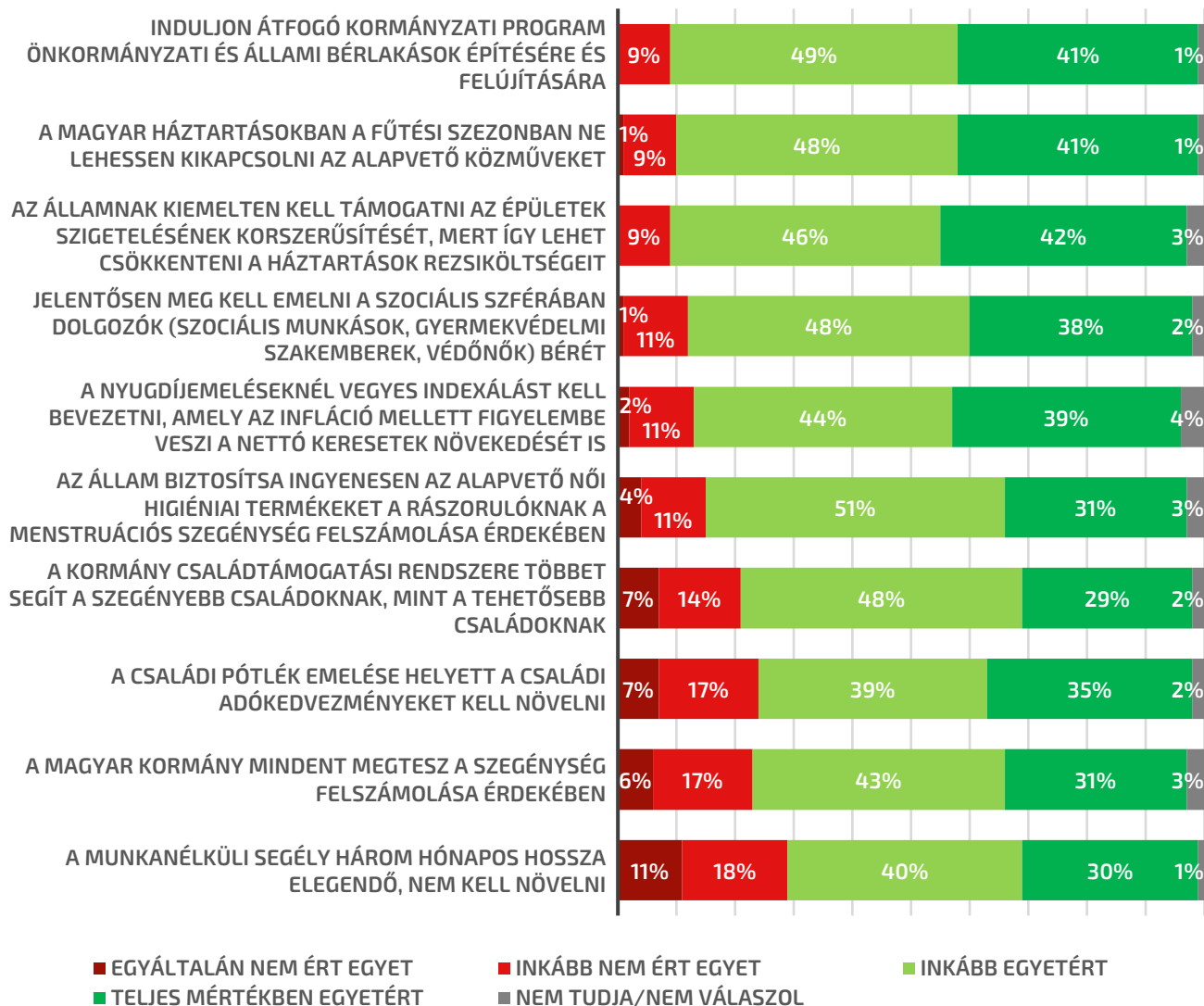

A dobogó első három helyezettje után három további olyan szociális kérdés következik, amelyeket a megkérdezettek több mint 80 százaléka támogatna: a szociális szférában dolgozók béremelését (85%), a nyugdíjemelések vegyes indexálását (83%), illetve a menstruációs szegénység felszámolására irányuló intézkedéseket (80%) ötből négy magyar szívesen fogadna. A családi adókedvezmények növelését a családi pótlék emelése helyett már kevésbé meggyőző többség tartja indokoltnak: kétharmados többség (64%) szintén jó iránynak tartja, azonban 32 százalékuk kifejezetten ellenezné. A magyarok abszolút többsége elegendőnek tartja a munkanélküli segély három hónapos hosszát (59%) és úgy érzi, hogy az Orbán-kormányok családtámogatási rendszere inkább a szegény családoknak kedvez, mint a gazdagabbaknak (56%). Mindezek mellett kifejezetten megosztott a magyar társadalom a kormány erőfeszítéseivel kapcsolatban a szegénység felszámolása területén: míg 49 százalékuk inkább úgy látja, hogy nem tesz meg mindent a kormányzat, addig 48 százalékuk lát erre irányuló szándékot.

A kormánypárti szavazók listájának is előkelő helyet foglal el az alapvető közművek kikapcsolásának tiltása a fűtési szezonban (89%) és az épületek szigetelésének korszerűsítése a rezsiköltségek csökkentése érdekében (88%), azonban a leginkább népszerű intézkedés körükben a bérlakásépítési és -felújítási program (90%) volt *(42. ábra)*. A fideszesek szintén több mint 80 százaléka támogatja a szociális szférában dolgozók béremelését (86%), a nyugdíjemelések vegyes indexálásának bevezetését (83%) és az alapvető női higiéniai termékek szociális alapon történő ingyenessé tételét (82%) is. Körükben jelentősen többen megengedőek a kormánypártok teljesítményét illetően: 77 százalékuk szerint inkább a szegényebb családokat segíti a családtámogatási rendszer, valamint 74 százalékuk szerint az Orbán-kormány mindent megtesz a szegénység felszámolásáért. A családi adókedvezmény növelését a családi pótlék kárára (74%), valamint a munkanélküli segély hosszának megtartását (70%) szintén több Fidesz-KDNP szavazó preferálja, mint a magyar társadalom egészében láttuk.

42. ábra

Ön egyetért vagy nem ért egyet a következő állításokkal? (Kormánypárti szavazók, %)

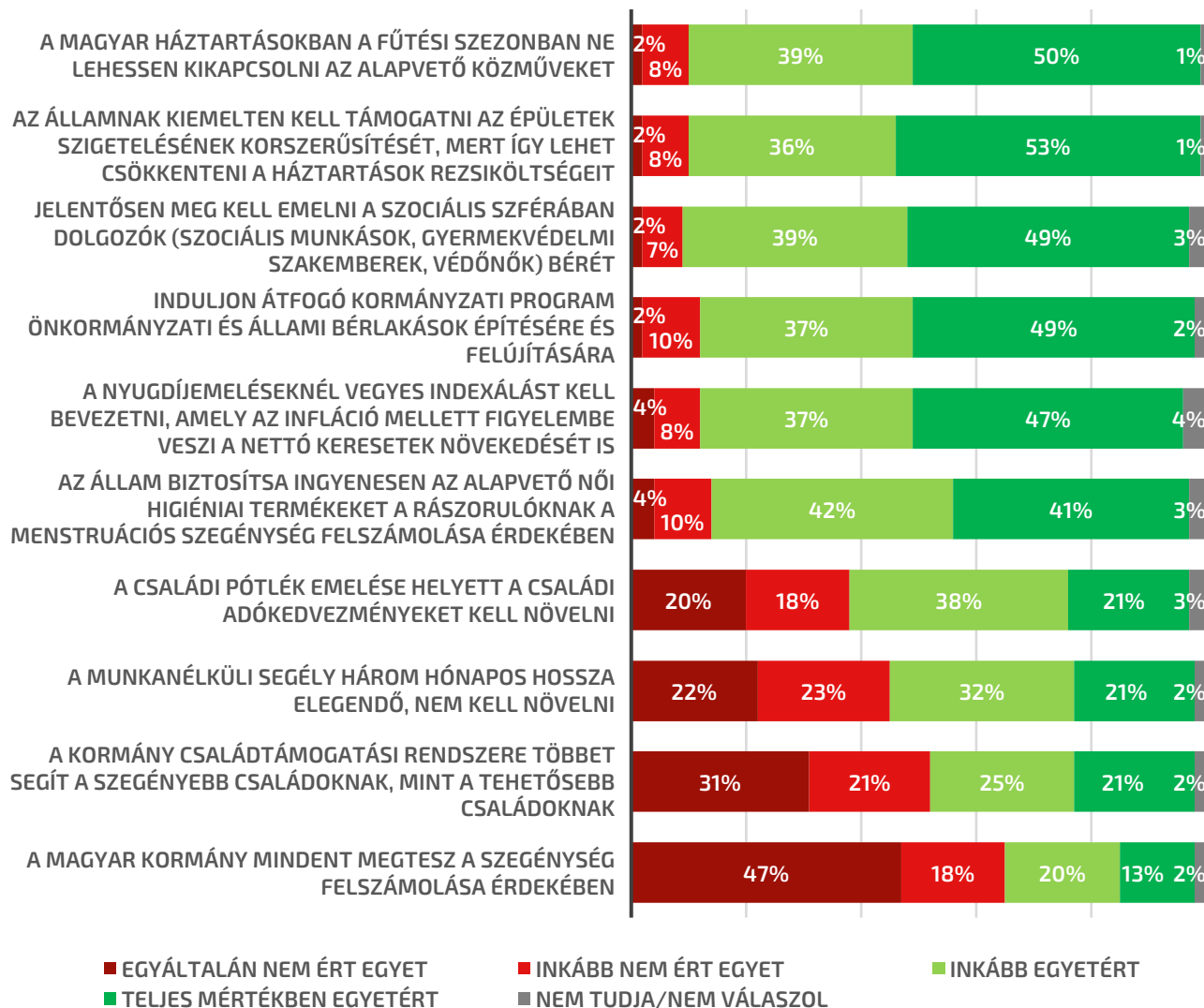

A Tisza Párt szavazói szintén a legfontosabb szociális és népjóléti intézkedéseknek tartják azt, hogy a fűtési szezonban ne lehessen kikapcsolni az alapvető közműveket a háztartásokban (89%), valamint a rezsiköltségek lefaragását az épületek szigetelésének korszerűsítésével (89%), azonban a szociális szektorban dolgozók bérének rendezésével (88%) még annál is jobban egyetértenek, mint a magyar társadalom egésze és a kormánypártiak (43. ábra). Az önkormányzati és állami bérlakások építését és felújítását (86%), a nyugdíjemelések vegyes indexálásának bevezetését (84%), valamint az alapvető női higiéniai termékek ingyenessé tételét szociális alapon (83%) a legnagyobb ellenzéki párt támogatóinak több mint 80 százaléka támogatja.

Az átlagosnál kritikusabbak a családi adókedvezmény előnyben részesítését (38%) és a munkanélküli segély három hónapos hosszának megtartását (45%) illetően a Magyar Péter által vezetett párt szavazói, mint a fideszesek és a társadalom egésze. Emellett abszolút többségük (52%) szerint az Orbán-kormány családtámogatási rendszere nem a szegényebb családoknak segít, hanem inkább a tehetősebbeknek, illetve kétharmaduk (65%) nem gondolja úgy, hogy a kormány mindent megtesz a szegénység felszámolása érdekében.

43. ábra

Ön egyetért vagy nem ért egyet a következő állításokkal? (Tisza Párt szavazói, %)

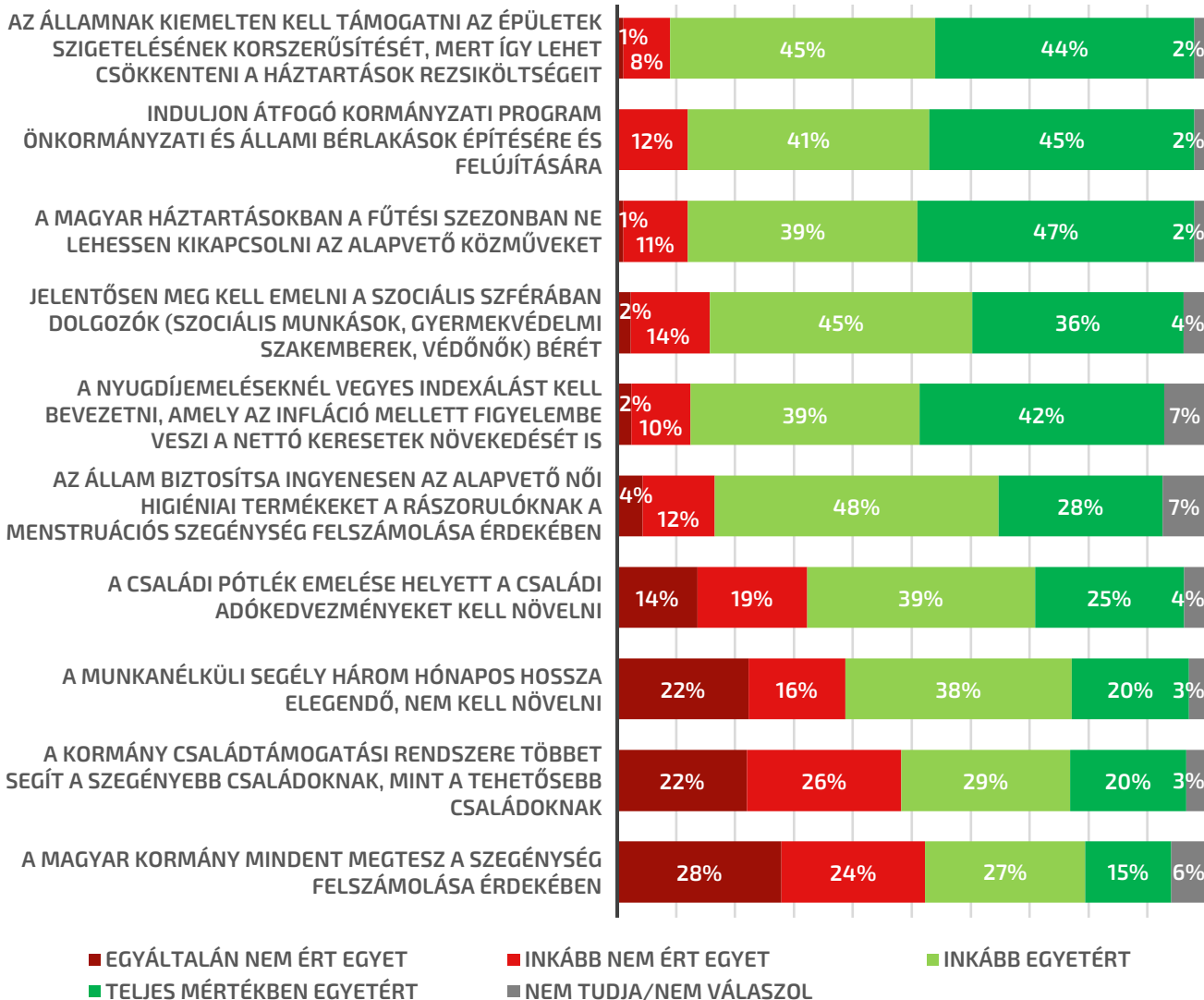

A párt nélküliek számára szintén az épületek korszerűsítése (89%), a bérlakásrendszer fejlesztése és bővítése (86%), valamint az alapvető közművek kikapcsolásának tilalma (86%) jelentik a leginkább preferált szociális és népjóléti intézkedéseket (44. ábra). Meggyőző többségük – ahogy a teljes népesség, a Fidesz-KDNP és Tisza Párt szavazói körében is láthattuk – szintén támogatja a szociális szférában dolgozók bérrendezését (81%), a nyugdíjemelések inflációhoz és a nettó keresetek növekedéséhez való kötését (81%), illetve az ingyenes női higiéniai termékeket a menstruációs szegénység felszámolása érdekében (76%).

A családi adókedvezmények növelését a családi pótlék emelése helyett a párt nélküliek kétharmada (64%) tartja jó irányúnak, ahogy a munkanélküli segély hosszán sem változtatna 58 százalékuk. Mindezek mellett megosztottak a családtámogatási rendszer hasznélvezői – 49 százalékuk szerint a szegényebb családok, míg 48 százalékuk szerint inkább a tehetősebbek – tekintetében, azonban abszolút többségük (52%) szerint nem tesz meg mindent a kormány a szegénység felszámolásáért (habár 42% szerint igen).

44. ábra

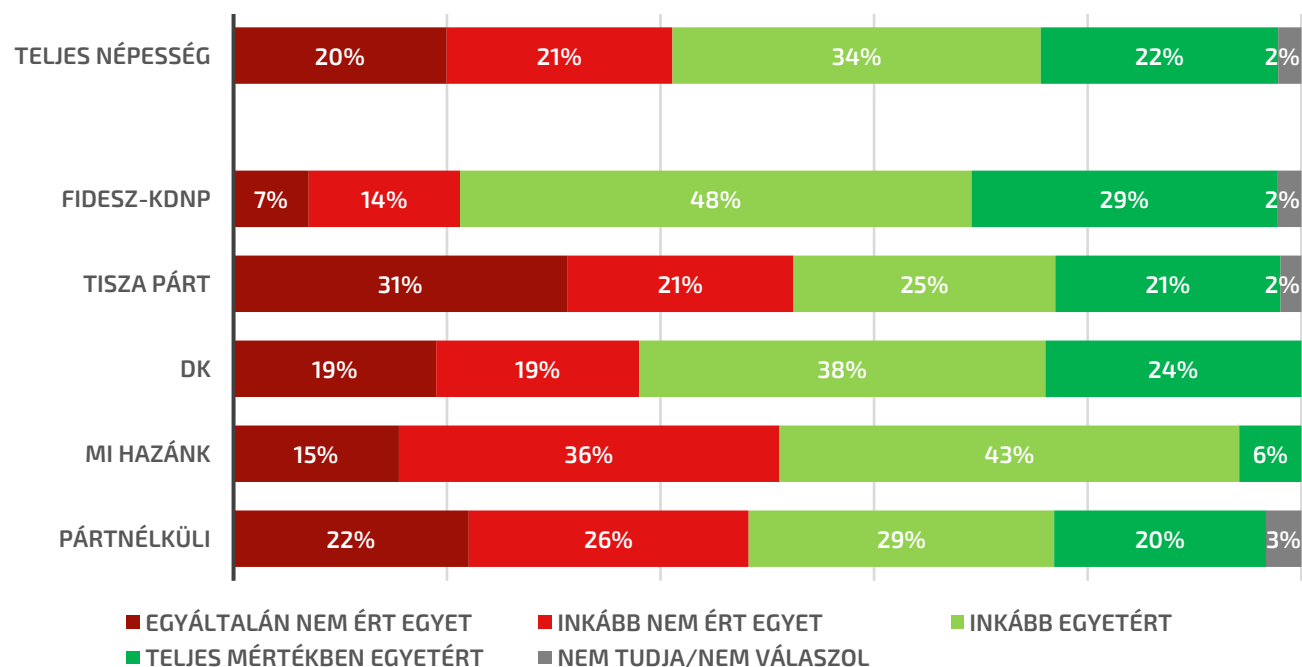
Ön egyetért vagy nem ért egyet a következő állításokkal? (Párt nélküliek, %)

Két, a magyar kormány teljesítményét és szociálpolitikai irányvonalát firtató kérdést részletesebben is megvizsgáltunk. Ahogy már korábban is bemutattuk, a magyarok 56 százaléka látja úgy, hogy többet segít a szegényebb családoknak az Orbán-kormány családtámogatási rendszere, míg 41 százalékuk szerint inkább a tehetősebbek profitálhatnak belőle (45. ábra). Jelentősen eltér a kijelentés megítélése az egyes politikai csoportokban: míg a kormánypártiak több mint háromnegyede (77%) egyet tud érteni az állítással, addig a Tisza Párt szavazóinak 52 százaléka szerint a tehetősebb családok jobban jártak (46 százalékuk szerint a szegényebbeknek kedvez a rendszer). A Demokratikus Koalíció támogatóinak jelentős többsége (62%) úgy látja, hogy inkább a szegényebbeknek segített, míg a Mi Hazánk táborában 51% nem tud egyetérteni az állítással. A párt nélküliek körében ebben az esetben is jelentős a megosztottság: 49% szerint a szegényebbek profitálnak inkább a Fidesz-KDNP családtámogatási rendszeréből, míg 48% szerint inkább a tehetősebbek.

45. ábra

A kormány családtámogatási rendszere többet segít a szegényebb családoknak, mint a tehetősebb családoknak. (Összes megkérdezett, %)

A férfiak (59%) egy fokkal inkább értenek egyet az állítással, mint a nők (55%), míg az életkor tekintetében jelentős eltéréseket – minden korosztályban 56 és 59 százalék között mozog az egyetértők aránya – nem látunk. Ezzel szemben minél iskolázottabb egy magyar állampolgár, annál kevésbé gondolja úgy, hogy a családtámogatási rendszer inkább a szegényebbeknek nyújt segítséget. Míg az alapfokú végzettségűek 64 százaléka látja így, addig a diplomások körében 13 százalékponttal kevesebben (51%), valamint a szakmunkás és szakiskolai végzettségűek és az érettségizettek 57-57 százaléka gondolkozik hasonlóképp. Végül a lakóhely tekintetében is megfigyelhetők árnyalatnyi különbségek: a községek és a kisvárosok lakóinak 59-59 százaléka ért egyet az állítással, míg a megyeszékhelyeken élők körében 8 százalékponttal (51%) és a fővárosiak között 4 százalékponttal (55%) kevesebben gondolják úgy, hogy a családtámogatási rendszer a szegényebbeknek nyújtana többet.

A kormány szegénység felszámolása érdekében tett erőfeszítéseivel kapcsolatban is megosztottak a magyarok: míg 48% látja úgy, hogy mindent megtesz az Orbán-kormány, addig 49% nem ért egyet ezzel az állítással (46. ábra). A fideszesek háromnegyede (74%) szerint a magyar kormány mindent megtesz a szegénység felszámolása érdekében, míg a Mi Hazánk (67%), a Tisza Párt (65%) és a Demokratikus Koalíció (58%) szavazóinak döntő többsége ellenkező véleményen van. A párt nélküliek 52 százaléka is inkább negatívan látja a kérdést, azonban 42 százalékuk elismeri a kormány erőfeszítéseit.

A férfiak (50%) körében 4 százalékponttal többen nyilatkoztak elismerően a szegénység felszámolása érdekében tett lépésekről, mint a nők körében (46%). Az életkor szempontjából jelentősek az eltérések: a fiatal felnőttek csupán 39 százaléka tudott egyetérteni az állítással, míg a 30-39 és 40-49 évesek 52-52 százaléka, az 50-59 évesek 45 százaléka és a 60 évnél idősebbek 49 százaléka. A legfeljebb 8 általános iskolai végzettségűek (54%) ebben az esetben is inkább elismerik a kormány lépéseit, mint a szakmunkás és szakiskolai végzettségűek (45%), az érettségizettek (48%) és a diplomások (45%).

46. ábra

A magyar kormány mindent megtesz a szegénység felszámolása érdekében.
(Összes megkérdezett, %)

